

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

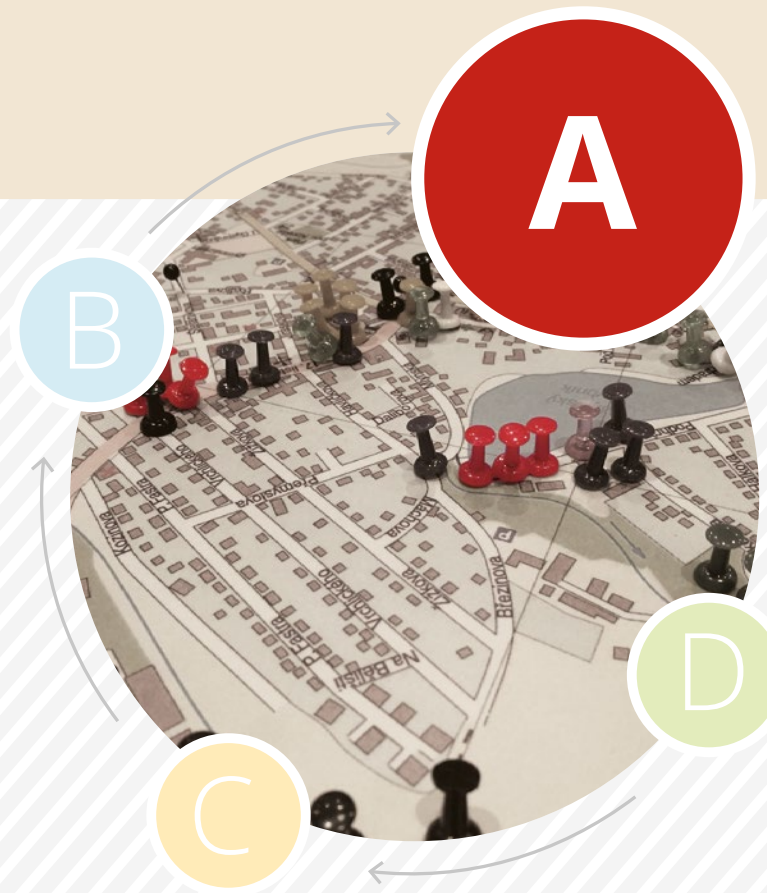
místní Agenda 21

Ministerstvo životního prostředí

Metodika hodnocení udržitelných měst

Audit udržitelného rozvoje
pro realizátory MA21 v ČR

► verze 2017.1

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

www.zdravamesta.cz

UNIVERZITA
KARLOVA
V PRAZE

Centrum pro otázky životního prostředí
www.czp.cuni.cz

Metodika hodnocení udržitelných měst

**Audit udržitelného rozvoje
pro realizátory MA21 v ČR**

► verze 2017.1

Publikace vznikla v rámci projektu NSZM ČR s názvem Spolupráce obcí ke zvýšení kvality veřejné správy za pomoci metody MA21. Akce je podpořena finančními prostředky ESF, které byly poskytnuty z OP Zaměstnanost.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Metodika hodnocení udržitelných měst

Vydává: Národní síť Zdravých měst České republiky
Šrobárova 48, 100 42 Praha 10
www.zdravamesta.cz

Editoři:

Doc. RNDr. Svatava Janoušková, Ph.D. (Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy)
Doc. PaedDr. Tomáš Háek, Ph.D. (Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy)
Ing. Petr Švec (Národní síť Zdravých měst ČR)

Kolektiv autorů (abecedně):

Ing. Vladimír Dobeš, M.Sc. (EMPRESS, o.p.s.)
Doc. PaedDr. Tomáš Háek, Ph.D. (Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy)
Doc. RNDr. Svatava Janoušková, Ph.D. (Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy)
MVDr. Kateřina Janovská (Národní síť podpory zdraví, z.s.)
Ing. Jiří Jedlička (Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.)
RNDr. Radim Misiáček (nezávislý expert)
Doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc. (Univerzita Palackého v Olomouci)
Doc. Ing. Martin Pělucha, Ph.D. (Vysoká škola ekonomická v Praze)
Doc. Ing. Milan Půček, MBA., Ph.D. (Vysoká škola regionálního rozvoje v Praze)
Ing. MgA. Tereza Raabová, Ph.D. (Culture Matters, s.r.o.)
Ing. Arch. Martin Říha (nezávislý expert)
Ing. Petr Švec (Národní síť Zdravých měst ČR)
Mgr. Petr Wija, Ph.D. (Institut pro sociální politiku a výzkum, z.s.)
A další odborní konzultanti (viz mistniagenda21.cz/experti-ur)

Vydáno v roce 2017, třetí revidované vydání

Stran: 136

Sazba a tisk: MM Print s.r.o.

ISBN: 978-80-906033-2-5

Obsah

1	Předmluva	7
2	Úvod	8
2.1	Hodnocení kvality MA21	8
2.2	Hodnocení MA21 v kategorii A (B, C)	8
2.3	Struktura a obsah Metodiky	9
2.4	Hodnocená témata udržitelného rozvoje	9
3	Základní informace o hodnocení	10
3.1	Hlavní principy hodnocení	10
3.2	Cíl, průběh a účastníci hodnocení	12
4	Postup hodnocení	13
4.1	Krok 1: Inicie hodnocení a zpracování Auditů udržitelného rozvoje	13
4.2	Krok 2: Oponentura Auditů udržitelného rozvoje	18
4.3	Krok 3: Výsledné stanovisko oponentního týmu	20
5	Formuláře	22
5.1	Formulář pro Audit udržitelného rozvoje	22
5.2	Hodnotící formulář pro oponenturu Auditů udržitelného rozvoje	24
6	Technické přílohy	27
6.1	Příloha 1: Návodné otázky	27
6.2	Příloha 2: Indikátory	49
6.3	Příloha 3: Doporučená dokumentace	129

1

Předmluva

Metodika hodnocení udržitelných měst (dále jen Metodika) přináší podrobný popis evaluace za pomoci tzv. Auditů udržitelného rozvoje. Audit je zaměřen na 10 základních témat rozvoje města v souladu s mezinárodními Aalborskými závazky. Audit hodnotí stav a trendy ve sledovaných tématech s ohledem na dlouhodobý udržitelný rozvoj města. Metodika byla vytvořena jako nástroj zejména pro realizátory metody místní Agenda 21 (MA21) v České republice. Zpracovaný Audit je základem pro strategické řízení komplexního rozvoje na místní úrovni. V tomto ohledu jsou zpracování Auditů a postup dle Metodiky doporučeny k využití ve Zdravých městech, obcích a regionech. Audit by měl být jedním z významných analytických podkladů pro strategické a koncepční dokumenty každé udržitelné municipality.

První verze Metodiky byla schválena Pracovní skupinou MA21 při Radě vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR) v březnu 2012. Testování této verze probíhalo v letech 2010-2011 ve Zdravých městech Chrudim, Kopřivnice, Litoměřice a Vsetín. Zpracování i pilotní ověření dokumentu bylo realizováno za podpory Ministerstva životního prostředí a autorsky se na něm podíleli Mgr. Martin Smutný a Mgr. Michal Musil (Integra Consulting s.r.o.), Ing. Petr Švec a Mgr. Jitka Boušková (Národní síť Zdravých měst) a Ing. arch. Marie Petrová (Ministerstvo životního prostředí) ve spolupráci s PS MA21 a jejím prvním expertním týmem. Metodika byla dále aktualizována v letech 2013 a 2015.

Stávající verze Metodiky (schválena PS MA21 v 11/2016) zohledňuje dosavadní několikaleté zkušenosti s jejím praktickým využitím i aktuální mezinárodní trendy hodnocení udržitelného rozvoje. Na zpracování se kromě autorského týmu Národní sítě Zdravých měst ČR a Centra pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy podílela skupina téměř 40 expertů napříč tématy, v nichž hodnocení probíhá.

Aktualizace Metodiky byla finančně podpořena v rámci projektu Národní sítě Zdravých měst ČR z prostředků ESF, které byly poskytnuty z OP Zaměstnanost.

Národní síť Zdravých měst ČR | www.zdravamesta.cz
Centrum pro otázky životního prostředí UK | www.czp.cuni.cz
Tým expertů a konzultantů MA21 | mistniagenda21.cz/experti-ur

2

Úvod

2.1 Hodnocení kvality MA21

Hodnocení kvality místní Agendy 21 (dále také „MA21“) je souborem procesů nutných pro transparentní posuzování postupu municipalit v České republice při realizaci MA21. Pracovní skupina pro místní Agendu 21 při Radě vlády pro udržitelný rozvoj (dále také „PS MA21“) garantuje pravidelné posuzování kvality MA21 v ČR a stanovuje postup a pravidla, podle kterých hodnocení probíhá. Jedná se o detailní rozpracování Kritérií MA21 schválených Radou vlády pro udržitelný rozvoj. Procesy a výsledky hodnocení jsou sledovány za využití [Databáze MA21](#) veřejně přístupné prostřednictvím internetu. Tato Metodika navazuje na [Zásady MA21](#) schválené PS MA21. Databáze MA21 i Zásady MA21 jsou dostupné na www.ma21.cz a www.mistniagenda21.cz.

2.2 Hodnocení MA21 v kategorii A (B, C)

Cílem Metodiky je poskytnout městům návod na sebehodnocení z hlediska udržitelného rozvoje. Toto sebehodnocení probíhá na základě přesně stanoveného seznamu návodných otázek a indikátorů, které Metodika zahrnuje. Výsledné sebehodnocení - Audit udržitelného rozvoje - následně oponuje skupina odborných hodnotitelů.

Metodika obsahuje návod pro postup měst (realizátorů MA21) i odborných hodnotitelů.

Proces hodnocení v souladu s Metodikou by měl napomoci systematizaci sledování stavu a vývoje udržitelného rozvoje (dále též „UR“) na místní úrovni v podmínkách ČR. Města, která získají kategorii A MA21 (dále také „uchazeči“), mají být srovnatelná s nejlepšími municipalitami v zahraničí z pohledu udržitelného rozvoje.¹

¹ Kvalitními municipalitami z pohledu udržitelného rozvoje jsou míněny obce či regiony, které jsou mezinárodně uznávány jako rozvíjející se v souladu s principy udržitelného rozvoje, tj. jsou oceňovány v soutěžích (např. Aalborg Commitments, Covenant of Mayors, LivCom Awards apod.), jsou součástí národních a mezinárodních sítí (např. ICLEI, NSZM ČR) apod.

2.3 Struktura a obsah Metodiky

Metodika je členěna na tři hlavní části:

- základní informace o hodnocení,
- procesní přístup k hodnocení (tj. odpovědnosti uchazeče, role uchazeče a oponentního týmu apod.),
- kroky vlastního hodnocení s popisem procesu zpracování hodnocení.

Součástí Metodiky jsou ukázky formuláře pro zpracování Auditů jednotlivých témat udržitelného rozvoje na místní úrovni (určeno pro města) a formuláře pro zpracování oponentního stanoviska (určeno pro experty - hodnotitele).

Formulář Auditů ze strany města i oponentní hodnocení se zpracovávají v on-line prostředí na odkazech uvedených dále.

Součástí Metodiky jsou rovněž tři samostatné Technické přílohy obsahující přehled návodných otázek, k nim příslušejících indikátorů pro přípravu Auditů udržitelného rozvoje a přehled doporučené související dokumentace.

2.4 Hodnocená témata² udržitelného rozvoje

1. Správa věcí veřejných a územní rozvoj

2. Životní prostředí

3. Udržitelná spotřeba a výroba

4. Doprava a mobilita

5. Zdraví

6. Místní ekonomika a podnikání

7. Vzdělávání a výchova

8. Kultura a volný čas

9. Sociální prostředí

10. Globální odpovědnost

² Přehled témat udržitelného rozvoje vychází z mezinárodních Aalborských závazků a byl upraven pro potřeby hodnocení MA21 v podmínkách ČR. Více informací o Aalborských závazcích lze nalézt na www.aalborgplus10.dk, česká verze je k dispozici na <http://mistniagenda21.cz/aalborg>. V současné době se připravuje propojení témat Auditů s SDGs a prioritami dokumentu Česká republika 2030.

3

Základní informace o hodnocení

3.1 Hlavní principy hodnocení

Kategorie A MA21 bude udělena těm uchazečům, kteří na základě hodnocení prokáží, že se rozvíjí v souladu s principy udržitelného rozvoje, a že dochází ke zlepšování stavu v jednotlivých tématech udržitelného rozvoje³, respektive že nedošlo ke zhoršení těch oblastí, ve kterých již bylo dosaženo uspokojivého stavu.

V rámci hodnocení je analyzováno deset témat udržitelného rozvoje. Klíčovým podkladem pro hodnocení je tzv. Audit udržitelného rozvoje, v němž uchazeč o kategorii A pomocí indikátorů navržených touto Metodikou (případně jiných adekvátních důkazů) doloží svůj vývoj v souladu s principy udržitelného rozvoje. Objektivita a správnost Auditů je zajištěna opponentním týmem expertů⁴ na národní úrovni, kteří navrhnou stanovisko pro PS MA21 doporučující udělení či neudělení kategorie A.

Pro potřeby Auditů je každé téma udržitelného rozvoje dále strukturováno do oblastí, k nimž jsou připraveny sady:

- návodných otázek pro popis situace v municipalitě (přehled návodných otázek je obsažen v samostatné Technické příloze č. 1)
- indikátorů (hlavních a doplňkových), s jejichž pomocí je možné tvrzení uvedená v Auditě doložit (přehled indikátorů je obsažen v samostatné Technické příloze č. 2).

U návodných otázek je zpravidla uveden odkaz na indikátory, na jejichž základě je možno otázku zodpovědět a podat tak důkaz o plnění principů UR v dané oblasti. Pokud je otázka doprovázena hlavním indikátorem, je povinnost tento indikátor využít. Pokud je doprovázena otázkou doplňkovým indikátorem, může být pro její zodpovězení využit tento indikátor nebo jakýkoli jiný indikátor podávající relevantní důkaz. V případě, že otázka indikátor přiřazen nemá, má tato otázka funkci kontextové informace. U těchto otázek je forma zodpovězení ponechána na zpracovateli Auditů (uchazeči).

Uchazeč je povinen zodpovědět všechny návodné otázky.

³ Posouzení, zda a nakolik dochází ke zlepšování jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje, je předmětem hodnocení kategorie A MA21 (viz další text). V rámci kategorie A již není primárně hodnoceno např. institucionální zabezpečení MA21, procesní kroky apod. – to je předmětem hodnocení při udělování nižších kategorií MA21.

⁴ Expertní tým MA21 zahrnuje více než 40 odborníků zejména z řad univerzit či odborných pracovišť. Aktuální seznam členů týmu: mistniagenda21.cz/experti-ur

Metodika zavádí dvě kategorie indikátorů: tzv. hlavní a doplňkové. Hlavní indikátory by při zpracování Auditů měly být využívány vždy, zahrnutí doplňkových indikátorů do Auditů je doporučený standard. V odůvodněných případech může uchazeč nahradit hlavní indikátor indikátorem jiným, případně jinou formou důkazu, který objektivně doloží tvrzení uvedená v Auditě. V takovém případě je potřebná včasná konzultace se stanoveným oponentem daného tématu, který zváží přijatelnost navrhovaného náhradního důkazu (indikátoru) a odsouhlasení vedoucím oponentního týmu.

Finální hodnocení Auditů provedené oponentními experty je založené na dílčích hodnoceních jednotlivých témat udržitelného rozvoje, přičemž hodnotící výrok pro jednotlivá témata může znít:

- ▶ splňuje bez podmínek,
- ▶ splňuje s podmínkami,
- ▶ nesplňuje.

Kategorie A je dále vnitřně členěna dle dosaženého pokroku k udržitelnému rozvoji pomocí symbolu hvězdiček (*)⁵.

Expertní hodnocení kategorie A

Výsledné hodnocení formuluje oponentní tým nezávislých expertů. Hodnocení je výsledkem dialogu mezi uchazečem (městem) a oponentními experty k jednotlivým tématům. Metodika nezavádí explicitní (kvantitativní) standardy ve smyslu cílových (či mezních) hodnot jednotlivých indikátorů, tyto však mohou být stanoveny ad hoc v průběhu hodnocení jednotlivých oblastí v rámci témat udržitelného rozvoje.

Přitom musí být brán v úvahu širší kontext situace v ostatních municipalitách v ČR či v zahraničí tak, aby u municipalit kategorie A stav v jednotlivých tématech (měřený indikátory či jiným způsobem doložený) odpovídal nejlepší srovnatelné praxi dosažitelné v domácích podmínkách a (je-li to možné) srovnatelné praxi s vyspělými zahraničními municipalitami. Základní myšlenkou hodnocení kategorie A (odpovídající i přístupu k hodnocení v nižších kategoriích hodnocení MA21) je postupné zvyšování požadavků z hlediska naplňování principů udržitelnosti, kdy se náročnost kritérií postupně zvyšuje s tím, jak se jednotlivé přístupy dobré praxe a odpovídající zlepšování místní situace stávají standardem u rostoucího počtu municipalit.

Pokud město prochází opakovaným posouzením UR, hodnotí se také krátkodobý vývoj – tedy změna v jednotlivých oblastech za období mezi posledními dvěma Audity. Zlepšení města v dané oblasti je označeno šipkou nahoru (↑); je-li situace v dané oblasti stabilní či osciluje kolem dlouhodobé hodnoty, je změna označena vodorovnou šipkou (→); zhoršení hodnot je pak označeno šipkou dolů (↓). Tato hodnocení slouží k rychlé a přehledné informovanosti o vývoji situace v posledním období (tj. od posledního Auditů, obvykle za tříleté období). Hodnocení dlouhodobého vývoje v čase (trendu) i nadále zůstává zahrnuto ve společném hodnocení stavu a vývoje sledovaných jevů v municipalitě, neboť v mnoha případech jejich odlišení není možné.

⁵ Viz Zásady MA21 na webu www.mistniagenda21.cz

3.2 Cíl, průběh a účastníci hodnocení

Cílem systému hodnocení je vytvoření standardizovaného postupu hodnocení udržitelného rozvoje na místní úrovni, který umožní dlouhodobě sledovat a porovnávat kvalitu rozvoje municipalit z komplexního pohledu i v dílčích oblastech. Hodnocení lze chápat také jako zkoumání příspěvku municipality k prioritám a cílům Agendy 2030, jakož i dalším strategickým dokumentům, které mají vazbu na udržitelný rozvoj.

Hodnocení je prováděno uchazečem a oponentním expertním týmem. Nedílnou součástí hodnocení je komunikace a průběžné konzultace mezi uchazečem a oponentním týmem.

Postup hodnocení musí být otevřen participaci všech relevantních partnerů. Zpětná vazba (tzv. „obhajoba v místě“) k podrobnému hodnocení klíčových oblastí udržitelného rozvoje a výslednému stanovisku pak probíhá participativním způsobem, tj. jako otevřené jednání organizované uchazečem za účasti PS MA21, všech relevantních partnerů i místní veřejnosti.

Shrnutí hlavních principů hodnocení

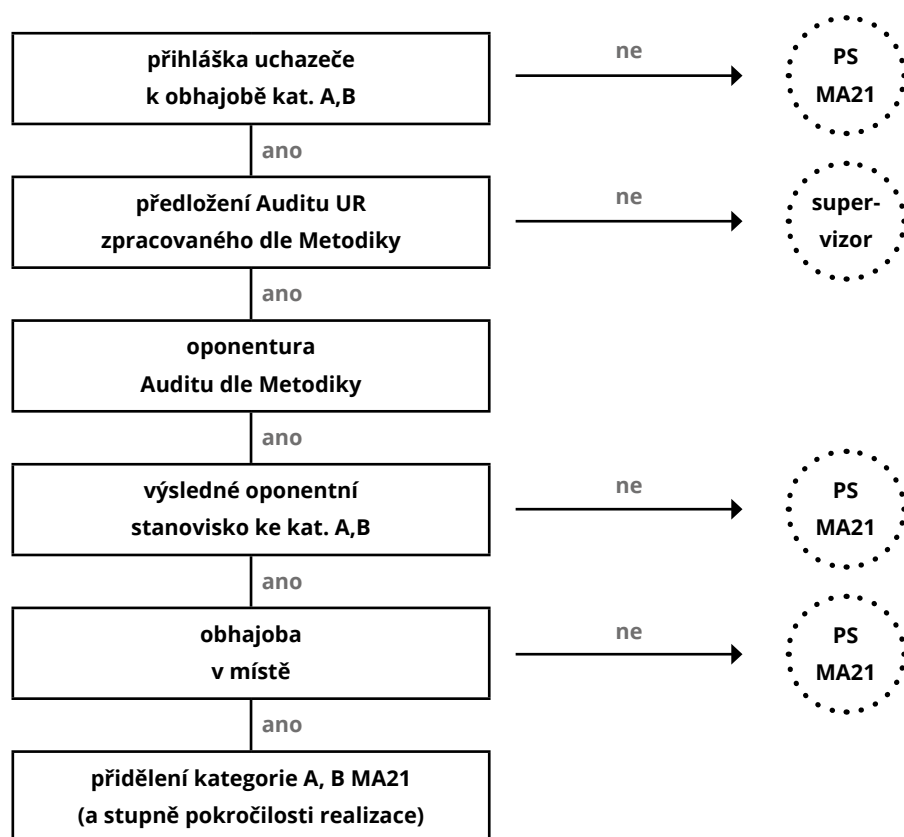
- Audit posuzuje sdruženě stav a trend v jednotlivých tématech UR. Stav je přitom faktorem rozhodujícím, trend je faktorem doprovodným.
- Uchazeč předkládá Audit UR shrnující důkazy úrovně UR (indikátory přiřazené k návodným otázkám), které procházejí odbornou a nezávislou oponenturou.
- Standardními důkazy jsou tzv. hlavní a doplňkové indikátory stanovené Metodikou, v odůvodněných případech (po dohodě s oponentem – vedoucím oponentního týmu) může být některý indikátor zastoupen jinou formou důkazu.
- Jako hlavní jsou využívány indikátory a postupy, které jsou dostupné z otevřených zdrojů (jinak by bylo jejich účelové zjišťování finančně příliš náročné).
- Metodika nestanovuje konkrétní cílové (mezní aj.) hodnoty pro jednotlivé indikátory, hodnocení bere v úvahu širší kontext (místní podmínky a situaci ve srovnatelných municipalitách).
- Za celkovou věrohodnost hodnocení je zodpovědný jmenovaný oponentní expert.
- V dlouhodobém výhledu se náročnost podmínek pro udělení kategorie A zvyšuje v závislosti na šíření standardů dobré praxe a zlepšování stavu v jednotlivých tématech UR ve srovnatelných municipalitách a regionech v ČR i v zahraničí.
- Veškerá práce s Audity probíhá v on-line prostředí (**<http://terminal.dataplan.info>**) - zde zpracují města své Audity a následně oponenti svá expertní hodnocení.

4

Postup hodnocení

Zpracování a následné vyhodnocení Auditů udržitelného rozvoje lze shrnout do níže uvedených kroků.

Obr. 1: Rámcové schéma procesu hodnocení kvality MA21 v kategoriích A, B

4.1 Krok 1: iniciace hodnocení a zpracování Auditů udržitelného rozvoje

Cíl

Audit uvede popis aktuálního stavu a dosavadního vývoje v jednotlivých tématech a oblastech udržitelného rozvoje stanovených touto Metodikou. Cílem této fáze je také určení celkového průběhu a postupu hodnocení včetně zapojení veřejnosti.

Účel

Audit udržitelného rozvoje představuje komplexní dokument informující o udržitelném rozvoji. Jde o inventuru akcí, opatření, projektů ad. pro udržitelný rozvoj připravovanou uchazečem, založenou na popisu aktuální situace a vývoji v jednotlivých tématech a oblastech udržitelného rozvoje. Popisy a dílčí tvrzení jsou dokládány indikátory uvedenými v této Metodice či jinými ověřitelnými důkazy (daty, indikátory), které jako náhradní indikátory předkládá po dohodě s expertem sám uchazeč. U některých témat jsou vyžadovány související informace, které jsou určeny návodnými otázkami, jimž nejsou přiřazeny žádné indikátory (hlavní ani doplňkové). U těchto otázek je forma zodpovězení ponechána na uchazeči, tj. zpracovateli Auditů. Do přípravy Auditů je třeba vhodným způsobem zapojit nejen vlastní kapacity uchazeče (úřadu), ale i další relevantní partnery.

Pro efektivní průběh celého procesu hodnocení je žádoucí již na jeho počátku definovat průběh a postup přípravy Auditů a dalších kroků tak, aby jednotliví relevantní partneři měli možnost plánovat své zapojení do hodnocení s dostatečným předstihem. Je také nezbytné otevřít prostor pro připomínky oponentního týmu k obsahu Auditů.

Postup

Audit udržitelného rozvoje je zpracováván uchazečem – municipalitou. Hlavní částí Auditů je popis dosavadního vývoje a aktuálního stavu v jednotlivých tématech a oblastech udržitelného rozvoje – jejich přehled je uveden v Tabulce 1.

Tabulka 1: Témata a oblasti Auditů udržitelného rozvoje

Témata udržitelného rozvoje	Oblasti udržitelného rozvoje
1. Správa věcí veřejných a územní rozvoj	1.1 Řízení při správě a rozvoji – úroveň nastavení a provázanost procesů a dokumentů
	1.2 Řízení při správě a rozvoji - efektivní a účelné vykonávání činností, aktivit, naplňování plánů
	1.3 Řízení při správě a rozvoji - komunikace a partnerství
	1.4 Spokojenost obyvatel s kvalitou života
	1.5 Rozvíjení racionálního funkčního využití a prostorového uspořádání území
	1.6 Udržitelné projektování a výstavba, podpora vysoce kvalitní architektury a stavebních technologií
	1.7 Regenerace a znovuvyužití nevyužitých nebo nevhodně využitých pozemků a staveb
	1.8 Regenerace staršího bytového fondu, občanské a technické vybavenosti a veřejných prostranství
	1.9 Připravenost na důsledky globálních změn klimatu
2. Životní prostředí	2.1 Kvalita vod, šetření vodou a efektivnější využívání vody
	2.2 Podpora a zvyšování ekologické stability krajiny a biologické rozmanitosti na správním území obce, rozšiřování péče o vymezená přírodní území a zelené plochy
	2.3 Kvalita a ochrana půdy, podpora udržitelného zemědělství a lesního hospodářství
	2.4 Kvalita ovzduší
3. Udržitelná spotřeba a výroba	3.1 Udržitelná spotřeba města
	3.2 Odpadové hospodářství
	3.3 Hospodaření s energií
	3.4 Udržitelná výstavba

Témata udržitelného rozvoje	Oblasti udržitelného rozvoje
4. Doprava a mobilita	4.1 Podpora veřejné dopravy a dalších druhů alternativní dopravy (pěší, cyklo)
	4.2 Snižování nutnosti používat individuální automobilovou dopravu a podpora alternativních druhů dopravy
	4.3 Nízkoemisní vozidla
	4.4 Bezpečnost silničního provozu
	4.5 Snižování vlivu dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel
5. Zdraví	5.1 Integrace zdravotních hledisek do plánování a rozhodování
	5.2 Podpora zdraví a prevence nemocí
	5.3 Zdraví obyvatel
6. Místní ekonomika a podnikání	6.1 Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje
	6.2 Spolupráce s místními podniky a firmami za účelem podpory výměny zkušeností z dobré podnikatelské praxe
	6.3 Udržitelný místní cestovní ruch
7. Vzdělávání a výchova	7. 1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem
	7. 2 Podpora NNO a dalších institucí zajišťujících neformální vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje
	7. 3 Vytvoření programu vzdělávání, výchovy a osvěty místních obyvatel (všech cílových skupin) v problematice udržitelného rozvoje a jeho realizace
	7. 4 Volnočasové aktivity naplňující zdravý životní styl s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí
8. Kultura a volný čas	8.1 Vztah města ke kultuře
	8.2 Vztah k historickému dědictví
	8.3 Kulturní a umělecké aktivity (akce), které reagují na potřeby a iniciativy občanů
	8.4 Atraktivita a vzhled města
9. Sociální prostředí	9.1 Vytvoření a zavádění programů prevence a zmírňování chudoby
	9.2 Zajištění rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností
	9.3 Zajištění kvalitního a sociálně integrovaného bydlení a životních podmínek
	9.4 Zlepšení jistoty, bezpečnosti a prevence kriminality v obci
10. Globální odpovědnost	10.1 Mezinárodní spolupráce měst a obcí
	10.2 Zvyšování povědomí o globálních souvislostech (včetně klimatických změn)
	10.3 Přístup města ke zmírnění klimatických změn

ON-LINE FORMULÁŘ

Pro zpracovávání Auditů je využíván on-line formulář, jehož struktura je pro ilustraci uvedena v kapitole Formuláře. V praxi vyplňuje uchazeč tento formulář v elektronické podobě. Formulář je dostupný na zabezpečené internetové adrese, kam je uchazeči zřízen přístup (terminal.dataplan.info). Použití jednotného formuláře umožňuje benchmarking, tedy vzájemné porovnávání municipalit v auditovaných oblastech – viz porovnání Auditů: mistiagenda21.cz/audit-ur-porovnaní.

NÁVODNÉ OTÁZKY

K jednotlivým oblastem udržitelného rozvoje uvede uchazeč informace, které umožní objektivně vyhodnotit dosavadní vývoj a aktuální stav ve sledovaných tématech, resp. oblastech UR. Pro jednotlivé tematické oblasti udržitelného rozvoje Metodika poskytuje tzv. návodné otázky, na které by měl Audit poskytnout odpovědi (návodné otázky jsou uvedeny v samostatné Technické příloze 1).

Návodné otázky jsou dvojího druhu:

- 1) Návodné otázky vázané na konkrétní indikátory. Tam, kde jsou návodné otázky přiřazeny hlavní indikátory, je vyžadováno jejich využití. V případě, že je otázce přiřazen doplňkový indikátor, je jeho využití nepovinné.
- 2) Návodné otázky bez přiřazených indikátorů. U těchto otázek je forma zodpovězení ponechána na zpracovateli Auditů.

Oba typy otázek jsou pro vyplnění závazné.

INDIKÁTORY

Při zpracovávání Auditů jednotlivých témat, respektive dílčích oblastí udržitelného rozvoje, uchazeč popisuje stav a vývoj relevantních jevů, přičemž svá tvrzení dokládá důkazy.

Základním typem důkazu jsou indikátory uvedené v samostatné Technické příloze 2. Indikátory jsou rozděleny na tzv. **hlavní a doplňkové**. Hlavní indikátory by při zpracování Auditů měly být využívány vždy, zahrnutí doplňkových indikátorů do Auditů představuje doporučený standard.

V odůvodněných případech může uchazeč nahradit doporučený indikátor indikátorem jiným, případně jinou formou důkazu, který objektivně doloží tvrzení v Auditě. V takovém případě je nutná včasná konzultace s expertním oponentem, který zváží přijatelnost navrhovaného náhradního důkazu.

Audit (i následný oponentní posudek) by se měl zaměřit nejen na pozitivní aspekty udržitelnosti, ale také na ty oblasti udržitelného rozvoje, které jsou z určitých důvodů problematické (tj. situace ve městě v dané oblasti neodpovídá dobré praxi či je pod průměrem ČR apod.). Je zřejmé, že situace a podmínky jsou odlišné v různých městech – někde může být problematická místní ekonomika či dopravní situace, jinde nedostatek kulturního využití, v jiných místech zase kvalita životního prostředí.

SEBEHODNOCENÍ

Na základě informací obsažených v Auditů pak uchazeč provede sebehodnocení, jehož výsledky rovněž uvede do on-line formuláře Auditů. Sebehodnocení se skládá ze zdůvodněných hodnotících výroků pro jednotlivé oblasti tak, jak je uvedeno v on-line verzi.

Pro hodnocení je použito verbálně-numerického hodnocení s využitím **pětistupňové škály**. Pojem „situace“ označuje souhrnně stav i trend v dané oblasti, neboť v mnoha případech je odlišení stavu a trendu velmi komplikované.

BODOVÁ ŠKÁLA PRO HODNOCENÍ

+2: situace je na základě doložených důkazů a benchmarkingu (srovnání) **velmi dobrá**, tj. stav v dané oblasti je velmi dobrý (výrazně nad úroveň celorepublikového průměru či srovnatelných municipalit, dosahuje většiny cílových hodnot, apod.) a trend je zlepšující se či stabilní (např. při dosažení cílových či nejlepších hodnot). V odůvodněných případech může být u dílčích jevů či procesů trend zhoršující se či kolísavý, pak však musí být jednoznačně doložena mimořádnost události, kvůli které došlo ke zhoršení trendu.

+1: situace je na základě doložených důkazů a benchmarkingu (srovnání) **dobrá**, tj. stav v dané oblasti je dobrý (mírně nad úroveň celorepublikového průměru či srovnatelných municipalit, dosahuje alespoň některých cílových hodnot a dalším se blíží) a trend je zlepšující se či stabilní (např. při dosažení cílových či nejlepších hodnot). V odůvodněných případech může být u dílčích jevů či procesů trend zhoršující se či kolísavý, pak však musí být jednoznačně doložena mimořádnost události, kvůli které došlo ke zhoršení trendu.

0: situace je na základě doložených důkazů a benchmarkingu (srovnání) **uspokojivá**, tj. stav v dané oblasti je uspokojivý (na úrovni celorepublikového průměru či srovnatelných municipalit, v některých parametrech se blíží cílovým hodnotám apod.) a trend je zlepšující se či stabilní (např. při dosažení některých cílových či nejlepších hodnot). V odůvodněných případech může být u dílčích jevů či procesů trend zhoršující se či kolísavý, pak však musí být jednoznačně doložena mimořádnost události, kvůli které došlo ke zhoršení trendu.

-1: situace je na základě doložených důkazů a benchmarkingu (srovnání) **špatná**, tj. stav v dané oblasti je špatný (mírně pod úroveň celorepublikového průměru či srovnatelných municipalit, nedosahuje cílových hodnot apod.) a trend se zlepšuje jen málo nebo pouze u dílčích oblastí nebo je stabilní (v případě neuspokojivých hodnot) či zhoršující se.

-2: situace je na základě doložených důkazů a benchmarkingu (srovnání) **velmi špatná**, tj. stav je velmi špatný (výrazně pod úroveň celorepublikového průměru či srovnatelných municipalit, nedosahuje cílových hodnot apod.). Trend je stabilní (v případě neuspokojivých hodnot) či se zhoršuje.

Výše uvedené bodové hodnocení bude doplněno slovním komentářem, který uvede hlavní důvody pro udělení daného ohodnocení.

Toto verbálně-numerické hodnocení představuje shrnutí názoru uchazeče na současný stav a vývoj v dané oblasti jako celku (neodráží tedy pouze vývoj konkrétního indikátoru/ů použitého/použitých v příslušné části Auditů).

Zpracovanou tabulku Auditů včetně hodnotících výroků k jednotlivým oblastem předloží uchazeč supervizorovi.

Příklad sebehodnocení:

Celkové hodnocení: +1

Komentář: Kvalita ovzduší je dlouhodobě dobrá a jsou dodržovány s rezervou imisní limity. Město má navíc zajištěno pravidelné měření imisních koncentrací. Je zajištěna pravidelná údržba komunikací a dalších ploch, čímž je snižována prašnost.

Výstup

Výstupem tohoto kroku je Audit udržitelného rozvoje, který uvádí názor uchazeče na celkový vývoj udržitelného rozvoje ve městě s důrazem na problémové oblasti, a zároveň tento názor dokumentuje relevantními daty a informacemi.

Pokud se uchazeč účastní Auditů opakovaně, dochází k rozšíření hodnocení o posuzování změn v jednotlivých tematických oblastech v období mezi posledními Auditů. Zlepšení municipality v dané oblasti je označeno šipkou nahoru (↑); je-li situace v dané oblasti stabilní či osciluje kolem dlouhodobé hodnoty, je změna označena vodorovnou šipkou (→); zhoršení hodnot je pak označeno šipkou dolů (↓). Toto hodnocení poskytuje rychlou informaci o vývoji situace za dobu od posledního Auditů⁶.

4.2 Krok 2: Oponentura k Auditům udržitelného rozvoje

Cíl

Cílem této fáze je verifikovat závěry Auditů a napomoci jeho finalizaci tak, aby jeho závěry mohly sloužit jako věrohodný podklad pro rozhodování o udělení kategorie A. Tato fáze může také vést k zastavení procesu hodnocení a doporučení ze strany oponentního týmu uchazeči, respektive PS MA21, aby žádost o kategorii A MA21 zatím nepředkládal.

Postup

Oponentní tým vyhodnotí úplnost, objektivitu a správnost informací uvedených v Auditě udržitelného rozvoje. Zhodnotí rovněž to, zda Audit pokrývá všechny oblasti definované Metodikou a zda adekvátně pracuje s hlavními a doplňkovými indikátory, případně kontextovými informacemi.

⁶ Dlouhodobý vývoj (trend) ve sledovaném jevu je však i nadále zahrnut v souhrnném hodnocení stavu a trendu

Při hodnocení se oponentní tým zaměří zejména na identifikaci slabých míst Auditů, kde pro korektnost hodnotícího výroku bude třeba hodnocení dopracovat. Oponentní tým se dále zaměří na porovnání situace v jednotlivých oblastech ve správním území uchazeče s obecně uznávanou dobrou praxí, s celkovým stavem v ČR, respektive se situací v místech, která lze považovat za příklady výborného stavu v dané oblasti udržitelného rozvoje. Dále oponentní tým uvede, pro které oblasti udržitelného rozvoje lze stanovit cílové hodnoty (tj. např. legislativní limity, hodnoty stanovené koncepčními dokumenty na úrovni státu, regionu či obce, národní či regionální průměry apod.) pro další hodnocení. Oponentní tým může požádat uchazeče o doplnění či zpřesnění dat. Uchazeč na vyžádání poskytne oponentnímu týmu relevantní vlastní koncepční dokumenty a odborné podklady, které mohou posloužit jako zdroj informací či důkazů pro tvrzení uvedená v Auditě.

K jednotlivým deseti tématům udržitelného rozvoje připraví oponentní tým návrhy stanovisek a doporučení, která budou předmětem diskuze s uchazečem. Interakce uchazeče a oponentního týmu, včetně odborné diskuze nad jednotlivými oblastmi v rámci témat UR, slouží nejen k zajištění formální a obsahové korektnosti Auditů UR, ale má rovněž napomoci generovat návrhy na opatření zlepšující situaci v konkrétních aspektech udržitelného rozvoje v dotčené municipalitě. Tyto návrhy mohou být následně zahrnuty do souhrnného oponentního stanoviska (např. jako podmínky udělení kategorie A).

Výstup

Formálním výstupem práce oponentního týmu je soubor oponentních stanovisek ke všem tématům udržitelného rozvoje. Dílčí stanoviska obsahují vyhodnocení formální a obsahové úrovně Auditů a hodnocení stavu a trendu v jednotlivých oblastech udržitelného rozvoje z pohledu oponenta a jsou zakončena hodnotícím výrokem, který může nabývat následujících podob:

- ▶ **Excelentní stav tématu z hlediska principů udržitelného rozvoje**
- ▶ **Uspokojivý stav tématu z hlediska principů udržitelného rozvoje – bez podmínek**
- ▶ **Uspokojivý stav tématu z hlediska principů udržitelného rozvoje – s podmínkami**
(s formulací podmínek, které je do budoucna nutno splnit k obhájení kategorie MA21)
- ▶ **Neuspokojivý stav tématu z hlediska principů udržitelného rozvoje**
(s doplňujícím komentářem, zda municipalita dle hodnocení experta vyvíjí dostatečnou aktivitu ke zlepšení stavu)

Hodnotící výrok má shrnující charakter a nereflektuje mechanicky souhrn numerických hodnot přidělených jednotlivým oblastem (-2, -1, 0...), které jsou pouze orientačním vodítkem. Metodika nestanovuje kvantitativní kritéria pro podobu finálního výroku (např. kolik oblastí v rámci tématu může být hodnoceno -2, aby finální výrok mohl být „Uspokojivý...“ apod.).

Ukázka hodnotícího formuláře pro zpracování dílčího oponentního stanoviska je součástí kapitoly Formuláře. Expert tento hodnotící formulář vyplňuje on-line. Formulář je dostupný na zabezpečené internetové adrese, kam je expertovi zřízen přístup.

Při zpracování hodnocení si může oponentní tým od uchazeče vyžádat doplňující data a informace. Návrh hodnocení, zpracovaný oponentním týmem, bude předmětem diskuze s uchazečem. Diskuze bude sloužit zejména k objasnění důvodů případného nepříznivého vývoje či problematického stavu, tj. mohou být diskutovány následující body:

- Proč došlo ke zlepšení / zhoršení situace.
- Jaké kroky učinilo město ke zlepšení situace či k zabránění zhoršení situace.

4.3 Krok 3: Výsledné stanovisko oponentního týmu

Cíl

Cílem tohoto kroku je poskytnout odborný podklad pro rozhodnutí PS MA21 o udělení kategorie A MA21, tj. shrnout dosavadní výstupy hodnocení a na jejich základě určit, zda se obec či region celkově vyvíjí žádoucím směrem.

Účel

Je zřejmé, že vývoj v jednotlivých klíčových oblastech udržitelného rozvoje může být (a velmi pravděpodobně bude) odlišný – obec / region může dosáhnout zlepšení např. v oblasti dopravy, naopak může dojít k významnému úbytku zelených ploch. Snahou hodnocení je porovnat vývoj v jednotlivých oblastech a přihlídnout k možnostem uchazeče tento vývoj ovlivnit.

Postup

Na základě Auditů udržitelného rozvoje, oponentních stanovisek k jednotlivým tématům udržitelného rozvoje a závěrů vzešlých z projednávání s uchazečem a dalšími partnery zpracuje oponentní tým výsledné souhrnné stanovisko, tj. hodnotící výrok, zda oponentní tým doporučuje či nedoporučuje PS MA21 udělit uchazeči kategorii A.

Za minimální podmínky nutné pro postup do kategorie A je považováno:

- ▶ Získání hodnocení „uspokojivý stav tématu z hlediska principů udržitelného rozvoje – bez podmínek“ pro téma č. 1 – Správa věcí veřejných a územní rozvoj,
- ▶ uchazeč zároveň dosáhl hodnocení „uspokojivý stav tématu z hlediska principů udržitelného rozvoje – bez podmínek“ nebo „uspokojivý stav tématu z hlediska principů udržitelného rozvoje – s podmínkami“ u zbývajících devíti témat,
- ▶ uchazeč zároveň alespoň v jednom tématu vykazuje excelentní výsledky přesahující úroveň běžnou v ČR (příklad nejlepší praxe apod.) při uplatňování principů udržitelného rozvoje na místní úrovni.

Kritérium získání hodnocení „Uspokojivý stav z hlediska principů UR – bez podmínek“ pro téma č. 1 – Správa věcí veřejných a územní rozvoj vychází z předpokladu, že kvalita správy věcí veřejných a územního rozvoje vytváří rámec pro systematický přístup k aplikaci principů udržitelného rozvoje ve všech dalších tématech.

Kategorie A může být podle rozhodnutí PS MA21 (případně rozhodnutí RVUR nebo Výboru pro udržitelné municipality) dále vnitřně členěna dle stupně pokročilosti podle speciálních pravidel. U všech stupňů kategorie A zůstává podmínkou, že municipalita v libovolné oblasti prokazuje v rámci ČR špičkové výsledky při praktickém naplňování principů udržitelného rozvoje na místní úrovni.

Výstup

Výstupem tohoto kroku je výsledné stanovisko oponentního týmu, které je podkladem pro rozhodnutí o udělení kategorie A MA21. V závislosti na výsledcích dílčích oponentních hodnocení (s ohledem na výše zmíněná minimální kritéria pro získání kategorie A) připraví oponentní tým souhrnné stanovisko obsahující finální hodnotící výrok, které je podkladem pro rozhodnutí PS MA21 o přidělení či nepřidělení kategorie A, respektive o dosažené úrovni v rámci kategorie A.

Finální výrok může mít dvě varianty:

Uchazeč kritéria kategorie A

- **splňuje**
- **nesplňuje**

Závěrečné stanovisko může obsahovat podmínky a doporučení pro další období formulované na základě výstupů dílčích hodnocení.

Podmínky jsou následně schváleny (případně doplněny) ze strany PS MA21. Neplnění podmínek může být důvodem pro odebrání kategorie A při dalším pravidelném hodnocení kvality MA21.

5

Formuláře

5.1 Formulář pro Audit udržitelného rozvoje (pro města)

Formulář je členěn dle návodných otázek k jednotlivým tematickým oblastem.

Všechny tyto otázky je třeba zodpovědět. Kde je to možné, doložte tvrzení daty a indikátory. Důležité je rovněž identifikovat nejistoty či chybějící data. Každá otázka je členěna do 3 oddílů, v nichž jsou požadovány následující informace:

V oddílu Stručný popis aktuálního stavu a dosavadního vývoje

- *Lze stávající situaci označit jako dobrou, či špatnou? Uvedte včetně stručného zdůvodnění.*
- *Pokud není situace dobrá, uveďte, jakým způsobem je na existující problémy reagováno (např. ve strategických dokumentech města, rozpočtu, grantovém systému apod.).*
- *Jaký je dosavadní trend (zlepšující / zhoršující se / stabilní / nepravidelný)?*
- *Lze jasně určit hlavní faktory, ovlivňující stav a trend (tj. např. pro vysokou intenzitu dopravy to může být nedostatečná silniční infrastruktura, nevyhovující síť MHD apod.)? Pokud ano, uveďte je.*
- *Vztahuje se oblast k celému území v působnosti uchazeče, či pouze ke specifickým oblastem? Specifikujte.*
- *Vztahuje se oblast k celé populaci žijící v území, nebo pouze k některým sociálním skupinám? Specifikujte.*

- *Důležitá data, tabulky, ev. grafy apod., jež dokládají tvrzení o situaci a trendech vývoje, je vhodné připojit formou příloh, případně přesných odkazů na konkrétní zdroje (které jsou národním expertům přístupné).*

V oddílu Indikátory

- *Uvést, jaké indikátory ze standardní sady obsažené v Metodice byly použity při formulaci popisu vývoje a aktuálního stavu, případně o jaké jiné relevantní důkazy se popis vývoje a aktuálního stavu opírá.*
- *Uvést buď přímo údaje o hodnotách indikátorů nebo odkazy na jednoznačné zdroje informací, z nichž je možné uvedená tvrzení doložit.*

V oddílu Sebehodnocení realizátora MA21

- *Uvést hodnotící výrok k jednotlivým oblastem UR dle zásad stanovených Metodikou.*
- *Uvést případné poznámky a doplňující informace.*

Poznámka: Veškeré výše uvedené informace jsou zpracovány v rámci on-line formuláře dostupného na zabezpečené internetové adrese, kam je uchazeči zřízen přístup (terminal.dataplan.info).

Obr. 2: Ukázka on-line formuláře pro zpracování Auditů – příklad za oblast
Místní ekonomika a podnikání

6 Místní ekonomika a podnikání			
6.1 Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje			
Celkové hodnocení tématu 6.1 Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje	INDIKÁTORY JAKÝMI DATY JSOU TVRZENÍ PODLOŽENA (KDE INDIKÁTORY Z NAVRŽENÉ SADY BYLY POUŽITÝ)	SEBEHODNOCENÍ REALIZÁTORA MA21	HODNOCENÍ OPONENTA
STRUČNÝ POPIS DOSAVADNÍHO VÝVOJE A AKTUÁLNÍHO STAVU			
6.1.1 Disponuje město nástroji pro podporu zaměstnanosti nebo podporu vzniku nových podnikatelských subjektů? Jaká je míra jejich využití a jak se tyto nástroje hodnotí?	6.1.A Podpora zaměstnanosti a podnikání (např. agenturní systém, průmyslové zóny a trend v jejich naplnění)		
6.1.2 Došlo ke zvýšení počtu podnikatelských subjektů v obci?	6.1.B Počet podnikatelských subjektů 6.1.E Počet aktivních podnikatelských subjektů		
6.1.3 Došlo ke snížení míry nezaměstnanosti? (trendy, vývoj, struktura)	6.1.C Míra nezaměstnanosti		
6.1.4 Další informace k tématu	6.1.D Příklad dobré praxe (z oblasti podpory zaměstnanosti a podnikání)		

Poznámka: Popis dosavadního vývoje by měl být zaměřen na období od zavedení MA21 v municipalitě do současnosti.

5.2 Hodnotící formulář pro oponenturu Auditů udržitelného rozvoje (pro experty)

1) Formální vyhodnocení Auditů

- 1.a) Existují připomínky a náměty k přehlednosti a srozumitelnosti Auditů?
ANO/NE (v případě, že ano, vypište prosím)
- 1.b) Je Audit kompletní, dává odpověď na všechny návodné otázky?
ANO/NE (v případě, že nikoli, vypište prosím)
- 1.c) Využívá Audit hlavní (povinné) a doplňkové (doporučené) indikátory?
(ANO/NE, v případě, že nikoli, bylo poskytnuto uspokojivé zdůvodnění / byly použity jiné adekvátní důkazy pro sebehodnocení? Prosím vypište, ve kterých oblastech byla případně využita jiná vlastní hodnocení / indikátory)

2) Vyhodnocení stavu sledovaných oblastí UR

Rekapitulace Auditů:

K sebehodnocení města (uvedeném v Auditě) uveďte vlastní číselné hodnocení a stručné zdůvodnění (zejména v případě rozdílů v hodnocení)

Oblast	Sebehodnocení města	Hodnocení experta
	+2	+2
	+1	0

Celkové hodnocení:

Vypište stručně v odrážkách dle následující tabulky.

VNITŘNÍ PODMÍNKY Silné stránky - - - -	VNITŘNÍ PODMÍNKY Slabé stránky - - - -
VNĚJŠÍ PODMÍNKY Příležitosti - - - -	VNĚJŠÍ PODMÍNKY Hrozby - - - -

Závěry pro municipalitu – dílčí doporučení a návrhy hodnotitele:

(Stručně uveďte hlavní závěry a doporučení. V případě nadstandardního stavu některé oblasti tuto skutečnost uveďte.)

3) Hodnotící výrok (zvolte z vyjmenovaných variant):

- Uspokojivý stav tématu vůči UR – bez podmínek
- Uspokojivý stav tématu vůči UR – s podmínkami (*vypište*)
- Neuspokojivý stav tématu vůči UR (*stručně zdůvodněte*)

Poznámka: Výše uvedený formulář je dostupný on-line na zabezpečené internetové adrese, kam je expertovi zřízen přístup (terminal.dataplan.info).

Poznámky

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6

Technické přílohy

Příloha 1: **NÁVODNÉ OTÁZKY**

TÉMA

1A

1A – SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
1.1 <i>Řízení při správě a rozvoji – úroveň nastavení a provázanost procesů a dokumentů</i>	1.1.1. Naplňuje město při správě a řízení území model „Dělat správné věci správně“ z hlediska výběru „správných věcí“ (výběr lze doložit například popisem a vyhodnocováním rizik, event. analýzami rizik, např. v rámci strategického plánu) včetně pravidelného vyhodnocování plánů, jejich cílů a měřitelných indikátorů?	1.1.A
	1.1.2. Vybírá a prosazuje (schvaluje) město nejpotřebnější či nejdůležitější investice, aktivity, veřejné služby, opatření, legislativu atd., a to v optimálním rozsahu a ve smyslu zásad udržitelného rozvoje včetně pravidelného hodnocení opatření ve vztahu k udržitelnému rozvoji?	1.1.A
	1.1.3. Existuje provázanost strategických rozvojových dokumentů a ÚPD?	1.1.A
	1.1.4. Existuje provázanost ostatních koncepčních dokumentů (plány jsou integrované – vzájemně provázané) včetně doložení připravenosti municipality efektivně reagovat na mimořádné situace a nové výzvy (např. klimatické změny, vnitřní a vnější migrace a podobně)?	1.1.A
	1.1.5. Byla provedena optimalizace veřejných služeb (ZŠ a MŠ, sociální služby, technické služby apod.) a úřadu tak, aby byl systém služeb efektivní a odpovídal místním podmínkám, a to včetně schopnosti reagovat na změny?	1.1.B
	1.1.6. Existuje provázanost investic se schválenými rozvojovými dokumenty?	1.1.C
	1.1.7. Existuje provázanost provozního rozpočtu a výhledu s činnostmi obsaženými ve schválených rozvojových dokumentech?	1.1.C
1.2 <i>Řízení při správě a rozvoji - efektivní a účelné vykonávání činností, aktivit, naplňování plánů</i>	1.2.1. Naplňuje město při správě a řízení území model „Dělat správné věci správně“ z hlediska provádění, a to včetně přístupu města k zásadám zdravého finančního řízení (provozní přebytek, systém vnitřní kontroly – 3E, využívání příležitostí a snižování rizik atd.)?	1.2.A; 1.2.B; 1.2.D
	1.2.2. Existují přiměřená vnitřní pravidla pro zadlužování města a jsou tato pravidla dodržována?	1.2.A
	1.2.3. Lze na konkrétních aktivitách a činnostech prokázat orientaci úřadu a jeho organizací na občana a jeho oprávněné potřeby (otevírací doba, dostupnost ...)?	1.2.B
	1.2.4. Prokazuje městský úřad a klíčové organizace města při běžném chodu výkonnost a kvalitu (např. pomocí zlepšujícího se trendu nebo pomocí benchmarkingu)?	1.2.C
	1.2.5. Jsou zavedeny efektivní způsoby komunikace v rámci samosprávy, úřadu a organizací řízených městem?	1.2.C
	1.2.6. Chová se úřad a organizace města ekologicky?	1.2.D
	1.2.7. Přijímá úřad a organizace města opatření proti nehospodárnému zacházení se zdroji?	1.2.D

1A – SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
1.3 <i>Řízení při správě a rozvoji – komunikace a partnerství</i>	1.3.1. Naplňuje město při správě a řízení území model „Dělat správné věci správně“ (viz obrázek) z hlediska správné komunikace?	1.3.A; 1.3.B; 1.3.C
	1.3.2. Provádí úřad a organizace města veřejná projednávání (či obdobné formy) při všech důležitých rozhodováních?	1.3.A
	1.3.3. Zveřejňuje město a jeho organizace pravidelně výroční zprávu (nebo obdobnou zprávu)?	1.3.B
	1.3.4. Existuje analýza stížností nebo podnětů od občanů, jsou přijímána opatření k jejich řešení?	1.3.B
	1.3.5. Lze o úřadu a organizacích města říci, že jsou transparentní a informace jsou dostupné?	1.3.B
	1.3.6. Přijímá úřad a jeho organizace opatření pro snížení rizik korupce?	1.3.B
	1.3.7. Jsou popsány a optimalizovány komunikační kanály s veřejností?	1.3.B
	1.3.8. Jsou vytvářena vhodná partnerství?	1.3.C
	1.3.9. Lze na konkrétních případech prokázat synergické efekty?	1.3.C
1.4 <i>Spokojenost obyvatel s kvalitou života</i>	1.4.1. Existuje metodika šetření spokojenosti?	1.4.A
	1.4.2. Jsou s výsledky seznamování zastupitelé a veřejnost?	1.4.A
	1.4.3. Lze doložit trend v hodnocení spokojenosti případně srovnání s jinými městy?	1.4.A
	1.4.4. Je provedena analýza výsledků, a to zejména v případě negativního trendu?	1.4.A
	1.4.5. Přijímají se opatření na základě provedení šetření?	1.4.A

TÉMA

1B

1B – ÚZEMNÍ ROZVOJ (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
1.5 <i>Rozvíjení racionálního funkčního využití a prostorového uspořádání území</i>	1.5.1. Prosazuje obec při umisťování nových staveb požadavek, aby umístění negenerovalo zbytečnou dopravní zátěž okolí a klidových zón obce?	1.5.A
	1.5.2. Prosazuje město takovou funkční diferenciaci využití území, aby vyhovovala jak z hledisek fungování města a jeho dopravní obsluhy, ale i zdravého životního prostředí a podmínek života obyvatel i návštěvníků?	1.5.B; 1.5.D
	1.5.3. Má město jasnou vizi dalšího kvalitativního rozvoje města, obsaženou v ÚPD?	1.5.C
1.6 <i>Udržitelné projektování a výstavba, podpora vysoce kvalitní architektury a stavebních technologií</i>	1.6.1. Vyhlašuje obec na projekty důležitých veřejných prostorů a staveb urbanistické nebo architektonické soutěže ve spolupráci s ČKA?	16.A
	1.6.2. Má město smluvně zajištěnou spolupráci se stálým městským architektem?	16.A
	1.6.3. Uplatňuje město důsledně zásadu, že vítěz architektonické soutěže vykonává autorský dozor až do dokončení stavby?	16.A
	1.6.4. Uplatňuje obec při výběru projektanta a dodavatele pro veřejné stavby v obci kromě kritéria ceny i kritérium kvality výsledku, tedy poměru užitné a výtvarné hodnoty k ceně?	1.6.B
	1.6.5. Uplatňuje město metodiku pro řízený proces projednávání velkých záměrů s veřejností?	1.6.B
1.7 <i>Regenerace a znovu využití nevyužitých nebo nevhodně využitých pozemků a staveb</i>	1.7.1. Došlo k regeneraci a znovu využití existujících brownfields v zastavěném území města?	1.7.A; 1.7.B
	1.7.2. Udržuje si obec průběžně aktuální přehled o nevyužitých nebo nevhodně využitých objektech a plochách v současném zastavěném území města, vhodných pro nová využití („brownfields“), které je možné využít pro potřeby obce nebo nabízet investorům a developerům místo výstavby „na zelené louce“?	1.7.C
	1.7.3. Nabízí obec investorům ochotným využít „brownfields“ pomoc s překonáním administrativních a majetkoprávních obtíží s tím spojených a odstraněním starých ekologických zátěží či zlepšení napojení na dopravní a technickou infrastrukturu?	Není (předpokládá se slovní popis)
1.8 <i>Regenerace staršího bytového fondu, občanské a technické vybavenosti a veřejných prostranství</i>	1.8.1. Provádí obec regeneraci domů a bytů ve vlastnictví města, městské občanské vybavenosti, panelových sídlišť apod.?	1.8.A
	1.8.2. Provádí obec systematickou obnovu technického vybavení města a inž. sítí?	1.8.B
1.9 <i>Připravenost na důsledky globální změny klimatu</i>	1.9.1. Má obec / město zpracován Plán protipovodňových opatření?	1.9.A
	1.9.2. Má obec / město zpracován Plán opatření proti suchu, resp. krizového hospodaření s vodou?	1.9.B

TÉMA

2

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
2.1 Kvalita vod, šetření vodou a efektivnější využívání vody	2.1.1. K jaké meziroční změně měrné spotřeby vody (m ³ / obyvatele)* v obci došlo ve srovnání s předchozím kalendářním rokem? * v případě, že existuje prokazatelný rozdíl mezi registrovaným počtem obyvatel a skutečným počtem obyvatel o více než 20%, lze počítat s reálným počtem obyvatel (tuto skutečnost je nezbytné prokázat).	2.1.A Metoda zjišťování doplňkového hodnocení: Údaje o množství srážek poskytne ČHMÚ, možno využít také vlastní srážkoměrné stanice (např. v rámci školního projektu – EVVO).
	2.1.2. K jaké meziroční změně spotřeby vody došlo v budovách ve správě obce?	Není
	2.1.3. Jaké jsou korelace meziroční změny měrné spotřeby vody a změny ceny pitné vody a/nebo změny objemu ročních srážek? Jaké je srovnání meziroční změny s průměrem ČR a vybranými městy ČR – benchmarking?	Není (možno využít údaje o průměrné spotřebě v ČR a vybraných městech - poskytne ČSÚ; případně audity ZM)
	2.1.4. Vyjmenujte nejvýznamnější úsporná opatření dokončená v předchozím období mezi audity.	2.1.A
	2.1.5. Jsou v budovách ve správě obce informace o způsobu šetření vodou (osvěta – např. cedulky k waterstopům, apod.)? Proběhla v obci osvětová kampaň zaměřená na šetření pitnou vodou?	Není (předpokládá se slovní popis)
	2.1.6. K jaké změně v podílu počtu osob napojených na kvalitní čištění odpadních vod došlo za sledované období? * v případě, že existuje prokazatelný rozdíl mezi registrovaným počtem obyvatel a skutečným počtem obyvatel o více než 20%, lze počítat s reálným počtem obyvatel (tuto skutečnost je nezbytné prokázat).	2.1.B
	2.1.7. K jaké změně došlo ve snížení objemu znečišťujících látek, vypouštěných do povrchových vod ve sledovaném období?	2.1.B
	2.1.8. K jaké změně došlo v procentech plochy zastavěného území města, odkud je odváděna dešťová voda do oddílné kanalizace, zasakuje do země nebo je odváděna do toků (neodtéká jednotnou kanalizací na ČOV)?	2.1.C
	2.1.9. Vytvořila obec nebo subjekty v ní působící podmínky pro zpomalení odtoku nebo pro akumulaci, a využívání srážkových vod místo vody pitné (pro čištění obce, závluku veřejné zeleně apod.)?	2.1.C

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
2.2 <i>Podpora a zvyšování ekologické stability krajiny a biologické rozmanitosti na správním území obce, rozšiřování péče o vymezená přírodní území a zelené plochy</i>	2.2.1. Pokud má obec v platném územním plánu vymezen lokální územní systém ekologické stability krajiny (LÚSES), k jaké změně podílu (%) realizovaných nebo k realizaci připravených ÚSES k navrhovaným ÚSES došlo?	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.2.2. Vyskytují se na území obce zvláště chráněná území (ZCHÚ) nebo území soustavy Natura 2000? Pokud ano, jak je zajišťována péče o tato území?	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.2.3. Došlo za hodnocené období ke snížení podílu úbytku ploch přírodního nebo přírodě blízkého charakteru vůči přírůstku zastavěných a ostatních ploch nepřirodního charakteru (stavby, komunikace, provozní prostranství, zpevněné plochy apod.)?	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.2.4. Jaký je na území města dlouhodobý trend v ekologické stabilitě území, měřený koeficientem ekologické stability?	2.2.B
	2.2.5. Došlo ke zvětšení ploch veřejné zeleně / parků / sadů v obci (v rámci celého území města)?	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.2.6. Je upřednostňována nová výstavba na nevyužitých nebo špatně využitých plochách ve stávajícím zastavěném území obce před výstavbou na dosud nezastavěném přírodním území nebo na zemědělské či lesní půdě mimo ně? Pokud ano, uveďte příklady.	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.2.7. Další informace k tématu	2.2.A

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
2.3 <i>Kvalita a ochrana půdy, podpora udržitelného zemědělství a lesního hospodářství</i>	2.3.1. Došlo ke zvýšení výměry zemědělské půdy s certifikovaným ekologickým zemědělstvím a/nebo s respektováním zásad správné hospodářské praxe? Jedná město se zemědělci s cílem podpořit zvýšení počtu certifikovaných hospodářství?	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.3.2. Došlo ke zvýšení výměry pozemků určených k plnění funkcí lesa na správním území obce?	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.3.3. Má obec problémy s erozí půdy? Pokud ano, přijala nebo podpořila konkrétní protierozní opatření?	Není (předpokládá se slovní popis s případným doplněním relevantních dat)
	2.3.4. Chrání obec zemědělský půdní fond ?	2.3.A
2.4 <i>Kvalita ovzduší</i>	2.4.1. Došlo ke zlepšení kvality ovzduší v obci?	2.4.A; 2.4.B (předpokládá se slovní popis nad rámec škodlivin v indikáto- rech 2.4.A a 2.4.B, s případným doplně- ním relevantních dat)
	2.4.2. Má obec problémy se znečišťováním ovzduší z lokálních topenišť? Jaká opatření proti tomu obec činí?	Volnější vazba 2.4.A a 2.4.C
	2.4.3. Jaké jsou hlavní zdroje znečištění ovzduší na území města (např. dle kategorií: stacionární zdroje / doprava / lokální zdroje), nebo např. hlavní znečišťovatelé) a jaká opatření ke snížení emisí byla učiněna?	Volnější vazba 2.4.A a 2.4.C
	2.4.4. Další informace k tématu	2.4.D

TÉMA

3

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (návodné otázky)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
3.1 <i>Udržitelná spotřeba města</i>	3.1.1. Má město schválený a používá vnitřní předpis upravující pravidla pro nakupování s kritérii energetické efektivity?	3.1.A; 3.1.B; 3.1.C; 3.1.D; 3.1.E
3.2 <i>Odpadové hospodářství</i>	3.2.1. Jaké další složky komunálního odpadu kromě základních (papír, plast, sklo, nápojový karton) sbíráte odděleně do kontejnerů (např. BRKO, textil, kovy, kuchyňský odpad)?	3.2.B; 3.2.C
	3.2.2. Jakým způsobem motivujete občany a firmy k třídění odpadů?	3.2.A; 3.2.D
	3.2.3. Zajišťujete sběr nebezpečných složek KO i jiným způsobem než ve stacionárním zařízení?	Není (předpokládá se slovní popis)
3.3 <i>Hospodaření s energií</i>	3.3.1. Má město vytvořen systém energetického managementu na veškerém majetku města včetně personálního zajištění kapacit pro energetické řízení?	3.3.A
	3.3.2. Jakým způsobem je se získanými daty nakládáno? Jak jsou využity pro snižování energetické náročnosti v praxi?	3.3.B; 3.3.C; 3.3.D; 3.3.E; 3.3.F; 3.3.G; 3.3.H; 3.3.I
	3.3.3. Existují předpisy upravující parametry investičních akcí u nové výstavby a změn staveb – rekonstrukcí, s ohledem na budoucí spotřebu energie?	Není (předpokládá se slovní popis)
	3.3.4. Jsou k dispozici data o spotřebě energie (a vody) alespoň v měsíční periodě, zejména u budov s významnou spotřebou?	Není (předpokládá se slovní popis)
3.4 <i>Udržitelná výstavba (udržitelné stavebnictví)</i>	3.4.1. Existuje předpis, kterým se město hlásí k principům udržitelného stavitelství a nastavuje obecné parametry pro novou výstavbu a rekonstrukce?	3.4.A; 3.4.B
	3.4.2. Za jakých podmínek bude možné indikátory v této oblasti sledovat na úrovni celého města?	Není (předpokládá se slovní popis)
	3.4.3. Lze odhadnout podíl (%) celkové podlahové obytné plochy, resp. plochy veřejných budov, kde bylo realizováno zateplení a odhadnout odpovídající úspory energie (emisí). (Např. na základě statistiky programů Zelená úsporám, PANEL apod., pro projekty realizované na území města.)	Není (předpokládá se slovní popis)

TÉMA

4

4 – DOPRAVA (návodné otázky)

Oblast (díleč oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
4.1 <i>Podpora veřejné dopravy a dalších druhů alternativní dopravy (pěší, cyklo) /infrastruktura/</i>	4.1.1. Jakým způsobem probíhá budování infrastruktury pro podporu environmentálně šetrných druhů (vyhrazené jízdní pruhy, přednost MHD na světelných křižovatkách, budování cyklostezek, chodníků, vyhrazených pruhů pro cyklisty bezpečné trasy pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, + dopravní značení cyklotras)?	4.1.B; 4.1.C
	4.1.2. Jsou realizovány aktivity k podpoře doprovodné infrastruktury (stojany na kola, uzamykatelné klece, mobiliář pro pěší, přístupnost veřejných prostorů, přístupnost pro hendikepované, atd.)?	4.1.D
	4.1.3. Jak je podporováno zvyšování komfortu MHD (nízkopodlažní vozidla, informační tabule, asistence při dopravě, informace pro nevidomé, dostupnost zastávek) a podpora multimodality v dopravě? (vytvoření / zachování vazeb mezi jednotlivými druhy dopravy - terminály, přestupní uzly, B+R, ..) Zejména s ohledem na dopravu do škol a do zaměstnání?	4.1.A
	4.1.4. Jak je řešena doprava v klidu (pěší zóny, parkování, P&R, K&R, B&R)?	Není (předpokládá se slovní popis)
4.2 <i>Snižování nutnosti používat IAD a podpora alternativních druhů dopravy (řízení poptávky po dopravě)</i>	4.2.1. Jak je realizována podpora zvýšení výkonů MHD (počet přepravených, počet přepravených / obyvatele)?	4.2.A; 4.2.B; 4.2.D
	4.2.2. Jak jsou využívány ekonomické nástroje (mýtné, parkovné, zpoplatněné vjezdy)?	4.2.E
	4.2.3. Jaké jsou využívány přístupy k integrovanému plánování dopravy a mobility?	4.2.C

4 – DOPRAVA (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
4.3 Nízkoemisní vozidla	4.3.1. Jakou úlohu hrají environmentálně šetrné vozy v místní MHD?	4.3.A
	4.3.2. Jaký je podíl takových vozů v majetku města nebo organizací jím zřízených?	4.3.B
	4.3.3. Jaká je situace ohledně infrastruktury čerpacích stanic pro alternativní pohony (elektřina CNG apod.)?	Není (předpokládá se slovní popis)
	4.3.4. Dochází ke zohlednění využívání environmentálně šetrných vozidel při výběrových řízeních na zajištění služeb pro město?	Není (předpokládá se slovní popis)
4.4 Bezpečnost silničního provozu	4.4.1. Jaká jsou realizována zklidňující opatření na infrastruktuře (osvětlené a bezpečné přechody pro chodce, ostrůvky, zúžení komunikace)?	4.4.B
	4.4.2. Jak je zajišťována prevence (besedy s Městskou policií, dopravní policií, dopravní hřiště, bezpečné cesty do škol, mimořádná školení řidičů – mimo profesní zkoušky)?	4.4.A
	4.4.3. Existuje pasport problémových míst na dopravní infrastruktuře?	4.4.C
4.5 Snižování vlivu dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel	4.5.1. Existuje plán dopravy a byl podroben vyhodnocení vlivů na životní prostředí?	4.5.A
	4.5.2. Vyhodnocuje město zatížení životního prostředí dopravou?	Není (předpokládá se slovní popis)
	4.5.3. Jaká je časová představa o řešení dopravních problémů např. v revizi akčního plánu nebo strategie?	4.5.B

5 – ZDRAVÍ (návodné otázky)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
5.1 <i>Integrace zdravotních hledisek do plánování a rozhodování</i>	5.1.1. Dochází k systematickému plánování zdravotních služeb v souvislosti s problémy zdraví obyvatel ve městě?	5.1.A; 5.1.C
	5.1.2. Zabývá se město zdravím a dopadem na zdraví ve svých strategiích?	5.1.B
	5.1.3. Má město zpracován přímo Zdravotní plán města?	5.1.A; 5.1.B
	5.1.4. Má municipalita vlastní dotační program na podporu aktivit Zdraví 21 / Zdraví 2020?	5.1.A; 5.1.B
	5.1.5. Plní a vyhodnocuje municipalita vybrané cíle Zdraví 21 / Zdraví 2020?	5.1.A; 5.1.B; 5.1.C
5.2 <i>Podpora zdraví a prevence nemocí</i>	5.2.1. Jaká je spolupráce vládních a nevládních organizací v regionu, které se zabývají podporou zdraví, se samosprávou?	5.2.E; 5.2.F
	5.2.2. V jakém rozsahu a s jakým ohlasem jsou pořádány preventivní akce zaměřené na podporu zdraví a zdravého životního stylu?	5.2.A; 5.2.C
	5.2.3. Jaké aktivity na podporu nekouření město podporuje / organizuje a kolik se ve městě nachází nekuřáckých provozoven (částečně oddělené, celé)?	5.2.D
	5.2.4. Jaký je počet dětských hřišť a jak město podporuje pohybovou aktivitu dětí a mládeže?	5.2.B
	5.2.5. Jaký je počet hřišť a dalších prostor pro pohybovou aktivitu dospělých a jak město podporuje pohyb a aktivní mobilitu občanů?	5.2.B
	5.2.6. Jak město reaguje na demografický vývoj? Jaký je objem a obsah činností zaměřených na aktivní stárnutí? Jak město tyto aktivity podporuje?	5.2.C
	5.2.7. Jaký je rozsah aktivit věnovaných výchově ke zdraví a podpoře zdraví dětí a mládeže (mimo povinné výuky v rámci výchovy ke zdraví dle ŠVP)	5.2.A
	5.2.8. Jaká je účast obyvatel v diskusních a dotazníkových šetřeních pořádaných městem ve vztahu k zájmu o zlepšení zdraví.	5.1.A
	5.2.9. Jakým způsobem je zajištěna výzva obyvatelům města účastnit se diskusních jednání (diskusní fóra na webových stránkách města aj. systémy)?	5.1.A
	5.2.10. Další informace k tématu	5.2.G

5 – ZDRAVÍ (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.1. Jak se vyvíjí střední délka života obyvatel při narození a v 65ti letech?	5.3.A
	5.3.2. Došlo ke snížení celkové incidence zhoubných novotvarů (bez dg. C44)?	5.3.D
	5.3.3. Došlo ke snížení případů výskytu syfilis, kapavky a dalších sexuálně přenosných nemocí?	5.3.I
	5.3.4. Došlo ke snížení výskytu alimentárních nemocí (salmonelózy, kampylobakterií)?	5.3.J
	5.3.5. Došlo ke snížení výskytu virové hepatitidy typu A? B? C? Byl nalezen zdroj?	5.3.K
	5.3.6. Došlo ke snížení případů hospitalizace pro úrazy a otravy? Celkem a podle příčiny.	5.3.E
	5.3.7. Došlo ke snížení celkové úmrtnosti? Jaká je kojenecká úmrtnost, úmrtnost způsobena úrazy?	5.3.B; 5.3.G
	5.3.8. Jaký je vývoj předčasné úmrtnosti? Došlo ke snížení, zvýšení, stagnaci tohoto ukazatele u mužů a žen?	5.3.C
	5.3.9. Jaký je vývoj incidence pacientů pro diabetes?	5.3.F
	5.3.10. Jaký je vývoj incidence pacientů pro alergie a astma?	5.3.L
	5.3.11. Jak se vyvíjí počet uživatelů drog? Jaká je úmrtnost na následky užívání drog a alkoholu?	5.3.H; 5.3.N
	5.3.12. Disponuje město vlastním systémem sledování vybraných zdravotních rizik nebo ukazatele (např. vlastní sběr dat některých dg., prevalence či incidence, např. počet kojených dětí nad 6 měsíců apod.), která nejsou sledována ÚZIS?	Není (předpokládá se slovní popis)
	5.3.13. Další informace k tématu	5.3.M

TÉMA

6

6 – MÍSTNÍ EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
6.1 <i>Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje</i>	6.1.1. Disponuje město nástroji pro podporu zaměstnanosti nebo podporu vzniku nových podnikatelských subjektů? Jaká je míra jejich využití a jak se tyto nástroje hodnotí?	6.1.A 6.1.B 6.1.D
	6.1.2. Došlo ke zvýšení počtu podnikatelských subjektů v obci?	6.1.B
	6.1.3. Došlo ke snížení míry nezaměstnanosti? (trendy, vývoj, struktura)	6.1.C
6.2 <i>Spolupráce s místními podniky a firmami za účelem podpory výměny zkušeností z dobré podnikatelské praxe</i>	6.2.1. Komunikuje obec průběžně a korektně s místními podnikateli a firmami (např. formou pravidelných setkání se zástupci podnikatelské sféry) s cílem hledat a nacházet oběma stranám prospěšná řešení případných problémů soužití, jako jsou rušivé provoz (hluk, emise z technologií nebo dopravní obsluhy, problematika zneškodňování odpadů, ochrana vodních zdrojů ap.)?	6.2.A 6.2.B
6.3 <i>Udržitelný místní cestovní ruch</i>	6.3.1. Je rozvoj cestovního ruchu koordinován obcí s ohledem na únosnost území a zamezení negativních vlivů cestovního ruchu na životní prostředí a veřejné zdraví?	6.3.A 6.3.D
	6.3.2. Došlo ke zvýšení počtu hostů v ubytovacích zařízeních ve správním území obce?	6.3.B
	6.3.3. Podporuje obec specifika místních výrobků, pořádají se v obci tradiční slavnosti, výstavy, festivaly, jarmarky s motivy specifík a historických tradic dané obce, které podporují rozvoj místní turistiky?	6.3.C
	6.3.4. Zkoumá obec, jak místní subjekty (obyvatelé i podnikatelé) vnímají cestovní ruch, resp. přijíždějící návštěvníky, v dané obci? Zdali jako příležitosti nebo hrozbu? (Pozn.: Tato otázka se týká pouze turistických destinací [např. památka UNESCO, lázeňská města], pro ostatní obce je nerelevantní.	6.3.E

TÉMA

7

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (návodné otázky)

Oblast (dílejší oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
7.1 <i>Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem</i>	7.1.1. Existuje podpora (finanční, materiální, odborná) vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních prosazující tento typ vzdělávání nad rámec minimálních povinností daných v současnosti platnými standardy vzdělávání (Rámcové vzdělávací programy, event. dosud platné části standardů vzdělávání pro ZŠ, SŠ, SOU a gymnázia)?	7.1.A
	7.1.2. Existuje ve školách a školských zařízeních systém vyhodnocování vzdělávání pro udržitelný rozvoj, který je dále odborně monitorován a vyhodnocován obcí (obec zajišťuje odborně pravidelnou evaluaci VUR)?	7.1.B
	7.1.3. Využívají školy veřejné didaktické databáze elektronických materiálů a studijních opor pro VUR? Jsou tyto databáze podporovány krajem, obcí, nebo se jedná o veřejné databáze tvořené na národní / mezinárodní úrovni? Jsou školám a školským zařízením k dispozici vhodné didaktické materiály (např. tištěné materiály, výukové sady pro praktickou činnost), které zajišťuje obec (iniciací jejich vývoje nebo zajištěním snadné dostupnosti existujících volně přístupných materiálů na jednom místě), které podporují snahy škol ve vzdělávání k udržitelnému rozvoji?	7.1.D
	7.1.4. Je u škol a školských zařízení zřizovaných obcí podporován provoz (úspory energií, vody, třídění odpadu, apod.), který reflektuje cíle udržitelného rozvoje?	7.1.C
	7.1.7. Podporuje obec (finančně, poskytnutím prostor, platformy apod., odborně) síť učitelů a vychovatelů, kteří vzdělávají v oblasti udržitelného rozvoje?	7.1.E
	7.1.8. Jaká je spokojenost obyvatel obce se vzdělávacími institucemi?	7.1.F
7.2 <i>Podpora NNO a dalších institucí zajišťujících neformální vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje</i>	7.2.1. Existují v obci NNO, občansky prospěšné společnosti nebo jiné organizace, které se zabývají problematikou vzdělávání pro udržitelný rozvoj? Vyhodnocuje obec jejich činnost?	7.2.A
	7.2.2. Jsou peněžní prostředky (granty, pobídky) dostupné NNO a dalším institucím zajišťujícím neformální vzdělávání z rozpočtu obce pro realizaci vzdělávání pro udržitelný rozvoj?	7.2.B
	7.2.3. Pokud v obci NNO, občansky prospěšné společnosti nebo jiná sdružení, zabývající se problematikou vzdělávání pro udržitelný rozvoj nejsou, snaží se obec nějakým způsobem podpořit jejich vznik?	7.2.C
	7.2.4. Podporuje obec vytváření sítí mezi institucemi zabývajících se udržitelným rozvojem (např. školami, NNO, občanskými sdruženími, profesními sdruženími)?	7.2.D

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
7.3 <i>Vytvoření programu vzdělávání, výchovy a osvěty místních obyvatel (všech cílových skupin) v problematice udržitelného rozvoje a jeho realizace</i>	7.3.1. Zajišťuje obec systematickou práci v přípravě vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti udržitelného rozvoje?	7.3.A
	7.3.2. Nabízí obec odbornou podporu (např. online poradnu, pravidelnou linku pomoci, odpovědní rubriku zpravodaje) občanům při řešení jejich problémů spojených s naplňování principů udržitelného rozvoje (např. pomoc při likvidaci odpadu vč. nebezpečného, poradenství spojené s energetickými úsporami, informace o dobrovolnické práci, biopotravinách a další)?	7.3.B
	7.3.3. Iniciuje obec ať vlastním pořádáním nebo podporou jiných subjektů pořádání osvětových akcí v oblasti udržitelného rozvoje. Pokud ano, jak jsou volena témata pro tuto osvětu?	7.3.C
	7.3.4. Je vyhodnocován dopad akcí z hlediska působnosti na obyvatele? (anketa, dotazník)	7.3.C
	7.3.5. Jsou pokryty vzdělávacími akcemi všechny cílové skupiny populace obce?	7.3.D
7.4 <i>Volnočasové aktivity naplňující zdravý životní styl s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí</i>	7.4.1. Existují v obci „komunitní centra“ pro různé cílové skupiny (např. kluby pro matky s dětmi, seniory)? Pokud ano, zvyšuje se počet obyvatel, kteří tato centra využívají?	7.4.A
	7.4.2. Existují v obci sportoviště, které je možné volně využívat pro neorganizované sportovní aktivity?	7.4.B
	7.4.3. Realizuje obec volnočasové aktivity občanů tak, aby nedocházelo ke zbytečnému poškozování okolního prostředí? Podporuje obec sportovní kluby a jinou zájmovou činnost určenou pro rozličné cílové skupiny?	7.4.C

TÉMA

8

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (návodné otázky)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
8.1 <i>Vztah města ke kultuře</i>	8.1.1. Má město pro oblast kultury písemný strategický dokument (kulturní politika, Koncepce / strategie podpory kultury)? Vznikl strategický dokument se zapojením veřejnosti?	8.1.A
	8.1.2. Jaká je dostupnost a vybavenost města kulturními službami?	8.1.B
	8.1.3. Jaká je výše a struktura výdajů na kulturu?	8.1.C
	8.1.4. Mají městské kulturní organizace vlastní strategické dokumenty?	8.1.D
	8.1.5. Jaká je spokojenost občanů s kulturními zařízeními a nabídkou kulturních aktivit ve městě?	8.1.E
	8.1.6. Jaké jsou možnosti občanů uplatňovat své podněty a účastnit se projednávání záměrů města v oblasti kultury na jedné straně a jaký je zájem veřejné správy odpovídat na kulturní potřeby občanů (zvyšování kvality politické kultury) na straně druhé?	8.1.F
	8.1.7. Existuje ve městě podpora tzv. kulturních a kreativních průmyslů?	8.1.G
8.2 <i>Vztah k historickému dědictví</i>	8.2.1. Má město koncepci podpory historického kulturního dědictví, včetně tradic; zveřejněná pravidla / strategii přístupu ke kulturním památkám a jejich vlastníkům, památkové zóně; ad?	8.2.A
	8.2.2. Má město otevřený grantový systém, který zahrnuje projekty z oblasti historického kulturního dědictví?	8.2.B
	8.2.3. Má město další nástroje podpory majitelů nemovitého i movitého kulturního dědictví; podpory tradic apod.? Čerpá město finanční prostředky z programů MK ČR a dalších zdrojů určených na památkovou péči?	8.2.C
	8.2.4. Je místní kulturní dědictví zpřístupňováno veřejnosti? Dochází k novému způsobu využití objektů soukromých majitelů (nové funkce budov); kulturní dědictví je digitalizováno, jsou vydávány publikace, DVD, pořádány nové akce apod.?	8.2.D

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
8.3 <i>Kulturní a umělecké aktivity (akce), které reagují na potřeby a iniciativy občanů</i>	8.3.1. Jaké jsou neinvestiční grantové (soutěžní) a dotační výdaje na kulturní projekty?	8.3.A
	8.3.2. Má město otevřený grantový systém pro kulturní projekty? Do jaké míry je grantový systém pro kulturní projekty otevřený a transparentní?	8.3.B
	8.3.3. Podporuje město různorodé projekty (z hlediska obsahového i formálního zaměření)?	8.3.C
	8.3.4. Vznikají z iniciativy města umělecké a kulturní akce s cílem doplnit různorodost kulturní nabídky, využít místního potenciálu, obnovit či zviditelnit tradice, osobnosti, historické události; posilovat kulturní povědomí občanů o místní kulturní identitě?	8.3.D
	8.3.5. Má město systém prezentace, propagace a publicity nabídky kulturních akcí jak pro vlastní akce a organizace, tak pro akce soukromoprávních subjektů?	8.3.E
	8.3.6. Podporuje či umožňuje obec poskytování informací o jiných zdrojích na podporu kultury? (např. krajské, státní, nadační grantové programy, fondy EU, setkání s místními podnikateli apod.)?	8.3.F
	8.3.7. Jaká je mobilita místních umělců, uměleckých skupin a kulturních produktů? Účastní se např. kulturní organizace nadregionálních a zahraničních projektů a akcí?	8.3.G
8.4 <i>Atraktivita a vzhled města</i>	8.4.1. Má město pro oblast atraktivity a vzhledu města konkrétní nástroje a strategické dokumenty?	8.4.A
	8.4.2. Jaké jsou možnosti občanů uplatňovat své podněty a účastnit se projednávání záměrů města v oblasti vzhledu města, projednávání investičních záměrů města (zvyšování kvality politické kultury)?	8.4.B
	8.4.3. Jak probíhá údržba, obnova a doplňování městského mobiliáře – lavičky, sochy, kašny, koše, info plochy, stojany na kola, orientační tabule, info tabule o pamětihodnostech, pamětní desky, pomníky? Existují ve městě další počiny, které zvyšují atraktivitu a vzhled města a estetickou kvalitu veřejného prostoru?	8.4.C
	8.4.4. Využívá město kulturu při revitalizaci brownfields a dalších rozvojových projektech?	8.4.D

TÉMA

9

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (návodné otázky)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
9.1 <i>Vytvoření a zavádění programů prevence a zmírňování chudoby</i>	9.1.1. Vytváří obec ve svém rozpočtu dostatečné finanční rezervy pro případ potřeby náhlé finanční pomoci obětem neštěstí ap.?	9.1.A
	9.1.2. Má obec v rámci jí spravovaného bytového fondu rezervy pro potřebu zajistit alespoň na přechodnou dobu bydlení rozvedeným partnerům, zejména s nezletilými dětmi, obětem domácího násilí, přírodních nebo průmyslových katastrof apod.? V případě, že ne, zajišťuje tuto činnost v obci jiný subjekt (občanské sdružení, NNO, církev apod.)?	9.1.B
	9.1.3. Došlo k vývoji / změně v počtu sociálně potřebných domácností v obci?	9.1.C
	9.1.4. Disponuje obec byty pro osoby, které se ocitly v obtížné sociální nebo životní situaci spojené s bydlením?	9.1.D
	9.1.5. Jak se vyvíjí trend v počtu předlužených osob (tj. osob, které mají mnoho půjček a nezvládají splácení)? Existuje podpora obce nebo jiného subjektu v poradenství k problematice předluženosti?	9.1.E
9.2 <i>Zajištění rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností</i>	9.2.1. Podporuje obec vznik a fungování mateřských center, která umožňují matkám snazší návrat do zaměstnání nebo zvyšování jejich kvalifikace v období čerpání rodičovské dovolené?	9.2.A
	9.2.2. Monitoruje obec rovný přístup obyvatel ke vzdělávání minimálně ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí?	9.2.B
	9.2.3. Došlo ke zvýšení počtu bezbariérových budov – zejména budov úřadů, škol, obchodů a zařízení poskytujících služby a veřejných prostranství (chodníky v místech přechodů, bezbariérová úprava parků apod.) v obci? Pokud ne, jaký je postup v případě žádosti / stížnosti občana či sdružení na odstranění bariér ve veřejných budovách v obci?	9.2.C
	9.2.4. Zajišťuje obec nebo jiný subjekt podporu obyvatelům s důrazem na specifické skupiny (senioři, menšiny, sociálně znevýhodnění, lidé s nízkým stupněm vzdělání apod.) v obtížných životních situacích (např. linka pomoci, právní poradna apod.)? Pokud ano, jakým způsobem jsou o této podpoře obyvatelé informováni?	9.2.D
	9.2.5. Podporuje obec nebo jiný subjekt v obci rodiny v možnosti sladit svou práci s rodinným životem (např. dostatek jeslí, mateřských škol, kvalitních ZŠ, zájmové činnosti dětí)?	9.2.E

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (návodné otázky)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
9.3 <i>Zajištění kvalitního a sociálně- integrovaného bydlení a životních podmínek</i>	9.3.1. Existují v obci sociální bariéry a sociálně vyloučené osoby a lokality?	9.3.A
	9.3.2. Jaká je spokojenost obyvatel obce s místem, ve kterém žijí? – sousedské vztahy, kulturní vyžití, kvalita okolního prostředí (čistota, zeleň, graffiti apod.).	9.3.B
	9.3.3. Mají obyvatelé obce zájem podílet se na veřejném dění obce?	9.3.C
	9.3.4. Přispívá komunitní politika obce k odstraňování bariér a k dobré komunikaci mezi specifickými skupinami obyvatel, mezi různými věkovými, národnostními, náboženskými i sociálními kategoriemi lidí v obci?	9.3.D
	9.3.5. Došlo v obci ke změně v počtu stížností obyvatel na sociálně patologické jevy (bezdomovectví, výtržnosti, graffiti, drogy, gambling / herny, prostituce apod.)?	9.3.E
	9.3.6. Existují v obci dobrovolnická centra nebo jiná forma dobrovolnické činnosti?	9.3.F
9.4 <i>Zlepšení jistoty, bezpečnosti a prevence kriminality v obci</i>	9.4.1. Došlo k poklesu trestných činů na správním území obce (podle kategorií – vraždy, krádeže, násilné trestné činy)?	9.4.A
	9.4.2. Dovede obec rychle a účinně řešit situaci po přírodních katastrofách nebo průmyslových haváriích?	9.4.B
	9.4.3. Jaká je míra obav obyvatel obce z kriminality (členění po činech – krádež, ublížení na zdraví, vražda atd.)?	9.4.C
	9.4.4. Jak je v obci řešena problematika domácího násilí?	9.4.D
	9.4.5. Jaký je počet akcí a účastníků, kteří byli účastni preventivní akce proti kriminalitě?	9.4.E

TÉMA 10

TÉMA: 10 – GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOST (návodné otázky)

Oblast (dílejší oblast v rámci tématu)	Návodné otázky	Indikátory, podle nichž lze na návodné otázky odpovědět (kódy indikátorů)
10.1 <i>Mezinárodní spolupráce měst a obcí</i>	10.1.1. Podporuje město myšlenku “etického obchodu”? Jakým způsobem?	10.1.A
	10.1.2. Podporuje město zahraniční rozvojovou spolupráci nad rámec podpory etického obchodu (např. podpora vzdělávání, zdravotnictví sociální či ekonomický rozvoj, podpora lidských práv, využití inovativních technologií, mezinárodní partnerství apod.)? Jakým způsobem?	10.1.B
	10.1.3. Má obec partnerské město v tzv. rozvojovém světě (včetně regionu východní a jihovýchodní Evropy, např. Ukrajina, Moldavsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina,...)?	10.1.C
	10.1.4. Vyčleňuje město každoročně určitou částku na konkrétní projekty humanitární pomoci a/nebo rozvojové spolupráce v tzv. rozvojových zemích?	10.1.D
	10.1.5. Je město nebo některé městská organizace zastoupena v mezinárodní organizaci zabývající se udržitelným rozvojem?	10.1.E
10.2 <i>Zvyšování povědomí o globálních souvislostech (včetně klimatických změn)</i>	10.2.1. Proběhly na území obce osvětové akce v oblasti změny klimatu? Pokud ano, jaké? (Např. Týden udržitelné energetiky, Dny energetiky, DISPLAY kampaň). Není třeba uvádět aktivity, které jsou již vyžadovány v kategorii „C“ či „B“ hodnocení města.	10.2.A
	10.2.2. Existuje spolupráce se Střediskem ekologické výchovy nebo jinou nevládní organizací v oblasti environmentální výchovy a Globálního rozvojového vzdělávání (např. společné aktivity města + NNO, nebo aktivity NNO na území města)?	10.2.B
10.3 <i>Přístup města ke zmírnění klimatických změn</i>	10.3.1. Má město vypočítanou ekologickou stopu pro městský úřad, pro zařízení v majetku města, případně pro celé město?	10.3.A
	10.3.2. Lze najít ve městě tzv. příklady dobré praxe, které podporují udržitelný rozvoj?	10.3.B
	10.3.3. Existuje výpočet emisí CO ₂ pro město, resp. alespoň pro zařízení v majetku města?	10.3.C
	10.3.4. Existuje energetická koncepce města. Má město energetického manažera?	Není (předpokládá se slovní popis)

6

Technické přílohy

Příloha 2: INDIKÁTORY

TÉMA

1A

1A – SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
1.1 Řízení při správě a rozvoji - úroveň nastavení a provázanost procesů a dokumentů	1.1.A Existence a provázanost schválených strategických rozvojových dokumentů a ÚPD města včetně měřitelného souboru indikátorů >> Bez jednotky (ano/ne)	Městský úřad a jeho webové stránky. >> Roční	Hlavní indikátor Doložení systematické práce a konzistentního plánování a rozhodování při naplňování strategií, koncepcí a programů rozvoje ve všech oblastech veřejné správy města (například pravidelné vyhodnocování plánů včetně jejich indikátorů, hodnocení opatření ve vztahu k udrž. rozvoji a podobně). Je třeba doložit též připravenost municipality efektivně reagovat na mimořádné situace a nové výzvy (např. klimatické změny, migrační politika). Cílová hodnota: doložitelné zavedení a uplatňování mechanismů kontroly provázanosti rozvojových dokumentů v práci městských orgánů.
	1.1.B Monitorování a provádění optimalizace veřejných služeb a úřadu >> Indikátor sleduje provádění průběžného či pravidelného monitorování. Veřejné služby zahrnují ZŠ a MŠ, sociální služby, technické služby ad. >> Bez jednotky (ano/ne)	Materiály předkládané gesčními odbory do jednání Rady a Zastupitelstva města a přijímaná usnesení. >> Roční	Hlavní indikátor Systém poskytování veřejných služeb musí být efektivní a odpovídat místním podmínkám. Doložení reagování na změny k předcházení nedostatků ve fungování služeb a úřadu nebo plýtvání kapacitami.
	1.1.C Provázanost investic, rozpočtu a rozpočtového výhledu na rozvojové dokumenty města >> Jedná se o rozvojové dokumenty uvedené v rámci indikátoru 1.1.A >> Bez jednotky (ano/ne)	Rozpočet města s odkazy na rozvojové dokumenty, které jednotlivé položky zdůvodňují. >> Pololetní (2x ročně)	Hlavní indikátor Doložení vazeb a zejména toho, že disponibilní veřejné prostředky jsou směřovány na akce obsažené ve schválených rozvojových dokumentech.

1A – SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
1.2 <i>Řízení při správě a rozvoji - efektivní a účelné vykonávání činností, aktivit, naplňování plánů</i>	1.2.A Pravidla pro zdravé financování a míry zadlužování >> Bez jednotky (ano/ne)	Interní předpisy pro orgány města, usnesení orgánů. >> Roční	Hlavní indikátor Doložení institucionální sebekontroly městských orgánů při hospodaření a zajišťování chodu města a jím řízených organizací. Doložení zahrnuje kromě pravidel pro (ne) zadlužování také přístup města k zásadám zdravého finančního řízení (provozní přebytek, systém vnitřní kontroly – 3E, využívání rizik a příležitostí atd.).
	1.2.B Orientace na občany / zákazníky >> Bez jednotky (ano/ne)	Informační a správní servis města pro občany na MěÚ a u řízených organizací města. >> Pololetní (2x ročně)	Hlavní indikátor Doložení využívání všech dostupných prostředků pro aktivní komunikaci s občany / zákazníky při vyřizování jejich záležitostí a jejich informování o dění ve městě.
	1.2.C Výkonnost a kvalita >> Bez jednotky	Standardizované metody hodnocení, kontrolní zprávy. >> Ročně	Hlavní indikátor Stanovení výkonnostních a kvalitativních parametrů pro práci úřadu a klíčových organizací města.
	1.2.D Ekologické chování úřadu a městských organizací, úspory a opatření proti plýtvání >> Bez jednotky	Vnitřní správa MěÚ a jím řízených organizací. >> Roční	Hlavní indikátor Prokázání u úřadu a všech organizací města, že mají mechanismy pro kontrolu dodržování zákonů, stanovených pravidel, jejich naplňování příp. i nad rámec předpisů, úspornost a neplýtvání.

1A – SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
1.3 <i>Řízení při správě a rozvoji - komunikace a partnerství</i>	1.3.A Veřejná projednávání >> Bez jednotky	Úřední deska, webové stránky města, vývěsní skříňky ve městě a odloučených městských částech, místní tisk. >> Roční	Hlavní indikátor Provádění veřejných projednávání (či srovnatelných způsobů komunikace) při všech důležitých rozhodováních a případné nadstandardní formy či příležitosti komunikace s občany a zájmovými skupinami.
	1.3.B Transparentní úřad >> Indikátor sleduje dostupnost informací a využívání komunikačních prostředků směrem k veřejnosti >> Bez jednotky	Úřední deska, webové stránky města, místní tisk, lokální televizní a rozhlasový kanál. >> Roční	Hlavní indikátor Doložení existence a dodržování přiměřených pravidel pro zajištění transparentnosti rozhodování zastupitelstva a při veřejných zakázkách, zajištění dostupnosti hlavních rozvojových dokumentů, úplnosti a srozumitelnosti informací o usneseních Rady a Zastupitelstva města pro veřejnost.
	1.3.C Partnerství a synergie >> Bez jednotky	Dtto + záznamy z jednání, smlouvy s partnery. >> Roční	Hlavní indikátor Prokázání funkčního partnerství v klíčových oblastech pomocí konkrétních příkladů vytvářející synergické efekty.
1.4 Spokojenost obyvatel s kvalitou života	1.4.A Spokojenost občanů s místním společenstvím >> Šetření spokojenosti občanů - využití mezinárodních indikátorů ECI nebo jiného standardizovaného průzkumu veřejného mínění >> % (podíl obyvatel)	Vyhodnocení průzkumů a anket, počty stížností na práci MěÚ a jím řízených organizací vyhodnocených jako oprávněné. Spokojenost se měří na kvalitativní stupnici (0 – 10), výsledný indikátor jako podíl spokojených a nespokojených osob (viz European Common Indicators – A1: indikátor „Spokojenost s místním společenstvím“). >> Roční (v případě sledování indikátoru ECI frekvence dle příslušné metodiky)	Hlavní indikátor Doložení sledování trendů, vyhodnocení výsledků, přijímání opatření k nápravě při negativním trendu, pravidelná prezentace výsledků šetření na web. stránkách, na veřejném fóru a ve vedení města.

TÉMA

1B

1B – ÚZEMNÍ ROZVOJ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
1.5 <i>Rozvíjení racionálního funkčního využití a prostorového uspořádání území</i>	1.5.A Kompaktnost městské zástavby >> Indikátor sleduje podíl z celkového obvodu urbanistických figur, jako jsou bloky, ulice, náměstí, nábřeží, tj. z obvodu všech domů ze součtu celkového obvodu zastavěného území města >> %	Územně analytické podklady a územní plán v GIS. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení trendu, že mění se urbanistická struktura města zajišťuje minimalizaci ztrát v dopravě, tepelném hospodářství a obsluze ostatní technickou infrastrukturou, využívá přednostně zastavěné území města a minimalizuje zábory dosud nezastavěného území, ZPF, okolní přírody a krajiny.
	1.5.B Urbanistická struktura >> Indikátor sleduje podíl bytů v rodinných domcích a v bytových domech z celkového počtu bytů >> % bytů	Územně analytické podklady a územní plán. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení možnosti uspokojení poptávky po plochách a pozemcích pro různé typy bydlení ve městě.
	1.5.C Nově navrhované zastavitelné plochy >> Indikátor sleduje poměr nově navrhovaných zastavitelných ploch mimo stávající zastavěné území města a) k zastavěnému území b) k navrhovaným a přestavbovým plochám uvnitř zastavěného území >> % ploch	Územně analytické podklady a územní plán v GIS. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení vážné míněné ochrany ZPF před zábory.

1B – ÚZEMNÍ ROZVOJ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
1.5 <i>Rozvíjení racionálního funkčního využití a prostorového uspořádání území</i>	1.5.D Dostupnost veřejných parků, prostranství a služeb >> Indikátor sleduje dostupnost místních veřejných parků, prostranství a služeb v okruhu do 300 metrů od bydlení >> % obyvatel	Územně analytické podklady a územní plán v GIS. >> Čtyřletá	Doplňkový indikátor Téma dostupnosti veřejných ploch a služeb je považováno za důležité v rámci kohezní politiky EU a chystané Strategie regionálního rozvoje ČR 2014+. Indikátor řada českých měst již sleduje.
1.6 <i>Udržitelné projektování a výstavba, podpora vysoce kvalitní architektury a stavebních technologií.</i>	1.6.A Využívání externí odborné pomoci >> Indikátor sleduje spolupráci města s autorizovanými architektury-urbanisty, ČKA či AUÚP, soutěže, spolupráci s vysokými školami a akad. pracovišti, experty ap.) >> Bez jednotky (event. Kč)	Smlouvy, zápisy, doklady o veřejných soutěžích ap. Informace o vyčleněných prostředcích na odměny v rozpočtu, o zřízení funkce městského architekta, o výběru zpracovatele projektové dokumentace pro veřejné stavby formou architektonické soutěže o návrh a následná spolupráce s vybraným architektem až do fáze dokončení realizace stavby, o výběru zpracovatele ÚPD podle kvalitativních kritérií, nebo jen dle nejnižšího honoráře apod. >> Roční	Hlavní indikátor Doložení zajištění externí odborné pomoci a konstruktivní oponentury orgánům města.
	1.6.B Projednávání velkých investičních záměrů s veřejností >> Indikátor sleduje např. plánovací setkání (počet), uplatňování metodik pro řízený proces projednávání s veřejností atp. >> Bez jednotky	Úřední deska, webové stránky města, místní tisk, lokální televizní a rozhlasový kanál. >> Roční	Hlavní indikátor Zajištění včasného zapojování veřejnosti do ověřování přijatelnosti záměrů na výrazné změny v území měst.

1B – ÚZEMNÍ ROZVOJ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
1.7 Regenerace a znovu využití nevyužitých nebo nevhodně využitých pozemků a staveb	1.7.A Přehled „brownfields“ >> Indikátor sleduje, zdali ve městě existuje průběžně aktualizovaný přehled brownfields využitelných pro rozvoj města (s popisem vhodné nové funkce) >> Počet, % (podíl z rozvojových ploch) bez jednotky (popis nových funkcí)	Územně analytické podklady města, územní plán či pomocná průběžně aktualizovaná evidence brownfields. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení schopnosti nabídnout přednostně přestavbová území před výstavbou “na zelené louce”, zvyšování kompaktnosti zástavby, využití stávající dopravní a technické infrastruktury a obsluhy města a ochrany dosud nezastavěného území - ZPF, PUKPFL, volné krajiny a přírody.
	1.7.B Plocha „brownfields“ na území města >> % (podíl z celkové plochy zastavěného území města)	Územně analytické podklady města, územní plán či pomocná průběžně aktualizovaná evidence brownfields. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení cílevědomého směřování k postupnému omezování ploch brownfields na území města.
	1.7.C Využití „brownfields“ >> Indikátor sleduje poměr ploch realizované výstavby na brownfields k realizované zástavbě na návrhových plochách mimo zastavěné území >> %	Územně analytické podklady města, územní plán. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení, že rozvojové záměry jsou směřovány převážně na plochy brownfields s cílem omezit zábory zemědělských a lesních pozemků a zelených ploch ve městě.

1B – ÚZEMNÍ ROZVOJ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
1.8 <i>Regenerace staršího bytového fondu, občanské a technické vybavenosti a veřejných prostranství</i>	1.8.A Péče o bytový fond a objekty občanské vybavenosti v majetku města >> Indikátor sleduje podíl domů, bytů a objektů občanské vybavenosti regenerovaných ve sledovaném období z celkového počtu takových objektů ve vlastnictví obce >> %	Evidence majetku obce, plán investic, rozpočet města. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení zajištění řádné údržby, oprav a modernizace stávajícího bytového fondu a občanské vybavenosti v majetku obce po dobu jejich životnosti.
	1.8.B Péče o komunikace a inženýrské sítě v majetku města >> Indikátor sleduje poměr délky obnovených komunikací a inženýrských sítí v majetku města (nebo jím řízených organizací) k celkové délce těchto sítí ve městě v daném období >> %	Evidence majetku obce, plán investic, rozpočet města. >> Čtyřletá	Hlavní indikátor Doložení zajištění řádné údržby, oprav a modernizace komunikací a inženýrských sítí v majetku obce po dobu jejich životnosti.
1.9 <i>Přípravenost na důsledky globální změny klimatu.</i>	1.9.A Opatření proti povodním >> Bez jednotky	Plán protipovodňové ochrany. >> Roční	Hlavní indikátor Doložení zpracování a schválení orgány města, zapracování akcí do veřejných rozpočtů.
	1.9.B Opatření pro zvýšení akumulace vod v prostředí a ke zpomalení odtoku. >> Bez jednotky	Plán opatření proti suchu. >> Roční	Hlavní indikátor Doložení zpracování a schválení orgány města, zapracování akcí do veřejných rozpočtů.

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
2.1 Kvalita vod, šetření vodou a efektivnější využívání vody	2.1.A Celková spotřeba pitné vody v domácnostech >> l/os/rok	Údaje za jednotlivou obec (spotřeba i cena vody) poskytne příslušná vodárenská společnost – (celkové fakturované množství vody / celkové množství vyrobené vody / děleno počtem obyvatel). >> Roční	Hlavní indikátor Dlouhodobým cílem je efektivní využívání pitné vody.
	2.1.B Čištění odpadních vod >> % (podíl obyvatel nebo domácností napojených na čištění odpadních vod)	Údaje o počtu obyvatel napojených na centrální ČOV poskytne příslušný provozovatel kanalizace a ČOV, údaje o domovních ČOV jsou dostupné z evidence vodoprávního Úřadu. ČSÚ vykazuje pro kraje, údaj je dostupný i pro města. >> Roční-tříletá (delší období tam, kde se nepředpokládají investice zaměřené na čištění odpadních vod)	Hlavní indikátor Dlouhodobým cílem je zajistit čištění odpadních vod – blížící se 100 % obyvatel odvádějících vodu na ČOV, nicméně s ohledem na konkrétní podmínky (centrální nebo vlastní).

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
2.1 Kvalita vod, šetření vodou a efektivnější využívání vody	2.1.C Nakládání s dešťovými vodami >> % (plochy zastavěného území města, odkud je odváděna dešťová voda do oddílné kanalizace, zasakuje do země nebo je odváděna do toků)	Zjistit postupně prostřednictvím leteckých snímků a GIS technologií. U pozemků všech rodinných domů je nutno znát plochu domu a způsob odvádění vody. U stavebních parcel se nepočítá celá plocha parcely, ale pouze skutečně zastavěná. Případně je možno použít odborný odhad (průměrná zastavěnost jednotlivých ploch). Postup zjištění: - GIS - zastavěná plocha budov a zpevněných ploch v první fázi na základě leteckých snímků - GIS a pasport kanalizací – vytip. a změření ploch s odváděním dešťových vod do jednotné, splaškové, oddílné kanalizace, přímo do povrchových nebo podzemních vod, apod. - stavební dokumentace – plocha RD a zpevněných ploch, způsob odvádění dešťových vod (případně odborný odhad). >> Tříletá	Doplňkový indikátor Cílem je zajistit, aby dešťová voda nebyla odváděna společnou kanalizací na ČOV, ale aby bylo zajištěno její vsakování nebo využití. Tj. snižovat množství ploch s odváděním dešťových ploch do splaškové a jednotné kanalizace a na ČOV.

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
2.2 Podpora a zvyšování ekologické stability krajiny a biologické rozmanitosti na správním území obce, rozšiřování péče o vymezená přírodní území a zelené plochy	2.2.A Invazní druhy rostlin >> Plocha s výskytem invazních druhů rostlin, jako např. křídlatek, bolševníku, netýkavky, ad., vyjma cíleně vysázené okrasné zeleně (např. trnovník akát) na území obce >> ha	Plocha dle skutečné pokrývnosti, případně odborný odhad. Nutno zjišťovat na všech plochách (i v soukromém vlastnictví). >> Tříletá	Hlavní indikátor Zabránit šíření invazních druhů rostlin – cílová plocha blíží se 0 ha.
	2.2.B Koeficient ekologické stability >> Podíl ekologicky příznivých ploch k plochám zatěžujícím životní prostředí >> Bez jednotky	Dle ÚAP, sledovat trend v průběhu plánovacího cyklu pořizování ÚP. >> Tříletá (v souladu s plánovacím cyklem ÚP)	Doplňkový indikátor
2.3 Kvalita a ochrana půdy, podpora udržitelného zemědělství a lesního hospodářství	2.3.A Zábory zemědělské půdy >> Indikátor sleduje zábory ZP v I. a II. třídě ochrany za dané období >> % (podíl záborů ZP v I. a II. třídě ochrany k celkovému území města)	Na základě GIS analýzy a údajů OŽP. Evidovány jen skutečné zábory (nikoliv celý stavební pozemek, ale pouze zpevněné plochy – budovy, komunikace, chodníky, parkoviště...). Prvním krokem je zjištění stávajícího referenčního stavu. >> Tříletá	Hlavní indikátor Dlouhodobým cílem je minimalizovat zábory zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany – blíží se 0 %.

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
2.4 Kvalita ovzduší	2.4.A Koncentrace polétavého prachu (PM₁₀ nebo PM_{2,5}) >> Roční koncentrace a současně počet překročení 24 h. limitu >> µg/m ³ (mikrogram znečišťující látky v metru krychlovém vzduchu)	Každá obec podle svých možností volí PM ₁₀ nebo PM _{2,5} (nelze měnit v průběhu sledovaného období) - možná měření pomocí měřicí stanice, AIMS, pojízdného měřícího vozu (např. Horiba – Zdravotní ústav), případně pasívními samplery. Lze nahradit modelem rozptylu při existenci měřicích stanic mimo území města. Při interpretaci počítat s meteorologickými podmínkami a hodnotit také delší časovou řadu, nejen změnu meziroční. Vhodné doplnit analýzou původce znečišťujících látek na základě jejich fyzikálně-chemického rozboru (existuje např. v MSK). >> Roční	Hlavní indikátor Snížit koncentrace polétavého prachu v ovzduší a sledovat dodržování legislativních limitů – dlouhodobý pokles. Vzhledem k alternativám využití dat (měření kontinuální, opakované jednorázové, výpočet dle modelu, apod. je nutno dodržet podmínku porovnávat vždy stejný typ zjišťování hodnot (navzájem srovnatelné).
	2.4.B Sledování koncentrací látek znečišťujících ovzduší >> Indikátor sleduje další látky znečišťující ovzduší jako SO ₂ , NO _x , benzo(a)pyreny ad. >> µg/m ³ (mikrogram znečišťující látky v metru krychlovém vzduchu)	Každá obec především dle charakteru znečištění ovzduší a dále svých možností. >> Roční	Doplňkový indikátor Cílem je snižování koncentrací znečišťujících látek, resp. dodržování legislativních limitů.

2 – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
2.4 Kvalita ovzduší	2.4.C Izolační zeleň >> Indikátor sleduje délku realizovaných pásů izolační zeleně v poměru k celkové délce existujících a navržených pásů zeleně >> %	Vytvořit plán vhodné izolační zeleně v rámci generelu zeleně na území města, který bude sloužit jako základní podklad pro následující opakovaná hodnocení (GIS, inventarizace zeleně) Pozn.: izolační zeleň je zeleň (existující nebo navržená) oddělující osídlenou zástavbu od významnějšího zdroje znečištění ovzduší (např. komunikace, průmyslové zóny, apod.). >> Tříletá	Doplňkový indikátor Snížit expozici znečišťujícími látkami z komunikací a průmyslových areálů realizací pásů izolační zeleně.
	2.4.D Ochrana před prašností >> Indikátor sleduje velikost veřejných zpevněných ploch vobci ošetřovaných v průběhu roku zametáním nebo jiným způsobem jako ochrana před prašností >> m ² /rok (celková ošetřená plocha, tj. velikost ošetřené plochy vynásobená počtem úklidů v roce)	Evidence GIS a firmy provádějící úklid. >> Tříletá	Doplňkový indikátor Dlouhodobá činnost vedoucí ke snižování sekundárního znečištění ovzduší suspendovanými částicemi.

TÉMA

3

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.1 Udržitelná spotřeba města	3.1.A Vnitřní předpis upravující udržitelné nakupování >> Indikátor sleduje existenci jednoznačně formulovaných pokynů k nakupování na MěÚ a v řízených organizacích v souladu s principy udržitelného rozvoje >> Bez jednotky	Data MěÚ – odbor ekonomický. Předpis pro nakupování minimálně ve třech oblastech, např.: Stavební materiál a dílčí celky; Elektrické spotřebiče a přístroje; Kancelářské potřeby; Služby. Cena může být 100 % hodnotícím kritériem pouze v případě, že jsou ostatní parametry/kritéria dodávky jednoznačně stanoveny – například nákup oken, jednoznačně definovánu „U“ celého okna vč. rámu nejvýše na úrovni hodnot doporučených normou, případně další parametry. Nejde pouze o energetické parametry, ale je např. nepřípustné pořídit nové kopírky a tiskárny, které nemohou zpracovávat recyklovaný papír. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Účinnost předpisu může být sledována dalšími indikátory, důležitým atributem daného předpisu je jeho závaznost a důslednost dodržování. Cílová hodnota – města mají povinnost předpis vytvořit a dodržovat, nebo zajistit zelené nakupování jiným odpovídajícím způsobem; pokud je zelené nakupování zajištěno jiným předpisem, je potřeba, aby město cca jedenkrát za 2 roky vyhodnocovalo účinnost předpisu a důslednost dodržování a případně provedlo jeho revize.
	3.1.B Nakupované zboží s ekoznačkou >> Indikátor sleduje podíl veškerého nakupovaného zboží (spotřebního materiálu i DHM) na MěÚ a v řízených organizacích s ekoznačkou >> % (resp. Kč/Kč)	Odbor finanční MěÚ. U tohoto indikátoru 3.1.2. se kromě evidence nákupů zboží s ekoznačkou jedná o první fázi, tj. pouze na úrovni MěÚ a podřízených organizací. K diskusi je vytvoření společného seznamu ekoznaček a správce tohoto seznamu tak, aby byla zajištěna aktuálnost a kontrola vhodnosti sledování; jedná se o nově nakupované zboží, nebudou hodnocena historická data. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor sekundárně hodnotí podíl udržitelného nakupování v rámci celého úřadu; zásadní podmínkou je zahrnutí celé samosprávy i přenesené správy, vč. příspěvkových a dalších zřizovaných organizací města. Cílová hodnota – neklesající podíl zboží s ekoznačkou.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.1 Udržitelná spotřeba města	3.1.C Používání recyklovaného papíru >> Indikátor v sobě obsahuje jak absolutní spotřebu papíru na úrovni celého MěÚ, tak podíl recyklovaného. Současně souvisí s indikátorem 3.1.4. – při obnově tiskáren a kopírek je potřeba uplatnit kritérium použitelnosti recykl. papíru >> % (resp. ks/ks)	Odbor finanční MěÚ. Odbor ŽP. Sledování hodnoty indikátoru doporučujeme v absolutní hodnotě, sekundárně možno v procentech; absolutní hodnota umožní stanovit např. hodnotu indikátoru. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor poměrně dobře odpovídá na 2 otázky – jak je hospodařeno s papírem obecně (absolutní hodnota spotřeby papíru, kterou je možno sledovat samostatně, vč. např. hodnoty spotřeby na pracovníka) a jaký je podíl recyklovaného. Cílová hodnota je 100 %.
	3.1.D Používání elektrospotřebičů v nejvyšší energetické třídě >> Indikátor sleduje podíl elektrospotřebičů v nejvyšší energ. třídě na úřadě a v řízených klíčových organizacích města >> % (ks/ks)	Odbor finanční MěÚ. Odbor ŽP. Sledování v rámci účetního programu, resp. v jiném systému – např. pro sdružené nákupy; ideální příležitostí je sledování v rámci povinných revizí elektrospotřebičů, kde postačí v seznamu spotřebičů evidovat jejich energetickou třídu indikátor lze doplňkově sledovat podle druhů spotřebičů (dle zákona 299/201 Sb. o hospodaření s energií) a také v peněžní hodnotě. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor vystihuje zásadní segment udržitelného nakupování – s ohledem na dlouhou ekonomickou životnost tohoto zboží má velký vliv i na indikátor 3.3.2. Cílová hodnota je 100 % spotřebičů v nejvyšší energetické třídě (dle druhu spotřebiče). Poznámka: Připravované nařízení / směrnice EK (ekodesign) ve výhledu několika let upraví značení spotřebičů tak, aby se navrátila původní logika a odstranila inflace značení A+++.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.1 Udržitelná spotřeba města	3.1.E Nakupované spotřební zboží a drobný hmotný majetek (DHM) s pozitivním vlivem na UR >> Indikátor sleduje podíl veškerého nakupovaného zboží (spotřebního materiálu i DHM) s prokazatelným pozitivním vlivem na UR >> % (resp. Kč/Kč)	Odbor finanční MěÚ. Odbor ŽP. Indikátor bude aktivován pouze v případě, že bude k dispozici jednotná metodika sledování (MŽP pro jednotlivé oblasti postupně vydává metodiky pro stanovení podílu udržitelné spotřeby druhů zboží; bude nutno posoudit, do jaké míry lze tyto metodiky použít pro tento účel). >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Indikátor lépe odpovídá na návodné otázky, ale s ohledem na složitost zjišťování bude zastoupen alespoň zpočátku indikátorem 3.1.B; jedná se o nově nakupované zboží, nebudou hodnocena historická data. Cílová hodnota – neklesající podíl zboží s pozitivním vlivem na UR za současné podmínky nerostoucího podílu celkových nákupů.
3.2 Odpadové hospodářství	3.2.A Produkce smíšeného komunálního odpadu >> Indikátor sleduje měrnou hodnotu produkovaného SKO na 1 obyvatele. Jelikož se jedná o celostátní metodiku sledování, tato hodnota současně slouží pro porovnání situace ve městech navzájem >> kg/os	Evidence odpadů a statistické výkazy - odbor ŽP. Jedná se pouze o sledování oblasti komunálního odpadu (KO); pokud nejsou data předešlého roku, uvedou se data roku, kdy jsou naposledy k dispozici v požadované formě (v závorce bude uveden rok). >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor poměrně jasně popisuje míru udržitelnosti chování obyvatel; je však významně ovlivněn ostatními faktory – počtem tříděných složek a mírou třídění, proto je pro celkovou úroveň nutné posuzovat celkovou produkci SKO (pro zohlednění rozdílů mezi vysokou měrou třídění ale celkovou vysokou produkcí SKO a opačným případem). Cílová hodnota: bude stanovena po srovnávací analýze měst.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.2 Odpadové hospodářství	3.2.B Počet tříděných složek komunálního odpadu >> Počet tříděných složek v rámci města (tj. ve sběrných hnízdech, organizovaném svozu či sběrných dvorech města, nikoli však počet položek výkupu sběrných surovin) >> Počet	Evidence odpadů a statistické výkazy - odbor ŽP. Možné tříděné složky: plasty, papír, sklo, bioodpad (BRKO), nápojové kartony, železo a neželezné kovy, elektroodpad a baterie, nebezpečný odpad, oděvy. Evidence se týká složek, které musejí být tříděny plošně na větší části města; do celkového počtu se započítává i třídění BRKO formou veřejně přístupných kompostérů, a/nebo svozových nádob. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor doplňuje celkový obraz o situaci v oblasti udržitelné spotřeby; samotný ukazatel je potřeba doplnit slovním popisem vývoje a kontextu – do jaké míry např. vyšší počet složek ovlivňuje absolutní produkci smíšeného SKO. Cílová hodnota: neklesající počet tříděných složek (minimální hodnota: 7).
	3.2.C Množství tříděného komunálního odpadu >> Jedná se o souhrnný ukazatel veškerého evidovaného separovaného komun. odpadu na 1 obyvatele >> kg/os	Evidence odpadů a statistické výkazy - odbor ŽP. Zahrnuje i BRKO, u kterého je potřeba popsat metodiku sledování. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor doplňuje celkový obraz o situaci v oblasti udržitelné spotřeby a musí být doplněn slovním popisem vztahu s indikátorem 3.2.A, s nímž je do značné míry komplementární. Cílová hodnota: bude stanovena po srovnávací analýze měst.
	3.2.D Podíl separace využitelných odpadů po složkách >> Jedná se o rozložení indikátoru 3.2.C na jednotlivé složky a sledování vývoje podílu jednotlivých složek >> %	Evidence odpadů a statistické výkazy - odbor ŽP. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor doplňuje celkový obraz o situaci v oblasti udržitelné spotřeby; samotný ukazatel je potřeba doplnit slovním popisem vývoje a kontextu – do jaké míry např. vyšší počet složek ovlivňuje absolutní produkci smíšeného SKO. Cílová hodnota: bude stanovena po srovnávací analýze měst.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.3 Hospodaření s energií	3.3.A Existence systému energetického managementu >> Indikátor sleduje systém energetického managementu na veškerém majetku města a zahrnuje personální zajištění kapacit pro energetické řízení a udělení příslušných kompetencí pro jeho činnost >> Bez jednotky	Jde o ověření, jaká je úroveň zavedení systému energetického managementu a zda je energetický manažer vybaven dostatečnými kompetencemi, vyhodnocení přínosu této pozice a případně vylepšeny interní předpisy s ohledem na vývoj v oblasti energ. managementu. „Veškerým majetkem“ se rozumí majetek města pod přímou kontrolou města a přísp. organizací (tj. vše, co je hrazeno z městského rozpočtu) a dále majetek vlastněný městem, ale u něhož za energii platí jiný subjekt (např. nájemce). V těchto případech, vč. bytového fondu města, je hodnocena úroveň nepřímého působení – motivování, působení na snížení spotřeby apod. Za nejvyšší úroveň energetického managementu lze považovat certifikovaný systém hospodaření s energií podle ČSN EN ISO 50001. Je tudíž možné stanovit následující úrovně: 1. nejvyšší úroveň: udržovaná certifikace ISO50001 2. EM vedený v souladu s ISO 50001, ale ne certifikovaný, pouze na základě prohlášení o shodě a vnitřních kontrol a auditů 3. EM vedený na jiném základě, ale doložitelně splňující všechny požadavky na EM kladené - Monitoring - Plánování - Vyhodnocování (dle indikátorů) - Kontrola - Stanovisko vedení a nastavení cílů >> Dvouletá	Hlavní indikátor Doplňkovým indikátorem je „procento naplnění hlavního indikátoru“ – jaký podíl majetku je město schopno sledovat (u druhé kategorie). Systém energetického managementu by se měl zaměřit především na řízení reálné energetické účinnosti u významných nákladových středisek, která má město pod kontrolou (příspěvkové organizace - obvykle především jejich budovy, budovy úřadu a VO). Hodnocen by měl být především přínos systému k vývoji ostatních indikátorů jako je 3.3.B Spotřeba energie (souhrnný ukazatel spotřeby veškeré energie v rámci majetku města v MW/rok). Význam existence kompetentní osoby je zásadní pro systematické provádění energetického managementu. Případně může být tato pozice posílena zavedením systému EM podle ISO 50 001, resp. EN ČSN 16 001. Pozn.: Za zavedení EM nelze považovat realizaci opatření metodou EPC na části majetku. EM je zde veden třetí stranou a město nemá přehled na zbytku budov. Je nutno usilovat o zavedení systému, kdy je z jednoho místa možno obdržet informaci alespoň o ročních spotřebách všech druhů energie na všech budovách. Tyto informace by měly být systémem nastavení vnitřních procesů shromažďovány automaticky, tzn. bez toho, aby bylo nutné je každoročně pracně dohledávat u všech relevantních odborů úřadu a PO. Cílová hodnota: zvyšující se kvalifikace a kompetence energ. manažera (týmu energ. manažera – podle velikosti MěU, resp. velikosti spravovaného majetku). Hodnocení indikátoru 3.3.A bude ANO/NE, velikost úvazku ani počet zapojených osob přitom nerozhoduje.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.3 Hospodaření s energií	3.3.B Spotřeba energie >> Jedná se o souhrnný ukazatel spotřeby veškeré energie v rámci veškerého majetku města s uvedením podílu obnovitelné energie >> MWh/rok; MWh/rok/m ² (spotřeba bude uvedena také ve spotřebě na m ² celkové plochy budov, vyjma veř. osvětlení; spotřeba tepla bude normována)	Data ze systému EM, resp. data příslušného odboru MěÚ a přísp. organizací. >> Roční	Hlavní indikátor U všech indikátorů se jedná o sledování dat na majetku města a podřízených organizací; Indikátor 3.3.B bude představen prostým součtem veškeré spotřeby energie (v jednotkách MWh nebo GJ) a městu bude sloužit pro nastavení vlastních cílů a pro sledování trendů ve snižování celkové energetické spotřeby. Cílová hodnota: bude stanovena individuálně, po srovnávací analýze měst bude výhledově možné stanovit cílovou měrnou hodnotu, zásadně by měl být dodržen klesající (min. nerostoucí) trend.
	3.3.C Spotřeba elektřiny – neobnovitelné zdroje >> Jedná se o celkovou roční spotřebu elektřiny v rámci majetku města, vč. TS – VO apod., vyjma bytového fondu ve vlastnictví města, který může být sledován samostatně. Pokud není možné odděleně sledovat obnovitelnou elektřinu, pak je veškerá elektřina vykazována tímto indikátorem >> MWh/rok	Data ze systému EM, resp. data příslušného odboru MěÚ, přísp. a dalších organizací města. >> Roční	Doplňkový indikátor Spotřeba elektřiny je zásadním ukazatelem, byť se ve většině případů jedná o nezaměnitelnou spotřebu, elektřina z neobnovitelných zdrojů však v sobě nese vysoký podíl emisí skleníkových plynů a ovlivňuje další faktory – soběstačnost, bezpečnost. Cílová hodnota: bude stanovena individuálně, po srovnávací analýze měst bude výhledově možné stanovit cílovou měrnou hodnotu, zásadně by měl být dodržen klesající (min. nerostoucí) trend.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.3 Hospodaření s energií	3.3.D Spotřeba elektřiny ze všech využívaných zdrojů – obnovitelné zdroje >> Jedná se o celkovou roční spotřebu elektřiny jako v bodě 3.3.B s původem v obnovitelných zdrojích; pokud není možné odd. sledovat obnovitelnou elektřinu, pak je veškerá elektřina vykazována tímto indikátorem >> MWh/rok	Data ze systému EM, resp. data příslušného odboru MěÚ přísp. a dalších organizací města. Pokud město vyrábí vlastní energii z obnovitelných zdrojů, disagreguje spotřebu elektřiny na elektřinu dodanou z vlastních zdrojů a dalších zdrojů. >> Roční	Doplňkový indikátor Spotřeba obnovitelné elektřiny je jedním z ukazatelů udržitelnosti a nese v sobě vysoký podíl emisí skleníkových plynů a pozitivně ovlivňuje další faktory – soběstačnost, bezpečnost. Cílová hodnota: bude stanovena individuálně, po srovnávací analýze měst bude výhledově možné stanovit cílovou měrnou hodnotu, zásadně by měl být dodržen rostoucí trend.
	3.3.E Spotřeba zemního plynu >> MWh/rok	Data ze systému EM, resp. data příslušného odboru MěÚ přísp. a dalších organizací města. >> Roční	Doplňkový indikátor Cílová hodnota: bude stanovena individuálně, po srovnávací analýze měst bude výhledově možné stanovit cílovou měrnou hodnotu, zásadně by měl být dodržen klesající (min. nerostoucí) trend – nutno zohlednit (zprávou, resp. popisem), že může dojít k nárůstu díky náhradě jiného zdroje. Pro korekci těchto vlivů slouží souhrnný indikátor 3.3.B.
	3.3.F Spotřeba tepla z CZT >> MWh/rok	Data ze systému EM, resp. data příslušného odboru MěÚ a přísp. organizací. Je možné uplatnit dále podrobnější členění dle paliva v CZT - uhlí, LTO, ZP. Je možné sledovat i v GJ/rok, ale pro zajištění kompatibility s ostatními indikátory nutno přepočítat. >> Roční	Doplňkový indikátor Indikátor významně poukazuje na míru závislosti na centrálním teple. Nelze z něho samotného však vyvozovat závěr, zda je dobrá vyšší nebo nižší hodnota, nutno hodnotit v kontextu ostatních energ. indikátorů. Cílová hodnota: nelze stanovit.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.3 Hospodaření s energií	3.3.G Spotřeba PHM >> Absolutní spotřeba PHM je sledována na úrovni MěÚ, příspěvkových a dalších organizací, tj. vč. komunální techniky. Význam má sledovat spotřebu PHM celkem a na ujetý km >> MWh a kWh/km	Odbor finanční, resp. ost. organizace města. Zjišťování je již dnes na MěÚ zavedeno, nejjednodušším způsobem je systém karet CCS, ale možné jsou i jiné varianty. >> Roční	Doplňkový indikátor Indikátor je základním ukazatelem, který může být použit např. měrné spotřeby na pracovníka, ale s omezením. V měrném vyjádření na km má úřad možnost snižovat tuto hodnotu např. postupnou obnovou vozového parku a pořádáním kurzů šetrné jízdy pro zaměstnance (http://www.uspornajizda.cz/). Ukazatel je možné rozšířit na MHD, nicméně vhodné je toto sledovat odděleně od referentských vozů, vozů TS – komunální techniky, městské policie apod. Do budoucna bude vhodné najít způsob, jak sledovat spotřebu PHM v rámci celého města. Cílová hodnota: klesající trend, každý rok musí být hodnota měrného ukazatele nižší než v roce předchozím a také absolutní spotřeba by měla být nižší.
	3.3.H Podíl staveb v energ. třídách A, B, C u rekonstrukcí s přechodem na vyšší kategorii en. třídy (z kategorie C, D, E, F, G) >> Hodnocení provedeno v ks, přepočteno na podíl z celkového počtu budov v majetku města (vyjádřený v %) >> %	Odbor výstavby, stavební odbor – majetek města. Řešení ve dvou úrovních: 1. Pouze na majetku města. 2. Veškeré budovy na území města. U nových a rekonstruovaných staveb. Jedná se o sledování dle legislativy - zákona o hospodaření energií, vyhláška 148/2007 Sb. ve znění pozdějších předpisů. >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Cílová hodnota: všechny nové stavby města ve třídě A, rekonstruované alespoň třída B. Pro budovy v kategorii A je doporučeno indikátor považovat za hlavní (pro budovy v majetku města).

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.3 <i>Hospodaření s energií</i>	3.3.I Spotřeba obnovitelné a neobnovitelné energie na území města >> MWh/rok	Data z ÚEK nebo SEAP. >> Tří-čtyřletá	Doplňkový indikátor Cílová hodnota: klíčový je trend, pokud je stanovený cíl např. v SEAP, pak se použije ten. Tento indikátor je doporučeno použít vždy, kdy jsou k dispozici data, tj. města zpracovávající UEK, či přistoupivší k Paktu starostů a zpracovávající SEAP s monitorovacími zprávami.
3.4 <i>Udržitelná výstavba (udržitelné stavebnictví)</i>	3.4.A Vnitřní předpis, který nastavuje obecné parametry pro novou výstavbu a rekonstrukce >> Bez jednotky	Odbor správy majetku a investic. Ze zákona vyplývá pro novou výstavbu nutnost dosažení parametrů budovy s téměř nulovou spotřebou (ve lhůtách a za podmínek daných zákonem o hospodaření energií). Parametry stanovené pro budovy s téměř nulovou spotřebou jsou aktuálně velmi benevolentní, proto by tento vnitřní předpis měl stanovit parametry na úrovni pasivního domu a s vyšším podílem využití obnovitelné energie a přírodních materiálů jak pro novou výstavbu, tak pro renovace. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Cílová hodnota: pravidelně revidovaný předpis s doložitelným dopadem v praxi – tj. nová výstavba a rekonstrukce na majetku města jsou prováděny v souladu s principy UR (viz např. MA21 ve stavebnictví) a v zadávací dokumentaci pro výstavbu a rekonstrukce jsou tyto parametry vždy uplatněny, ve výjimečných případech zdůvodněno proč nebylo možné je uplatnit.

3 – UDRŽITELNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
3.4 Udržitelná výstavba (udržitelné stavebnictví)	3.4.B Certifikované stavby >> Indikátor sleduje počet nebo podíl staveb v majetku města se zelenými certifikáty (typu LEEDS, BREEM, CZBtool apod.) z celkového počtu nových staveb >> Počet nebo %	Odbor správy majetku a investic – pro majetek města. Monitoring tisku, tiskové konference certifikovaných subjektů. >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Indikátor bude více vypovídající, bude-li změna úrovně z MěÚ na město, jelikož jedním z důvodů zpracování takovéto certifikace je propagace a marketing, bude velmi jednoduché zjistit, kolik budov je ve městě certifikovaných. Povinnosti sledování tohoto indikátoru nebude představovat výraznou zátěž, certifikace je v ČR v začátcích a hodnota indikátoru tak bude narůstat velmi pomalu. Mezní ani cílovou hodnotu není možné nyní stanovit, trend by měl být v dvouletých cyklech rostoucí.

TÉMA

4

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.1 Podpora veřejné dopravy a dalších druhů alternativní dopravy (pěší, cyklo) /infrastruktura/	4.1.A Nízkopodlažní vozidla ve veřejné dopravě >> Indikátor sleduje počet a výkon nízkopodlažních vozidel ve vozovém parku zajišťující obsluhu města >> % (podíl výkonů z celkových vzkm objednávaných obcí u dopravců - MHD, účelové spoje, např. školní ad.)	Data MěÚ – odbor dopravy Provozovatelé veřejné dopravy. Analýza využití vozidel v provozu. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení zvyšování komfortu MHD. Cílová hodnota – žádoucí je postupný růst hodnoty indikátoru až do hodnoty 100 % (= ideální stav).
	4.1.B Bezbariérovost komunikací¹ >> Indikátor sleduje vývoj činnosti obcí směřující k budování (revitalizaci) infrastruktury environmentálně šetrných druhů dopravy a infrastruktury pro občany se sníženou pohyblivostí >> km/100 km komunikací (délka pěších komunikací upravených jako bezbariérové k celkové délce komunikací pro pěší - chodníky, smíšené stezky společně s cyklisty, obytné zóny, atd.) ¹ Bezbariérovost ve smyslu vyhlášky č. 398/2009 Sb. a v intencích Národního programu mobility pro všechny.	Data MěÚ – odbor dopravy, investic. Analýza dat z pasportu komunikací Projektová dokumentace. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení jak obec přispívá k budování infrastruktury pro environmentálně šetrné druhy dopravy a občany se sníženou pohyblivostí. Cílová hodnota – není stanovena, žádoucí je postupný růst hodnoty indikátoru.

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.1 Podpora veřejné dopravy a dalších druhů alternativní dopravy (pěší, cyklo) /infrastruktura/	4.1.C Vybavenost cyklistickými komunikacemi >> Indikátor sleduje činnosti obcí směřující k budování infrastruktury environmentálně šetrných druhů dopravy >> km/100 km komunikací (délka silnic a místních komunikací - vč. cyklostezek a smíšených stezek - na kterých je provoz cyklistů povoleno k celkové délce komunikací) >> km/100 km komunikací (délka bezpečných komunikací ² v katastru obce vhodných pro cyklisty v poměru ku celkové délce komunikací v obci) ² Bezpečná komunikace je definována TP 179 Navrhování komunikací pro cyklisty	Data MěÚ a jím zřízených organizací – odbor investic, dopravy. Analýza dat z pasportu komunikací Projektová dokumentace. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení jak obec přispívá k budování infrastruktury pro environmentálně šetrné druhy dopravy. Cílová hodnota – není stanovena, žádoucí je postupný růst hodnoty indikátoru.

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.1 Podpora veřejné dopravy a dalších druhů alternativní dopravy (pěší, cyklo) /infrastruktura/	4.1.D Vybavenost veřejných budov parkovací infrastrukturou pro cyklisty >> Indikátor sleduje činnosti obcí směřující k budování infrastruktury environmentálně šetrných druhů dopravy >> % (podíl budov v majetku města a jím zřízených organizací vybavených parkovací infrastrukturou pro cyklisty) >> Standard pro cyklistickou parkovací infrastrukturu je definován ¹ ¹ CDV, 2010. <i>Cyklistická doprovodná infrastruktura</i> (http://www.cyklodoprava.cz/ file/doprovodna-infrastruktura- parkovani-kol/)	Data MěÚ a jím zřízených organizací – odbor dopravy, investic. Analýza dat z pasportu budov, projektová dokumentace (za majetek města se považují budovy v majetku města a jím zřízených organizací, které aktivně slouží zájmům veřejnosti (úřady, školy, sportoviště, kulturní zařízení apod.). >> Roční	Doplňkový indikátor Posouzení jak obec přispívá k budování infrastruktury pro environmentálně šetrné druhy dopravy. Cílová hodnota – žádoucí je postupný růst hodnoty indikátoru až do hodnoty 100 % (= ideální stav).

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.2 Snižování nutnosti používat IAD a podpora alternativních druhů dopravy (řízení poptávky po dopravě)	4.2.A Přeprava cestujících MHD >> Indikátor sleduje využívání veřejné dopravy (výkon) >> Počet cest na osobu	Data MěÚ. Provozovatelé veřejné dopravy, výkaznictví dopravců, analýza přepravy cestujících. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení podpory veřejné dopravy a její využívání. Cílová hodnota – není stanovena, žádoucí je postupný růst hodnoty indikátoru.
	4.2.B Dostupnost spojení veřejnou dopravou >> Indikátor sleduje podporu veřejné dopravy >> Počet spojů (bus, vlak, MHD...)	Data MěÚ. Výkaznictví dopravců. Analýza dat dopravců. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení podpory veřejné dopravy. Cílová hodnota – postupné rozšiřování nabídky spojení.
	4.2.C Plán dopravy/ udržitelné mobility (či obdobného strategického dokumentu) >> Indikátor sleduje komplexnost řešení mobility v obci >> Bez jednotky	Data MěÚ. Existence plánu. >> Dle doby platnosti dokumentu	Hlavní indikátor Posouzení zda obec strategicky řeší problematiku dopravy a mobility. Cílová hodnota – realizace plánu (binární kritérium ano/ne).

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.2 Snižování nutnosti používat IAD a podpora alternativních druhů dopravy (řízení poptávky po dopravě)	4.2.D Mobilita a místní přeprava cestujících >> Indikátor sleduje dopravní chování obyvatel >> Počet každodenních cest >> Počet hodin (čas strávený cestováním) >> Druh cesty a druh dopravy >> Celková průměrná denní vzdálenost na osobu na druh cesty a způsob dopravy aj.	Reprezentativní dotazníkový výzkum (např. v rámci indikátoru „Šetření spokojenosti občanů“). >> Dvou-tříletá	Doplňkový indikátor Hodnocení, jak občané využívají environmentálně šetrné druhy dopravy. Cílová hodnota – pokles podílu IAD, růst podílu veřejné, pěší a cyklistické dopravy. Indikátor se hodnotí pouze tehdy, je-li k dispozici reprezentativní průzkum dopravního chování.
	4.2.E Zavedený systém regulace parkování a dopravy >> Indikátor sleduje, jakým způsobem obec reguluje parkování, resp. dopravu, prostřednictvím vyhlášky, nařízení, či jiného závazného dokumentu >> Bez jednotky	Data MěÚ. Popis systémů. >> Roční	Doplňkový indikátor Posouzení aktivit obce jakým způsobem řeší dopravu v klidu. Cílová hodnota – realizace opatření (binární kritérium ano/ne).

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.3 Nízkoemisní vozidla	4.3.A Podíl výkonů vozidel EEV na celkovém objemu objednávaných výkonů v rámci MHD >> Indikátor sleduje, jak obec preferuje při výběru dodavatele veřejné dopravy stav vozového parku >> % (podíl výkonů vozidel EEV z celkových vzkm objednávaných obcí u dopravců)	Data MěÚ, dopravci. Analýza výkaznictví dopravců. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení aktivit obce při objednání veřejné dopravy. Cílová hodnota – není stanovena - postupný růst.
	4.3.B Podíl výkonů vozidel EEV na celkovém objemu dopravního výkonu vozidel v majetku města a jím zřízených organizací >> Indikátor sleduje, jak obec podporuje obměnu svého vozového parku >> % (podíl výkonů vozidel EEV z celkových vzkm ujetých všemi vozidly)	Data MěÚ. Analýza dat z provozu vozidel. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení podpory obce prosazovat využívání EEV vozidel. Cílová hodnota – není stanovena; žádoucí je postupný růst.

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.4 Bezpečnost silničního provozu	4.4.A Žáci I. stupně ZŠ zapojení do preventivních programů bezpečnosti dopravy >> Indikátor sleduje, zda obec podporuje a zajišťuje podporu vzdělávání v oblasti bezpečnosti dopravy >> % (podíl žáků I. stupně ZŠ, kteří se v hodnoceném roce zúčastnili preventivní akce)	Data MěÚ resp. příslušných škol. Rozbor a charakter struktury preventivní programů. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení iniciativy obce při podpoře a zajištění vzdělávacích akcí v oblasti bezpečnosti dopravy. Cílová hodnota – nejméně 60 %.
	4.4.B Nehodovost v silniční dopravě >> Indikátor sleduje snahu obce a správce komunikace o snižování nehod v silniční dopravě >> Počet mrtvých a zraněných při dopravních nehodách na území města vztažený na 100 km komunikací	Data MěÚ. Policie ČR. Analýza dat z protokolů o dopravních nehodách. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení iniciativy obce při podpoře snižovat počty a následky dopravních nehod. Cílová hodnota – není stanovena; žádoucí je pokles.

4 – DOPRAVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
4.4 Bezpečnost silničního provozu	4.4.C Odstranění krizových nehodových míst >> Indikátor sleduje reakci správců komunikací při řešení krizových míst dopravních nehod >> % (podíl odstraněných nehodových míst z celk. počtu identifikovaných nehodových míst)	Data MěÚ resp. příslušných správců komunikací. Projektová dokumentace. >> Roční	Doplňkový indikátor Posouzení iniciativy obce a správce komunikací při řešení krizových míst. Cílová hodnota – není stanovena; žádoucí je postupný růst.
4.5 Snížování vlivu dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel	4.5.A Hodnocení Strategického plánu dopravy/udržitelné mobility podle vlivu na ŽP a zdraví >> Indikátor sleduje, jakým způsobem obec zpracovává strategické dokumenty >> Bez jednotky	Data MěÚ. Popis systémů. >> Dle doby platnosti dokumentu	Hlavní indikátor Posouzení aktivit obce při zpracovávání strategických plánů obce. Cílová hodnota – realizace vyhodnocení (binární kritérium: ano/ne).
	4.5.B Opatření ke snížení zátěže z dopravy ve vazbě na strategické dokumenty obce >> Indikátor sleduje, zda a jakým způsobem obec reaguje na zpracované strategické dokumenty >> Bez jednotky	Data MěÚ. Popis systémů. >> Dle strategických dokumentů	Hlavní indikátor Analýza zda je problematika negativních vlivů dopravy reflektována ve strategických dokumentech obce a jsou realizována opatření k jejich snížení. Cílová hodnota – realizace opatření (binární kritérium: ano/ne).

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.1 Integrace zdravotních hledisek do plánování a rozhodování	5.1.A Plánování zdravotních a souvisejících služeb v souvislosti s problémy v obci >> Bez jednotky	Metoda zjišťování: podkladem je vyhodnocení indikátorů zdravotního stavu obyvatel města, aktivní zjišťování potřeb, údaje ze zdravotní a sociální komise ad. Město při verbálním popisu dokládá konkrétní příklady řešení problémů. >> Tříletá	Hlavní indikátor Základní indikátor UR definující vzájemný vztah zdraví obyvatel, zdravotních a souvisejících služeb a politiky municipality. Cílová hodnota není stanovena.
	5.1.B Zdraví a dopady na zdraví ve strategiích města a jako kritérium při hodnocení projektů >> Bez jednotky	Metoda zjišťování: podkladem je Zdravotní plán města, Plán zdraví a kvality života, Komunitní plán sociálních služeb, Plán strategického rozvoje, Koncepce rodinné politiky města ad. dle situace. Dále konkrétní posouzení vlivů na veřejné zdraví při stavebních a dalších aktivitách města. >> Tříletá	Hlavní indikátor Kromě obecného důrazu na zdraví obyvatelstva je vzhledem k přímé souvislosti kvality životního prostředí se zdravotním stavem obyvatelstva posouzení vlivů na veřejné zdraví (HIA - Health Impact Assessment) nedílnou součástí posuzování vlivů na životní prostředí (proces EIA, SEA dle zákona č. 100/2001 Sb. v akt.znění) nebo projektů pro územní a stavební řízení. Příkladem podkladu pro zpracování posouzení vlivů staveb na veřejné zdraví jsou hlukové nebo rozptylové studie. Doplnění dalších posudků závisí na charakteru záměru. Posuzování vlivů na veřejné zdraví provádí držitel Osvědčení odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na veřejné zdraví (dle zákona č. 93/2004Sb. v akt.znění, uděluje Ministerstvo zdravotnictví). Hodnocení zdravotních rizik (HRA - Health Risk Assessment) provádí také držitel Osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik expozice chemickým látkám v prostředí (uděluje SZÚ). Při posuzování a realizaci drobných projektů a aktivit, kde není nutný posudek autorizované osoby, město prokazuje, že podporuje aktivity v souladu s Evidence Based Medicine (postupy založené na objektivních důkazech). Cílová hodnota - splnění požadavku indikátoru.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (díličí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.1 <i>Integrace zdravotních hledisek do plánování a rozhodování</i>	5.1.C Kompetence města (personální odbornost) pro podporu zdraví obyvatel) >> Bez jednotky	Metoda zjišťování: doložení personální odbornosti na příslušném městském odboru, příp. v příslušných komisích, výborech atp., nebo smluvní zajištění externí spolupráce. >> Tříletá	Hlavní indikátor Cílová hodnota - splnění požadavku indikátoru.
5.2 <i>Podpora zdraví a prevence nemocí</i>	5.2.A Preventivní akce zaměřené na podporu zdraví a zdravého životního stylu >> Počet akcí	K dispozici na webu města. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor vyjadřuje převod strategického plánování do konkrétních realizací, proto je klíčový. Ideálně též indikovat počet subjektů a partnerských organizací zapojených do preventivních aktivit (případně počet či odhadovaný počet zúčastněných osob při preventivních akcích). Cílová hodnota není stanovena.
	5.2.B Dětská hřiště a zařízení pro fyzickou aktivitu dospělých >> Počet	O využití území pro sport rozhoduje město, odpovídá za bezpečnost a kvalitu prostředí. Rozhoduje i o umístění a provozu hřišť a sportovišť děti i dospělé. Metoda zjišťování: evidence města prostor pro sport a volnočasové aktivity. >> Tříletá	Hlavní indikátor Pozitivní vliv aktivního životního stylu a pohybových volnočasových aktivit a sportu na zdravotní stav a celoživotní vývoj osobnosti člověka je zásadní a objektivně prokázáný. Cílová hodnota není stanovena.
	5.2.C Činnosti věnované aktivnímu stárnutí >> Počet akcí, počet účastníků	Počet akcí pro seniory / počet účastníků ve významných organizacích, zajišťujících péči o seniory ve městě. >> Roční	Hlavní indikátor Vychází se z konceptu žádoucího prodloužení zdravé délky života tzv. HLY (Healthy Life Years) , resp. délky života bez disability, DFLE (Disability Free Life Expectancy) - viz např. http://www.uzis.cz/jaehleis/ukazatel-hly , příp. data Eurostatu. Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (díličí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.2 Podpora zdraví a prevence nemocí	5.2.D Aktivita na podporu nekuřáckého prostředí >> Bez jednotky	Město podporuje nekuřácké prostředí a má přehled o akcích a kampaních na podporu nekouření. >> Roční	Doplňkový indikátor Aktivity na podporu nekuřáckého prostředí jsou žádoucí a obec má možnost uplatňovat nástroje na jejich podporu. Cílová hodnota není stanovena.
	5.2.E Podpora NNO a dalších organizací zabývajících se zdravím >> Bez jednotky (event. počet akcí apod.)	Obec podporuje aktivity ostatních složek veřejného života v oblasti podpory zdraví veřejnosti. Metoda zjišťování: např. podpořené projekty, akce ve spolupráci nebo za podpory města ad. >> Roční	Doplňkový indikátor Indikátor je zaměřený na monitorování aspektů komunitní práce v oblasti zdraví. Lze číselně vyjádřit - např. počtem konkrétních podpůrných kroků. Cílová hodnota není stanovena.
	5.2.F Spolupráce s podnikatelskou sférou >> Bez jednotky (event. počet akcí apod.)	Obec spolupracuje s podnikatelskou sférou a zaměstnavateli v oblasti podpory zdraví – společné akce, účast v komisích, péče o zaměstnance ad. Verbální popis. >> Roční	Doplňkový indikátor Indikátor je zaměřený na monitorování aspektů komunitní práce v oblasti zdraví. Cílová hodnota není stanovena.
	5.2.G Vzdělávání zástupců samosprávy a státní správy v oblasti podpory zdraví >> Bez jednotky (event. počet akcí, počet účastníků, apod.)	Obec podporuje vzdělávání zaměstnanců v oblasti podpory zdraví – např. kvalifikace pracovníků, kurzy a školení atd. >> Roční	Doplňkový indikátor Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.A Střední délka života při narození >> Roky	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky) + odborná interpretace. >> Roční	Hlavní indikátor Základní ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky standardizaci lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Cílová hodnota není stanovena.
	5.3.B Trend standardizované úmrtnosti ze všech příčin a pro hlavní diagnózy >> Jedná se o nemoci oběhové soustavy, novotvary, vnější příčiny a sebepoškození >> Počet zemřelých na 100 tis. obyvatel	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky) + odborná interpretace. >> Roční	Hlavní indikátor Základní ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky standardizaci lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Cílová hodnota není stanovena.
	5.3.C Předčasná úmrtnost (ve věku 0-64let) ze všech příčin u mužů a u žen >> Počet zemřelých na 100 tis. obyvatel	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky) + odborná interpretace. >> Tříletá	Hlavní indikátor Základní ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky standardizaci lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: pokles nebo setrvalý stav trendu. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.D Výskyt zhoubných novotvarů >> Počet nemocných	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka a další zdroje ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky), Národní onkologický registr, webový portál SVOD: epidemiologie zhoubných nádorů v České republice ad. Hodnocení trendu za min. 5 posledních let + odborná interpretace. >> Roční	Hlavní indikátor Základní ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky standardizaci lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaji o absolutních počtech nových případů zhoubných novotvarů v obci celkem a dle pohlaví a věkových kategorií. Cílová hodnota není stanovena.
	5.3.E Hospitalizace pro poranění a otravy >> Počet hospitalizovaných osob	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky) + odborná interpretace. >> Roční	Hlavní indikátor Základní ukazatel vývoje úrazovosti jako jednoho ze základních ukazatelů zdrav. stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky standardizaci lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaji o absolutních počtech hlášených úrazů v obci celkem a dle pohlaví a věkových kategorií. Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.F Výskyt (prevalence) diabetu >> Indikátor zahrnuje léčená stávající a nová onemocnění >> Počet (léčených diabetiků)	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky). Hodnocení trendu za min. 5 posledních let+ odborná interpretace. >> Roční	Hlavní indikátor Ukazatel vývoje prevalence rozšířeného neinfekčního chronického onemocnění, které souvisí se životním stylem obyvatelstva. Data jsou dostupná pro ORP, kraje, ČR a jsou porovnatelná s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaje o absolutních počtech léčených diabetiků v obci celkem a dle věkových kategorií. Cílová hodnota není stanovena.
	5.3.G Kojenecká úmrtnost >> Počet zemřelých na 100 tis. obyvatel	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky). Hodnocení trendu za min. 5 posledních let + odborná interpretace. >> Roční	Hlavní indikátor Důležitý ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatel obce ve vztahu k reprodukčnímu zdraví a zdraví nejmenších dětí. Je dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky přepočtu na 1000 živě narozených dětí lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaje o absolutních počtech nových úmrtí v obci v daném roce. Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.H Úmrtí zaviněná alkoholem nebo drogami >> Počet zemřelých	Zdroje dat: Policie České republiky, lokální sociální služby. Hodnocení trendu od posledního zjištění + odborná interpretace. >> Tříletá	Doplňkový indikátor Ukazatel sociálního a sociálně zdravotního klimatu v obci. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se členit dle věkových kategorií, příp. pohlaví. Cílová hodnota není stanovena.
	5.3.I Nově hlášená sexuálně přenosná onemocnění (syfilis, kapavka) >> Počet nově hlášených osob	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky), Krajské hygienické stanice Hodnocení trendu za min. 5 posledních let + odborná interpretace. >> Tříletá	Doplňkový indikátor Důležitý ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatel obce ve vztahu k infekčním nemocem a sexuálnímu zdraví. Je dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky přepočtu na 100 000 obyvatel lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaje o absolutních počtech nových případů v obci celkem. Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.J Alimentární onemocnění (salmonelózy, kampylobakterií) >> Počet nemocných	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky), Krajské hygienické stanice Hodnocení trendu za min. 5 posledních let + odborná interpretace. >> Tříletá	Doplňkový indikátor Důležitý ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatel obce se vztahem k hygienickému standardu v obci. Je dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky přepočtu na 100 000 obyvatel lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaje o absolutních počtech nových případů v obci celkem. Cílová hodnota není stanovena.
	5.3.K Nová onemocnění hepatitidou typu A,B,C >> Počet nemocných	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky), Krajské hygienické stanice Hodnocení trendu za min. 5 posledních let+ odborná interpretace. >> Tříletá	Doplňkový indikátor Důležitý ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatel obce se vztahem k celkovému hygienickému standardu v obci. Je dostupný pro ORP, kraje, ČR a částečně porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky přepočtu na 100 000 obyvatel lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaje o absolutních počtech nových případů v obci celkem a vzhledem k odlišným cestám přenosu i dle typu hepatitidy (A,B,C). Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.L Léčení alergici a astmatici (prevalence) >> Počet léčených osob	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky), Krajské hygienické stanice Hodnocení trendu za min. 5 posledních let+ odborná interpretace. >> Tříletá	Doplňkový indikátor Důležitý ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatel obce se vztahem k životnímu prostředí v obci. Je dostupný pro ORP, kraje, ČR a částečně porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky přepočtu na 100 000 obyvatel lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaje o absolutních počtech nových případů v obci celkem a dle věkových kategorií obyvatel. Cílová hodnota není stanovena.
	5.3.M Hospitalizace pro nemoci oběhové soustavy >> Počet hospitalizovaných osob	Zdroje dat: Dataplán NSZM, ročenka ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky). Hodnocení trendu za min. 5 posledních let+ odborná interpretace. >> Tříletá	Doplňkový indikátor Důležitý ukazatel vývoje nemocnosti na skupinu onemocnění, tvořících nejčastější příčinu úmrtnosti české populace. Vzhledem k významu je dostupný pro ORP, kraje, ČR a porovnatelný s ostatními zeměmi (viz data Eurostatu). Díky standardizaci lze porovnávat mezi ORP, s ČR i ostatními zeměmi. Mezní hodnota: průměr ČR v daném roce. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaje o absolutních počtech hospitalizovaných z těchto příčin v obci celkem a dle věkových kategorií a pohlaví. Cílová hodnota není stanovena.

5 – ZDRAVÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
5.3 Zdraví obyvatel	5.3.N Uživatelé drog >> Počet uživatelů	Zdroje dat: ÚZIS - DPS, dostupné pro okresní úroveň v přepočtu na 1.000 obyvatel, pro ORP: Krajské hygienické stanice (povinná hlášení AT ambulancí), zprávy sociálních služeb - nízkoprahových center a dalších harm reduction služeb, evidovaných krajskými úřady. >> Roční	Doplňkový indikátor Ukazatel sociálního a sociálně zdravotního klimatu v obci. Sledováním trendu lze sledovat vývoj indikátoru. Vzhledem k řadě faktorů ovlivňujících indikátor je nutná odborná interpretace. Doporučuje se doplnit údaji o podílu alkoholu a dalších drog a členit dle věkových kategorií, příp. pohlaví. Cílová hodnota není stanovena.

6 – MÍSTNÍ EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
6.1 Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje	6.1.A Podpora zaměstnanosti, podnikání a diverzifikace struktury místní ekonomiky >> Indikátor sleduje např. nástroje pro komerční využití center měst/obcí, podpora začínajících podnikatelů (např. dům sdílených služeb), podpora cyklostezek do firem, přizpůsobení MHD dle pracovní doby klíčových podniků, agenturní systém, zprostředkování spolupráce podniků s úřady práce, levnější reklama na akcích obce/města, zajištění průmyslové zóny a trend v jejich naplnění >> Bez jednotky	Příslušná obec (investiční odbor / ekonomické oddělení). Údaje a podklady k tomuto indikátoru by měla obec sledovat sama z hlediska vlastní iniciativy a využití možností podpory endogenního potenciálu své lokality. >> Roční	Hlavní indikátor Této části by obec měla věnovat pozornost, protože může prokázat vlastní roli v oblasti podnikání, zaměstnanosti a struktury místní ekonomiky ve svém katastrálním území. Další indikátory 6.1.2. a 6.1.3. patří do kategorie, které obec již nemůže zcela ovlivnit ve vazbě na vnější hospodářský vývoj v regionu či státu.

6 – MÍSTNÍ EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
6.1 Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje	6.1.B Počet podnikatelských subjektů >> Počet subjektů	ČSÚ – údaje jsou dostupné za každou obec v ČR v části „Statistiky“ – „Regionální statistiky“ – „MOS“ – Městská a obecní statistika“. U tohoto indikátoru lze rozlišit za každou obec: • Registrované podniky • Podniky se zjištěnou aktivitou Pro porovnatelnost situace je nezbytné hodnoty výše uvedených indikátorů také přepočítat na počet obyvatel ve věku 15 – 64 let. Údaje pro přepočet jsou dostupné na stejné webové stránce ČSÚ pro každou obec, tj. MOS – Městská a obecní statistika. >> Roční	Doplňkový indikátor Vývoj počtu podnikatelských subjektů naznačuje míru podnikatelské aktivity, příp. stabilitu podnikatelského prostředí v dané lokalitě. Tento indikátor má určitá omezení ve své vypovídací hodnotě (velké vs. střední vs. malé podniky), a proto je potřeba jej vyhodnocovat velmi obezřetně v kontextu vývoje následujícího indikátoru, tj. ve vazbě na zaměstnanost. Indikátor počtu aktivních podnikatelských subjektů doplňuje a částečně upřesňuje indikátor v interpretaci skutečného vývoje a reálných podmínek dané lokality.
	6.1.C Podíl nezaměstnaných osob >> %	ČSÚ – údaje jsou dostupné za každou obec v ČR v části „Statistiky“ – „Regionální statistiky“ – „Územně analytické podklady“. Údaje jsou buď v tabulce: - „Aktuální údaje za všechny obce ČR“ – údaje za poslední kalendářní rok, nebo, - Tabulka „Datové vrstvy pro GIS“ - Obce 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015. Z druhé tabulky je možné doplnit trend posledních let až od roku 2014. V roce 2014 provedl ČSÚ změnu definice tohoto ukazatele, tudíž údaje do roku 2013 nejsou porovnatelné. Jedná se o průměrnou roční míru. >> Roční	Hlavní indikátor Při interpretaci je nutné propojit výsledky s předchozí otázkou a rozlišit trendy.

6 – MÍSTNÍ EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
6.1 <i>Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje</i>	6.1.D Příklad dobré praxe (z oblasti podpory zaměstnanosti a podnikání) >> Bez jednotky	Příklady dobré praxe je vhodné dokumentovat nejen na aktuálním stavu, ale zejména dlouhodobějších zkušeností s podporou podnikání a zaměstnanosti. >> Dvouletá	Doplňkový indikátor
6.2 <i>Spolupráce s místními podniky a firmami za účelem podpory výměny zkušeností z dobré podnikatelské praxe</i>	6.2.A Spolupráce s místními podniky >> Bez jednotky	Zápisy ze společných jednání a jejich vyhodnocení. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Význam indikátoru spočívá v doložení činnosti obce z hlediska její možné role jako aktivního koordinátora socioekonomických aktivit v území. Obec by měla průběžně a korektně komunikovat s místními podnikateli a firmami (např. formou pravidelných setkání se zástupci podnikatelské sféry) s cílem hledat a nacházet oběma stranám prospěšná řešení případných problémů soužití, jako jsou rušivé provozy (hluk, emise z technologií nebo dopravní obsluhy, problematika zneškodňování odpadů, ochrana vodních zdrojů ap.).
	6.2.B Příklad dobré praxe (spolupráce s místními podniky) >> Bez jednotky	Způsoby realizace a zavádění společných stanovisek do praxe (např. schválení zastupitelstvem, komunikace s konkrétním odborem či oddělením dané obce). >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Viz výše.

6 – MÍSTNÍ EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
6.3 Udržitelný místní cestovní ruch	6.3.A Podpora místní turistiky >> Indikátor sleduje podporu cestovního ruchu ve vazbě na vnitřní potenciál obce, místní ekonomiku, životní prostředí a veřejné zdraví (např. cykloturistika, hippoturistika, tradiční slavnosti, mimořádné sportovní akce nadmístního / regionálního významu ad.) >> Bez jednotky	Příslušná obec (odbor regionálního rozvoje / ekonomické oddělení). Koncepce cestovního ruchu a její zaměření. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Každá obec se snaží zaměřovat na různé formy a možnosti využití cestovního ruchu pro vlastní rozvoj. Hlavní formy zaměření cestovního ruchu jsou zpravidla uvedeny v koncepci cestovního ruchu, příp. obecně v plánu rozvoje obce. Konkrétní aktivity cestovního ruchu jsou zpravidla k dispozici na odboru regionálního rozvoje či ekonomickém oddělení. Význam indikátoru spočívá v tom, že se jedná o konkrétní přístup obce k tomuto rozvojovému odvětví, který reprezentuje aktivitu obce.
	6.3.B Počet ubytovaných hostů (rezidenti a nerezidenti) >> Počet hostů	ČSÚ – údaje jsou dostupné za každou obec v ČR v části „Statistiky“ – „Regionální statistiky“ – „MOS – Městská a obecní statistika“ za poslední 3 roky. U tohoto indikátoru je vhodné prezentovat dílčí ukazatele dostupné za každou obec v tabulce „Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení“, tj.: - Hosté, - Z toho nerezidenti, - Přenocování (počet nocí), z toho nerezidenti, - Průměrný počet přenocování (nocí) >> Roční	Doplňkový indikátor Jedná se o indikátor, jehož vývoj může obec ovlivnit jen nepřímo prostřednictvím aktivní podpory rozvoje cestovního ruchu v dlouhodobějších trendech či podpory realizace tradičních a každoročních akcí. Hlavní význam spočívá v naznačení míry atraktivity obce ze strany cestovního ruchu. Jako pozitivní lze rovněž označit i stabilizovaný vývoj tohoto ukazatele.

6 – MÍSTNÍ EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
6.3 Udržitelný místní cestovní ruch	6.3.C Podpora turistiky z hlediska specifik místních výrobků a pravidelnosti tradičních akcí v obci >> Bez jednotky	Příslušná obec (odbor regionálního rozvoje / ekonomické oddělení). >> Dvouletá	Hlavní indikátor Tento indikátor zahrnuje nejen aktivity přímo organizované obcí, ale rovněž i další akce, které byly obcí částečně podpořeny či jen umožněny. Jedná se zejména o podporu místních výrobků, tradiční slavnosti, výstavy, festivaly, jarmarky s motivy specifik a historických tradic dané obce, které podporují rozvoj místní turistiky.
	6.3.D Příklad dobré praxe (podpory cestovního ruchu a místní ekonomiky) >> Bez jednotky	Příslušná obec (odbor regionálního rozvoje / ekonomické oddělení). >> Roční	Doplňkový indikátor Viz výše.
	6.3.E Vnímání rozvoje turistiky místními obyvateli a podnikateli >> Bez jednotky	Realizované průzkumy či dotazníková šetření v obci (včetně jejich vyhodnocení a reflexe v praxi). Příslušná obec (odbor regionálního rozvoje / ekonomické oddělení). >> Dvou-tříletá	Doplňkový indikátor Tento indikátor lze aplikovat zejména v turistických destinacích (např. památka UNESCO, lázeňská města), kde má význam. V běžných obcích České republiky nemá řešení tohoto indikátoru velké opodstatnění, proto je pro ostatní obce nerelevantní. Hlavní význam indikátoru spočívá v tom, že daná obec zkoumá, jak místní subjekty (obyvatelé i podnikatelé) vnímají cestovní ruch, resp. přijíždějící návštěvníky, v dané obci.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem	7.1.A Podpora škol a školských zařízení prosazujících VUR¹ nad rámec povinností daných školskými dokumenty >> Indikátor sleduje existenci finanční, materiální nebo odborné pomoci ve VUR pro školy a školská zařízení zřizovaná obcí, včetně podpory funkčních gramotností (matematické, čtenářské, přírodovědné, technické, finanční, atd.), které jsou nutnou podmínkou pro pochopení principů UR a jejich aplikaci v běžném i profesním životě. >> Jednotka podle sledované veličiny (např. Kč) nebo bez jednotky	Data MěÚ – odbor školství. Analýza podpory v dané oblasti: Finanční – vývoj finančních prostředků alokovaných pro VUR. Materiální – možno rovněž vývoj alokovaných finančních prostředků pro VUR. Odborná – stručný popis (školení učitelů, přednášková činnost apod.). >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení formálního vzdělávání v obci z hlediska UR ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí jako prostředek pro vzdělání populace dětí a mládeže v tomto tématu. Cílová hodnota – jakákoli forma podpory + monitoring efektivity vynaložených prostředků či podpory.

¹ Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR) chápeme v tématu tak, jak je vydefinováno ve strategii vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015 tj. jako proces osvojení si takových způsobů myšlení, rozhodování a chování jedince, které vedou k udržitelnému jednání v osobním, pracovním i občanském životě, jež směřuje společnost na základě svobodného a demokratického rozhodování k ekonomické prosperitě a respektování sociálních a environmentálních souvislostí a limitů. Za předpoklad žádoucího rozvoje VUR považujeme mj. rozvoj funkčních gramotností (čtenářské, matematické, přírodovědné, technické, finanční ad.), které by měli jedinci v maximální možné míře rozvinout díky kvalitnímu primárnímu a sekundárnímu vzdělávání. Vzdělávání by mělo přispívat k naplňování myšlenek UR také tím, že formuje jedince, který najde své uplatnění ve společnosti a toto ukotvení ve společnosti (např. stabilní zaměstnání v perspektivním oboru) přispěje k sociální, ekonomické i environmentální stabilitě regionu, země i nadnárodních celků.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem	7.1.B Vyhodnocování a monitoring VUR ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí, případně jiným zřizovatelem >> Indikátor sleduje způsob monitoringu systému VUR na školách a ve školských zařízeních zřizovaných obcí případně dalšími subjekty, pokud jsou informace k dispozici >> Bez jednotky	Data škol a školských zařízení resp. MěÚ. Odborná analýza Školních vzdělávacích programů škol, Výročních zpráv a dalších dostupných materiálů (např. evaluačních zpráv, externích evaluačních zpráv apod.) ze škol a školských zařízení zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem se srozumitelnou interpretací závěrů vypracovaná odborníkem nebo skupinou odborníků v dané oblasti. Strukturovaná metodika hodnocení VUR na školách a ve školských zařízeních a z ní vycházející zprávy škol zpracované do odborné souhrnné zprávy. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Posouzení formálního vzdělávání v obci z hlediska UR ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí jako prostředek pro vzdělání populace dětí a mládeže v tomto tématu. Cílová hodnota – písemně zpracovaný systém monitoringu dané oblasti, který probíhá v delší časové řadě, kde je možno porovnávat vývoj s ohledem na priority municipality z hlediska VUR.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem	7.1.C Podpora energeticky a materiálově úsporného provozu škol >> Indikátor sleduje, zda školy a školská zařízení zřizované obcí reflektují cíle udržitelného rozvoje ve smyslu úsporného provozu těchto zařízení a jejich chování vůči prostředí jako prostředku pro informální vzdělávání >> Jednotka podle sledované veličiny: - Množství energetických úspor – kWh - Množství úspor vody TUV/ SUV – m3 (Úspora vody je přepočtena na žáka) - Třídění odpadu – počet složek tříděného odpadu (např. papír, plasty, bioodpad apod.)	Data škol a školských zařízení resp. MěÚ. Odborná analýza výročních zpráv škol – např. energetické audity, úspora vody, třídění odpadu. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení informálního vzdělávání ve školách a školských zařízeních z hlediska UR jako prostředku pro vzdělávání a výchovu žáků jinými než tradičními metodami formálního vzdělávání. Cílová hodnota – zpracovaný audit úspor zařízení.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem	7.1.D Didaktická databáze elektronických materiálů a dalších didaktických materiálů pro VUR (např. tištěných materiálů, výukových sad pro praktické činnosti) podporovaných obcí >> Indikátor sleduje existenci vhodné veřejně dostupné databáze didaktických materiálů podporovaných krajem či obcí, která poskytuje studijní opory pro žáky a vyučující nebo jiný systém podpory škol ve využívání databází s didaktickými materiály vztahujícími se k VUR (české i zahraniční databáze). Dále sleduje, zda obec iniciuje tvorbu didaktických materiálů, které poskytuje školám pro rozvoj VUR (např. tematicky laděné tištěné publikace, výukové sady pro praktické činnosti) >> Počet přístupů do databáze z unikátních IP adres nebo počet výpůjček nebo počet darovaných kusů materiálů fyzických (např. tištěných)	Data provozovatele databáze. Analýza využívaných databází a didaktických materiálů s reflexí dostatečnosti pokrytí důležitých témat UR. >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Posouzení existence studijních opor pro žáky a učitele v oblasti UR jako prostředků pro snazší implementaci myšlenek UR. Cílová hodnota – využívání databází vhodných materiálů s dostatečným pokrytím všech témat UR. Využívání dalších didaktických materiálů podporovaných obcí.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí případně jiným zřizovatelem	7.1.E Podpora sítí učitelů a vychovatelů vzdělávajících v problematice UR >> Indikátor sleduje, jakým způsobem podporuje obec vznik sítí učitelů, vychovatelů a dalších subjektů, které přispívají ke VUR >> Zároveň se indikátor zaměřuje na síťování základních škol, středních škol a podnikatelských subjektů na území obce, které podporuje budoucí rozvoj místní ekonomiky (zajištění pracovní síly pro místní podnikatelské subjekty výběrem vhodného - perspektivního studijního oboru) >> Bez jednotky	Data MěÚ. Zjišťování počtu subjektů zapojených v rámci „sítě“ a stručný popis podpory ze strany obce (prostory, webové platformy, odborná pomoc). >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Posouzení podpory ve vytváření sítí mezi účastníky formálního vzdělávání a dalšími subjekty jako prostředek pro efektivnější vzdělávání v tématech UR a pro potencionální rozvoj místní ekonomiky, resp. zamezení úbytku obyvatel v obci/regionu v důsledku nezaměstnanosti. Cílová hodnota – není stanovena.
	7.1.F Spokojenost obyvatel se vzdělávacími institucemi >> Indikátor sleduje spokojenost obyvatel s kvalitou, dostupností škol a se zařízeními na volnočasové aktivity ad.) >> Bez jednotky, počet nebo %	Dotazníkové šetření (lze realizovat jako součást sledování indikátoru 1.4.1. Šetření spokojenosti občanů). >> Tříletá	Doplňkový indikátor

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.2 Podpora NNO a dalších institucí zajišťujících neformální vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje	7.2.A Nevládní neziskové organizace v obci, zabývající se VUR >> Indikátor sleduje výskyt NNO, občanský prospěšných institucí a jiných sdružení, které se zabývají problematikou VUR >> Bez jednoty	Data MěÚ. Zajišťování přehledu subjektů, které se zabývají VUR a analýza jejich činnosti (z hlediska pokrytí témat UR a cílových skupin). >> Dvouletá	Hlavní indikátor Posouzení neformálního vzdělávání v obci z hlediska UR jako jiný prostředek vzdělávání než jsou metody a postupy formálního vzdělání populace dětí a mládeže v tématu UR a jako prostředek pro další vzdělávání obyvatel obce. Cílová hodnota – takový počet a struktura subjektů, které pokryjí témata UR i cílové skupiny v obci.
	7.2.B Peněžní prostředky pro nevládní neziskové organizace v obci, zabývající se VUR >> Indikátor je zaváděn v případě, že se NNO a další subjekty zabývající se VUR v obci vyskytují. Mapuje peněžní prostředky obce, které jsou např. prostřednictvím grantů subjektům poskytovány >> Počet žadatelů, finanční částka (Kč)	Data MěÚ. Zjišťování vývoje investic do VUR, zájem účastnit se grantových řízení a počet žadatelů, kteří v řízení uspěli. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení neformálního vzdělávání v obci z hlediska vynakládání finančních prostředků obce. Cílová hodnota – není nastavena.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.2 Podpora NNO a dalších institucí zajišťujících neformální vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje	7.2.C Podpora vzniku nevládních neziskových organizací >> Indikátor je zaváděn v případě, že se NNO a další subjekty zabývající se VUR v obci nevyskytují. Mapuje postupy obce v iniciaci vzniku takových subjektů >> Bez jednotky	Data MěÚ. Analýza způsobu podpory vzniku subjektů zabývajících se VUR – plán na podporu vzniku, vytvoření grantových příležitostí, poskytnutí prostor v obci apod. >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Posouzení podpory obce pro vznik NNO a dalších subjektů poskytujících široké populaci obce vzdělávání v tématech UR. Cílová hodnota – komplexní plán podpory vzniku NNO a dalších subjektů v obci.
	7.2.D Podpora síťování institucí zabývajících se VUR >> Indikátor sleduje, jakým způsobem podporuje obec vznik sítí NNO, občansky prospěšných společností a dalších subjektů, které přispívají ke VUR >> Bez jednotky	Data MěÚ. Stručný popis principu činnosti sítě (např. dělení témat vzdělávání, aby nedocházelo k zaměření se pouze jedním směrem UR, vytváření konsorcií pro možnost žádat o podporu komplexnějších programů, vzájemná informovanost) subjektů zapojených v rámci „sítě“ a stručný popis podpory ze strany obce (prostory, webové platformy, odborná pomoc). >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Posouzení podpory ve vytváření sítí mezi účastníky neformálního vzdělávání a dalšími subjekty jako prostředek pro efektivnější vzdělávání v tématech UR (např. výběr konkrétních témat vzdělávacích programů, vytváření konsorcií pro možnost tvorby komplexnějších vzdělávacích programů, vzájemná informovanost). Cílová hodnota – není stanovena.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.3 Vytvoření programu vzdělávání, výchovy a osvěty místních obyvatel (všech cílových skupin) v problematice udržitelného rozvoje a jeho realizace	7.3.A Strategické dokumenty obce pro VUR >> Indikátor sleduje, jak obec zajišťuje přípravu systematické práce v oblasti VUR >> Bez jednotky	Data MěÚ. Analýza dokumentů systematické činnosti v oblasti VUR v rámci obce – monitoring a vyhodnocování potřeb v oblasti vzdělávání, strategie VUR v dalším období. >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Posouzení přípravy strategie obce v oblasti vzdělávání jako prostředku pro systematické a efektivní vzdělávání v oblasti UR. Cílová hodnota – existence strategie VUR v obci a způsob jejího vyhodnocování.
	7.3.B Odborná podpora pro občany z hlediska naplňování principů UR >> Indikátor sleduje jakou odbornou podporu (např. poradny, linky pomoci, odpovědní rubriku zpravodaje) poskytuje obec občanům v oblasti témat UR >> Bez jednotky	Data MěÚ. Analýza podpory občanů, včetně stručného popisu funkce podpory; zjišťování zájmu občanů o tuto odbornou podporu. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení odborné podpory obce pro občany jako prostředku pro naplňování myšlenek UR prosazovaných na úrovni obce. Poučený občan lépe participuje na jejich prosazování. Cílová hodnota – alespoň jeden druh odborné podpory pro občany snadno dostupný všem cílovým skupinám, který pokrývá témata UR důležitá pro obec.
	7.3.C Osvětové akce UR v obci. >> Indikátor sleduje, zda obec sama iniciuje osvětové akce zaměřené na UR v obci nebo zda podporuje v této činnosti jiné subjekty >> Bez jednotky (případně počet účastníků)	Data MěÚ resp. data organizátorů akcí. Analýza programů obce (podporovaných subjektů) z hlediska náplně – zaměření se na témata UR důležitá pro obec. Počet účastníků na jednotlivých akcích a vyhodnocení efektivity akce z hlediska účastníků (statisticky vyhodnocené ankety, dotazníky, rozhovory apod. - pochopení významu akce, zvýšení zájmu o problematiku apod.). >> V rámci každé konané akce	Hlavní indikátor Posouzení iniciativy obce v pořádání nebo podpoře osvětových akcí jako podpora neformálního a informálního vzdělávání obyvatel v obci. Cílová hodnota – není stanovena.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.3 Vytvoření programu vzdělávání, výchovy a osvěty místních obyvatel (všech cílových skupin) v problematice udržitelného rozvoje a jeho realizace	7.3.D Oslovení všech cílových skupin v rámci VUR >> Indikátor sleduje, zda osvětovými akcemi a dalšími činnostmi obce jsou zasaženy všechny cílové skupiny v obci, či ne >> Bez jednotky	Data MěÚ resp. data organizátorů akcí. Rozbor jednotlivých aktivit z hlediska cílových skupin obyvatel obce (např. věkových skupin), jež jsou aktivitami osloveny. >> Roční	Doplňkový indikátor Posouzení efektivity osvětových akcí jako podpora neformálního a informálního vzdělávání obyvatel v obci z hlediska oslovení všech cílových skupin. Cílová hodnota – stoupající trend zájmu jednotlivých cílových skupin a zahrnutí všech cílových skupin do aktivit obce z hlediska UR.
7.4 Volnočasové aktivity naplňující zdravý životní styl s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí	7.4.A Komunitní centra v obci >> Indikátor sleduje, zda v obci existují komunitní centra pro různé cílové skupiny (mateřské kluby, kluby pro seniory, nízkoprahová centra apod.) >> Struktura komunitních center a trend návštěvnosti (absorpční kapacita komunitních center s ohledem na cílové skupiny) >> Bez jednotky	Data MěÚ, resp. příslušných komunitních center. Rozbor struktury komunitních center z hlediska cílových skupin – zda jsou rovnoměrně pokryty všechny důležité cílové skupiny a trend návštěvnosti těchto center. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Posouzení iniciativy obce v podpoře komunitních center v obci jako podpora neformálního a informálního vzdělávání obyvatel v obci a jako prostředek pro vytváření pozitivních sociálních vazeb mezi obyvateli obce. Cílová hodnota – existence komunitních center (zařízení pro konání různých typů aktivit – kulturních, vzdělávacích, atp. - pro určitou komunitu) pro všechny potřebné cílové skupiny v obci a dostatečná absorpční kapacita center.

7 – VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
7.4 Volnočasové aktivity naplňující zdravý životní styl s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí	7.4.B Volně přístupná sportoviště v obci >> Indikátor sleduje přístupnost sportovišť v obci, jejich strukturu, z hlediska struktury obyvatelstva a jejich využití >> Struktura sportovišť vzhledem ke struktuře obyvatel a jejich využití (absorpční kapacita sportovišť s ohledem na cílové skupiny) >> Bez jednotky	Data MěÚ, resp. příslušných „správců“ sportovišť. Rozbor struktury sportovišť vzhledem ke struktuře obyvatelstva a posouzení faktu, zda není absorpční kapacita nadbytečná nebo naopak nedostatečná. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Posouzení iniciativy obce v podpoře sportovního vyžití na volně přístupných sportovištích v obci jako podpora vytváření pozitivních sociálních vazeb mezi obyvateli obce a podpora utváření jejich zdravého životního stylu. Cílová hodnota – existence volně přístupných sportovišť v takové struktuře, která absorpční kapacitou odpovídá cílovým skupinám v obci.
	7.4.C Volnočasové aktivity občanů >> Indikátor sleduje strukturu volnočasových aktivit podporovaných obcí. Zároveň je vyhodnocováno, zda u konkrétních, relevantních volnočasových aktivit nedochází při jejich provozování k nadbytečnému poškozování životního prostředí >> Bez jednotky	Data MěÚ. Rozbor struktury volnočasových aktivit vzhledem ke struktuře obyvatelstva a posouzení faktu, zda absorpční kapacita není nadbytečná nebo naopak nedostatečná. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Posouzení iniciativy obce v podpoře volnočasových aktivit obyvatel a jejich struktura s ohledem na jednotlivé cílové skupiny obyvatel v obci. Cílová hodnota – existence volnočasových aktivit v takové struktuře, která absorpční kapacitou odpovídá cílovým skupinám v obci.

TÉMA

8

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.1 Vztah města ke kultuře	8.1.A Písemný strategický dokument pro oblast kultury a zařazení kultury do celkového strategického plánu města >> Bez jednotky	Dokument zohledňující přístup města ke kultuře a nástroje k jejímu rozvoji a projednaný zastupitelstvem, radou města, případně na úrovni příslušného odboru (např. kulturní politika nebo samostatný cíl ve strategickém plánu města, a zároveň programové prohlášení rady zahrnující oblast kultury). Uvedte, zda strategický dokument vznikl se zapojením veřejnosti. Seznam opatření v celkovém strategickém plánu města, která se týkají kultury, kulturně komunitního rozvoje nebo kulturního turismu, včetně finančních alokací. >> Roční (ve vztahu k platnosti dokumentu, zpravidla střednědobého charakteru, nebo k volebnímu období, či plánovacímu cyklu ve městě)	Hlavní indikátor Indikátor sleduje existenci dokumentu, který formuluje kulturní politiku města, koncepci či strategii podpory a rozvoje kultury. Posuzován je význam přikládaný kultuře při stanovování priorit a řízení, a podoba koncepčního přístupu ke kultuře (např. střednědobá strategie zpracovaná pro oblast kultury přijatá zastupitelstvem, případně koncepční dokument na úrovni odboru městského úřadu, projednaný Radou města). Indikátor navazuje na řadu opatření Státní kulturní politiky 2015-2020, např. 3.2.1. Podporovat identifikaci obyvatel s jedinečnými hodnotami kulturního prostředí regionů, 3.2.2. Využívat metody otevřené koordinace pro účinnější prosazení ochrany kulturních hodnot a rozvoje kulturní rozmanitosti v koncepčních materiálech krajů a obcí). Indikátor sleduje význam kultury v celkovém strategickém plánu města a návaznost na rozpočet.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.1 Vztah města ke kultuře	8.1.B Vybavenost města kulturními službami a jejich dostupnost různým cílovým skupinám >> Indikátor popisuje vybavenost města kulturními organizacemi a službami z hlediska jejich rozmanitosti. Cílem je co největší rozmanitost a dostupnost služeb – aktivity a akce pro různé cílové skupiny obyvatel (dle věku, zájmu, sociálního postavení, finančních možností apod.) >> Bez jednotky	Seznam organizací poskytujících veřejné kulturní služby, a to 1) veřejnoprávní organizace (PO městské, krajské, příp. jiné na území města), 2) soukromoprávní organizace poskytující kulturní služby (neziskové i komerční). Má město kulturní adresář či mapu pro veřejnost? Jak si město definuje cílové skupiny uživatelů? Které cílové skupiny jsou z hlediska organizací zajišťujících služby pokryty dobře a které méně? Je zajištěna dostupnost kulturních služeb pro všechny cílové skupiny (hendikepovaní, nižší příjmové skupiny, děti, senioři atd.)? >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Cílová hodnota – municipalita vybavenost sleduje, pravidelně ji vyhodnocuje a v rámci možností aktualizuje dle zájmu občanů. V rámci hodnocení lze zohlednit geografickou blízkost dalšího většího města, které kulturní služby zajišťuje i pro návštěvníky z okolí. Případně spolupráci s tímto městem v oblasti kultury. Indikátor navazuje na řadu opatření Státní kulturní politiky 2015-2020, např. 2.1.6. Podporovat zlepšení přístupu ke kulturnímu dědictví 2.1.7. Podporovat projekty usnadňující přístup seniorů, znevýhodněných občanů a minorit ke kulturním službám, včetně seberealizačních aktivit znevýhodněných osob.
	8.1.C Výdaje na kulturu >> Indikátor sleduje výši a strukturu výdajů na kulturu, a to jak ve vztahu k celkovému rozpočtu města, tak k počtu obyvatel. Zkoumá také strukturu výdajů na kulturu, podíl výdajů na vlastní organizace a na granty, na živou kulturu a kulturní dědictví >> Finanční částka vyjádřená v korunách (celkem, na 1 obyv., event. jako % z rozpočtu obce)	Tabulka, kde budou uvedeny následující položky v časovém horizontu posledních 3 let: - Celkové výdaje města - Počet obyvatel - Výdaje na kulturní příspěvkové organizace - provoz a investice zvlášť - Grantové výdaje na kulturní akce (tj. soutěžní finance rozdělované s pomocí odborné komise) - Dotace na činnost nezávislých kulturních organizací - Výdaje na péči o kulturní dědictví (grantové výdaje, jiné) - Výdaje na kulturní akce a organizace - Výdaje na umělecké vzdělávání z rozpočtové kapitoly kultura a dalších, investice a provoz zvlášť)	Hlavní indikátor Zjištění, kolik financí plyne na kulturu celkově, kolik z toho na městské kulturní organizace a kolik na granty dostupné i pro jiné subjekty, dále zjistit výši kulturních výdajů na 1 obyvatele. To vše v horizontu posledních 3 let. Výdaje budou posouzeny z hlediska benchmarkingu (srovnání s dalšími městy ČR podobné velikosti).

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.1 Vztah města ke kultuře	8.1.D Existence vlastních strategických dokumentů v městských (obecních) kulturních organizací >> Bez jednotky	Strategické dokumenty, koncepce, status a další dokumenty, které definují směřování (vizi) a základní poslání městských kulturních organizací. >> Dvou-tříletá	Doplňkový indikátor Indikátor sleduje schopnost organizací strategicky plánovat, dlouhodobě se rozvíjet, sledovat trendy a zapojit se do rozvoje města jako celku. Cílová hodnota: dlouhodobé strategické řízení městských kulturních organizací, které není závislé jen na aktuálních pracovnících.
	8.1.E Spokojenost s nabízenými kulturními aktivitami a projekty >> Bez jednotky, počet nebo %	Indikátor, který zohledňuje celkovou spokojenost návštěvníků/ uživatelů (veřejnost, školy) se službami kulturních organizací. Jak kvantitativními metodami (např. počet návštěvníků, podíl opakovaných a unikátních návštěvníků), tak kvalitativními - např. dotazníková šetření (lze realizovat jako součást sledování indikátoru Šetření spokojenosti občanů), focus groups s otevřenými i uzavřenými otázkami zaměřenými na kvalitu programu a služeb a spokojenost cílových skupin. Representativní vzorek z hlediska cílových skupin.. Evaluace činnosti kulturních organizací ve spolupráci s nezávislými hodnotiteli. >> Jedno-dvouletá	Hlavní indikátor Indikátor sleduje znalost organizací o svých návštěvnících a ochotu ke kritické reflexi a ke změně v návaznosti na potřeby obyvatel. Navazuje na Státní kulturní politiku 2015-2020, např. opatření 6.6.1. Zavést systém evaluace veřejných kulturních služeb, 6.9.4. Pokračovat v projektech evaluace nabídky veřejných kulturních služeb.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.1 Vztah města ke kultuře	8.1.F Účast občanů na tvorbě kulturní politiky >> Bez jednotky	Indikátor popisuje dialog města s občany, strukturaci takového dialogu, schopnost města reagovat na podněty občanů, zapojení občanů do realizace kulturních aktivit, podporu novým občanským iniciativám ze strany města. Provádění dotazníkových šetření v oblasti kultury, konání veřejných debat k tématu, veřejné konzultace a projednání kulturní politiky města. Zohledňování podnětů občanů, schopnost realizovat nové projekty na základě poptávky občanů, konkrétní příklady. >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Indikátor zkoumá otevřenost města, účast občanů na veřejné debatě o podobě města, schopnost zohledňovat kulturní potřeby občanů a ověřovat potřebnost projektových záměrů.
	8.1.G Podpora kulturních a kreativních odvětví (ze strany města) >> Jednotka podle sledované veličiny nebo bez jednotky	Zohlednění kulturních a kreativních odvětví (hudební a filmový průmysl, knihy a tisk, design, architektura apod.) v rámci nástrojů podpory podnikání (granty, čerpání dotací z EU za tímto účelem, nefinanční podpora jako např. zvýhodněné pronájmy, mediální a společenská podpora atd.). >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Indikátor sleduje povědomí měst o rostoucím významu kulturních a kreativních odvětví pro ekonomiku s přidanou hodnotou ve městech. Koresponduje se Státní kulturní politikou 2015-2020: 5. Využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury, 6.8. Zlepšit přístup kulturních a kreativních odvětví a dalších odvětví kultury k financování.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.2 Vztah k historickému dědictví	8.2.A Koncepce/strategie podpory historického kulturního dědictví, včetně tradic >> Indikátor popisuje přístup k historickému kulturnímu dědictví >> Bez jednotky	Dokument zohledňující přístup municipality k historickému kulturnímu dědictví (hmotné i nehmotné povahy), nástroje ochrany a zpřístupňování (zveřejněná pravidla/ strategie přístupu ke kulturním památkám a jejich vlastníkům, příp. k památkové zóně či rezervaci). Projednaný zastupitelstvem, radou města, na úrovni příslušného odboru, který má kulturu na starosti. Případně Programové prohlášení zastupitelstva zahrnující oblast kultury. >> Dvou-tříletá (ve vztahu k platnosti dokumentu, zpravidla střednědobého charakteru, nebo k volebnímu období, či plánovacímu cyklu ve městě)	Hlavní indikátor pro města s MPR či MPZ Doplňkový indikátor pro ostatní města Indikátor je vhodný zejména pro města, která mají městskou památkovou rezervaci či zónu. Cílová hodnota - koncepční dokument projednaný na úrovni zastupitelstva a realizovaný v praxi. Indikátor navazuje na řadu opatření Státní kulturní politiky 2015-2020, např. 3.2.1. Podporovat identifikaci obyvatel s jedinečnými hodnotami kulturního prostředí regionů. 3.2.2. Využívat metody otevřené koordinace pro účinnější prosazení ochrany kulturních hodnot a rozvoje kulturní rozmanitosti v koncepčních materiálech krajů a obcí.
	8.2.B Otevřený grantový / dotační systém, který zahrnuje projekty z oblasti historického kulturního dědictví >> Indikátor popisuje, zda je město otevřené pro přijímání žádostí o podporu projektů zaměřených na historické kulturní dědictví a tradice >> Bez jednotky	Veřejně vypisované grantové/dotační řízení s předem formulovanými pravidly pro posuzování. Odkaz na stránky podpořených projektů, výzvu, podmínky a kritéria výběru, složení výběrové komise. >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor pro města s MPR či MPZ Doplňkový indikátor pro ostatní města Pro koho je grantový systém otevřený - pro městské / obecní organizace, neziskové organizace, právnické osoby, fyzické osoby... Jak probíhá výběr (nominace) členů nezávislé komise? Je složení komise konzultováno/podporováno místní komunitou? Jaký je podíl nezávislých odborníků v komisi? Jak probíhá výběr soutěžních projektů (např. kritéria, bodový systém apod.) Jak je složitá žádost o grant? Jakým způsobem probíhá? (papírově, online...) Probíhá zpětná evaluace podpořených projektů? Cílová hodnota - zveřejňované podmínky a seznamy podpořených projektů.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílní oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.2 Vztah k historickému dědictví	8.2.C Další nástroje podpory majitelů nemovitého i movitého kulturního dědictví a tradic >> Indikátor popisuje další způsoby spolupráce či podpory města v oblasti historického kulturního dědictví >> Bez jednotky	Čerpá město finanční prostředky z programů ministerstva kultury a dalších zdrojů určených na památkovou péči? Pokud ano, jak jsou tyto finance dále využity či rozděleny? Seznam projektů z oblasti kultury nebo kulturního turismu, které byly hrazeny z dotací MK, EU aj. Uveďte další příklady podpory (včetně nefinanční), např. spolupřátelství, smlouvy o spolupráci apod. >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor pro města s MPR či MPZ Doplňkový indikátor pro ostatní města Indikátor sleduje aktivní zapojení města v zajišťování dalších zdrojů na památkovou péči. Cílová hodnota - existence dlouhodobého systému podpory (finanční i nefinanční).
	8.2.D Zpřístupňování místního kulturního dědictví veřejnosti >> Indikátor popisuje schopnost nejen města ale i dalších subjektů ve městě vyhledávat, revitalizovat a využívat kulturní dědictví >> Bez jednotky	Konkrétní příklady nově zpřístupněných objektů, publikace apod. >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Cílová hodnota – dochází k novému způsobu využití objektů soukromých majitelů (nové funkce budov); kulturní dědictví je digitalizováno, jsou vydávány publikace, DVD, apod. Navazuje na Státní kulturní politiku 2015-2020, opatření 4.4. Zefektivnit využívání kulturního dědictví pro poskytování kulturních služeb obyvatelstvu.
8.3 Kulturní a umělecké aktivity (akce), kteřé reagují na potřeby a iniciativy občanů	8.3.A Neinvestiční grantové a dotační (soutěžní) výdaje na kulturní projekty >> Kč (Finanční částka)	Uveďte soutěžní výdaje na granty a dotace v horizontu posledních 3 let. Má město vedle toho další programy podpory, např. dotace na činnost nezávislých subjektů? Mají v rozpočtu obce samostatnou položku? >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Zjištění, kolik financí plyne na granty a dotace dostupné i pro nezávislé jiné subjekty.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.3 Kulturní a umělecké aktivity (akce), kteří reagují na potřeby a iniciativy občanů	8.3.B Otevřený grantový/ dotační systém pro projekty z oblasti kulturních a uměleckých aktivit >> Indikátor popisuje schopnost města aplikovat metodiku hodnocení a výběru kvalitních projektů a zapojit do rozhodovacího procesu nezávislé odborníky s cílem zajistit transparentní výběr nejkvalitnějších a pro město nejpotřebnějších projektů, které jsou podporovány grantovým/dotačním systémem >> Bez jednotky	Pro koho je grantový/dotační systém otevřený - pro městské/obecní organizace, neziskové organizace, právníky osoby, fyzické osoby... Jak probíhá výběr (nominace) členů nezávislé komise? Je složení komise konzultováno/podporováno místní komunitou? Jaký je podíl nezávislých odborníků v komisi? Jak probíhá výběr soutěžních projektů? (např. kritéria, bodový systém apod.) Jak je složitá žádost o grant? Jakým způsobem probíhá? (papírově, online...) Probíhá zpětná evaluace ex post podpořených projektů? >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor sleduje kompetentnost posuzování, respektive otevřenost a transparentnost výběru projektů podporovaných městem. Cílová hodnota - transparentní a otevřené přidělování veřejných prostředků maximální otevřenost (i vůči městským organizacím, aby soutěžily s ostatními subjekty).
	8.3.C Různorodost podporovaných projektů v rámci grantového systému >> Indikátor popisuje diverzitu kulturních projektů v obci (z hlediska obsahového i formálního zaměření i z hlediska příjemců dotací a grantů) >> Bez jednotky	Strukturovaný seznam podporovaných projektů, a subjektů s krátkou anotací, pokud nevyplývá z názvů, případně co ve městě chybí a proč. >> Roční	Hlavní indikátor Různorodost kultury je považována za zdroj kreativity a inovace. Indikátor zkoumá obecnou otevřenost města a jeho obyvatel k různorodosti, schopnost podpory nových, inovativních i netradičních projektů nebo naopak obnovování starších tradic, projektů nových aktérů apod. Cílová hodnota – municipalita při podpoře kultury zohledňuje aspekt různorodosti.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.3 Kulturní a umělecké aktivity (akce), kteří reagují na potřeby a iniciativy občanů	8.3.D Umělecké a kulturní akce iniciované městem >> Indikátor zkoumá schopnost města vyhodnotit tzv. bílá místa, zapomenuté tradice, potenciál kultury, talenty a/nebo i schopnost reagovat na potřeby občanů a aktivně přispět k posílení různorodosti kulturní nabídky ve městě >> Bez jednotky	Příklady nových kulturních aktivit iniciovaných (ne nutně realizovaných) městem s cílem doplnit různorodost kulturní nabídky, využít místního potenciálu, obnovit či zviditelnit tradice, osobnosti, historické události; posilovat kulturní povědomí občanů o místní kulturní identitě. >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor dokládá schopnost hledání nových příležitostí a „nesetrvačného“ proaktivního přístupu ke kultuře.
	8.3.E Presentace, propagace a publicita nabídky kulturních akcí >> Indikátor popisuje systematičnost a existenci ucelené strategie propagace jak pro vlastní akce a organizace, tak pro akce soukromoprávních subjektů >> Bez jednotky	Pravidelná kulturní rubrika v radničních listech; kalendář kulturních akcí na internetových stránkách města; zvýhodněné plakátovací/ reklamní plochy pro kulturní inzerenty; distribuce propagačních materiálů kulturních organizací v informačním centru města apod. Propagace kulturních aktivit může být realizována i v rámci dalších agend, např. cestovní ruch. Kdo může inzerovat? Jak složitý je proces? >> Roční	Hlavní indikátor Indikátor zkoumá aktivní účast na propagaci a vytvoření prostoru pro propagaci kulturních aktivit ve městě. Cílová hodnota - realizováno a vyhodnocováno v návaznosti na plánovací cyklus ve městě.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.3 Kulturní a umělecké aktivity (akce), kteřé reagují na potřeby a iniciativy občanů	8.3.F Informovanost o jiných zdrojích na podporu kultury >> Indikátor sleduje, zdali obec podporuje nebo umožňuje poskytování informací o jiných zdrojích (např. krajské, státní, nadační grantové programy, fondy EU, setkání s místními podnikateli apod.) >> Bez jednotky	Příklady neziskových organizací a subjektů ze soukromého sektoru, které čerpají podporu např. ze státního rozpočtu, EU fondů, soukromých či zahraničních nadací a pod, či příklady projektů public private partnership. Jak spolupracují kulturní organizace městské (obecní), krajské a nezávislé neziskové i komerční subjekty ve městě? >> Dvou-tříletá	Doplňkový indikátor Indikátor zkoumá aktivní vyhledávání dalších možností podpory kultury. Indikátor popisuje schopnost města sledovat kulturu v širším kontextu, nejen to co „patří městu“ či město přímo podporuje. Jde o celkové prostředí kultury, schopnost různých aktérů ve městě pracovat a využívat potenciálu kultury a dále ji rozvíjet. Navazuje na Státní kulturní politiku, opatření 6.7.3. Podporovat vzájemnou spolupráci jednotlivých stupňů veřejné správy na přípravě a realizaci dotačních programů. 6.7.5. Navrhnout funkční model kooperativního a víceletého financování. 6.7.6. Rozvíjet mimorozpočtové zdroje na podporu kultury, posilovat soukromou podporu kultury.
	8.3.G Mobilita místních umělců, uměleckých skupin a kulturních produktů >> Indikátor popisuje účast kulturních organizací na nadregionálních a zahraničních projektech >> Bez jednotky	Konkrétní příklady účasti místních umělců a skupin, odborných pracovníků na přehlídkách, festivalech, výstavách, veletržích, rezidenčních pobytech apod. (výjezdy místních do zahraničí). Příležitosti zahraničních umělců a souborů prezentovat se ve městě (hostování zahraničních subjektů ve městě). >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Indikátor ukazuje na takové kulturní aktivity, které mají zahraniční přesah města, nejsou pouze lokální a mají potenciál obstát v konkurenci. Co je lokální, může se stát národním i globálním. Navazuje na Státní kulturní politiku 2015-2020, opatření 4.2. Podporovat mobilitu.

8 – KULTURA A VOLNÝ ČAS (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
8.4 Atraktivita a vzhled města	8.4.A Písemné strategické dokumenty zabývající se atraktivitou a vzhledem města >> Indikátor sleduje koncepcce / strategie města a další nástroje týkající se vzhledu města. Hodnotí tak postup ke zvyšování kvality veřejného prostoru >> Bez jednotky	Např. koncepce obnovy města na základě urbanistických studií, koncepce rozvoje veřejných prostranství, MPR, případně jiný podobný dokument, který např. zohledňuje atraktivitu města v návaznosti na získávání nových obyvatel a investorů a také v návaznosti na kulturní aktivity na veřejných prostranstvích. Jsou dokumenty projednány s veřejností? >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Atraktivita města a vzhled, respektive péče o něj, je důležitá z hlediska nejen větší spokojenosti občanů, ale také rozvoje cestovního ruchu, a při získávání nových občanů i investorů.

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.1 Vytvoření a zavádění programů prevence a zmírňování chudoby	9.1.A Přípravenost obce pro případ potřeby náhlé finanční pomoci obětem neštěstí >> Indikátor ex-post sleduje, zda obec vytváří ve svém rozpočtu dostatečné finanční rezervy pro případ potřeby náhlé finanční pomoci obětem neštěstí nad rámec toho, co v případech potřeby alokuje stát >> Kč (Finanční částka)	Data MěÚ. Analýza finančních rezerv obce pro případ nutnosti pomoci obyvatelům v případě neštěstí. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení připravenosti obce v oblasti podpory občanů v případě nenadálého neštěstí. Cílová hodnota – není stanovena (ukazatel vhodný spíše pro ex-post hodnocení; cíl vzhledem k velké variabilitě sledovaného jevu – různé druhy pohrom a neštěstí – nelze stanovit).
	9.1.B Schopnost zajistit bydlení potřebným občanům >> Indikátor sleduje správu bytového fondu obce nebo jiného obcí podporovaného alternativního bydlení (NNO, charita, občansky prospěšná sdružení apod.) pro potřebu zajistit alespoň na přechodnou dobu bydlení rozvedeným partnerům, zejména s nezletilými dětmi, obětem domácího násilí, přírodních nebo průmyslových katastrof a dalších složitých životních situací >> Jednotka podle sledované veličiny nebo bez jednotky	Data MěÚ event. dalších subjektů podporovaných obcí (NNO, charita, občansky prospěšná sdružení apod.). Analýza nabídky a potřeby/poptávky po alternativním bydlení pro obyvatele obce v ohrožení. Indikátor vyjádřen jako poměr nabídky a poptávky. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení schopnosti obce zajistit bydlení potřebným občanům, tj. občanům ohroženými různým typem nenadálých životních událostí. Cílová hodnota – nabídka alternativního bydlení je v rovnováze s potřebou/poptávkou takového bydlení.

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.1 Vytvoření a zavádění programů prevence a zmírňování chudoby	9.1.C Počet sociálně potřebných domácností v obci >> Indikátor sleduje vývoj počtu sociálně potřebných domácností v obci >> Počet nebo % domácností.	Data Úřadu práce (vyplácí dávky), a MěÚ (počet rodin, které vyhledají pomoc). Kvantitativní analýza vývoje (nárůst/pokles) sociálně potřebných domácností v obci. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení trendu sociálně potřebných domácností v obci jako monitoring budoucích nároků podpory těmito domácnostem. Cílová hodnota – kontinuální snižování sociálně potřebných domácností v obci.
9.2 Zajištění rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností	9.2.A Podpora rodičů na rodičovské dovolené při návratu do zaměstnání >> Indikátor sleduje vznik a fungování mateřských center, která umožňují rodičům na rodičovské dovolené snazší návrat do zaměstnání nebo zvyšování jejich kvalifikace v období čerpání rodičovské dovolené >> Počet nebo %	Data mateřských center. Analýza trendu návštěvnosti mateřských center a úspěšnost integrace rodičů do pracovního procesu po ukončení rodičovské dovolené. Rozbor struktury nabídek činností v centrech. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení podpory obce centrům, která usnadňují návrat rodičů po rodičovské dovolené do pracovního procesu jako prostředek pro snížení počtu nezaměstnaných. Cílová hodnota – není stanovena; nabídka a poptávka po službě v rovnováze.

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.2 Zajištění rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností	9.2.B Rovný přístup obyvatel ke vzdělávání >> Indikátor monitoruje rovný přístup různě handicapovaných a sociálně vyloučených dětí a mládeže v obci ke vzdělávání ve školách a školských zařízení zřizovaných obcí >> Počet nebo %	Data škol a školských zařízení. Data MěÚ. Analýza výročních zpráv a dalších podkladů ze škol a školských zařízení z hlediska programů integrace sociálně vyloučených a různě handicapovaných dětí a mládeže do škol a školských zařízení zřizovaných obcí. Indikátor se vyjadřuje jako poměr nabídky a potřeby/poptávky po místech pro handicapované a sociálně vyloučené obyvatele ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení rovného přístupu dětí a mládeže ke vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí jako prostředku pro integraci různě znevýhodněných obyvatel do běžného života. Cílová hodnota – nabídka a poptávka po místech ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí je vyrovnaná.
	9.2.C Bezbariérová mobilita >> Indikátor sleduje počet bezbariérových budov úřadů, škol, obchodů a zařízení poskytujících služby, a veřejných prostranství (chodníky v místech přechodů, bezbariérová úprava parků apod.) v obci >> Počet nebo %	Data MěÚ. Analýza vývoje počtu míst s bezbariérovým přístupem (zpracovaná např. pomocí GIS). >> Dvou-tříletý	Hlavní indikátor Posouzení trendu v počtu míst s bezbariérovým přístupem jako prostředku pro integraci handicapovaných obyvatel do chodu společnosti. Cílová hodnota – není stanovena (ideálně plné pokrytí bezbariérovým přístupem všech veřejných prostor, budov a zařízení poskytujících služby).

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.2 Zajištění rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností	9.2.D Péče o zranitelné skupiny obyvatel >> Indikátor sleduje, jakým způsobem a do jaké míry zajišťuje obec nebo jiný subjekt podporu obyvatelům s důrazem na specifické skupiny obyvatel (senioři, menšiny, sociálně znevýhodnění, lidé s nízkým stupněm vzdělání apod.) v obtížných životních situacích >> Jednotka podle sledované veličiny nebo bez jednotky	Data MěÚ resp. jiných subjektů poskytujících tuto službu pomoci. Analýza druhu pomoci (např. linka pomoci, právní poradna), způsobu informovanosti obyvatel o fungování takového druhu činnosti a rozbor nabídky a poptávky po daném typu pomoci. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení druhu pomoci zranitelným skupinám obyvatel a zájmu o pomoci ze strany těchto skupin o využívání této pomoci jako prostředku o zapojení zranitelných skupin obyvatelstva do chodu obce. Cílová hodnota – vhodná struktura pomoci a vyrovnaná nabídka a poptávka po této službě.
	9.2.E Podpora rodin při harmonizaci rodinného a pracovního života >> Indikátor sleduje podporu obce nebo jiného subjektu podporovaného obcí rodinám, aby mohly sladit svou práci s rodinným životem >> Jednotka podle sledované veličiny nebo bez jednotky	Data MěÚ resp. jiných subjektů poskytujících tuto službu. Analýza podpory obce z hlediska počtu míst v jeslích, mateřských školách, zájmových kroužcích pro děti a dalších činnostech, které umožňují vhodné propojení pracovního a osobního-rodinného života. Indikátor je vyjádřen jako poměr nabídky a potřeby / poptávky po těchto službách. >> Roční	Doplňkový indikátor Posouzení podpory rodinám v souladu osobního života s pracovním životem jako prostředek podpory harmonického života v obci. Cílová hodnota – vyrovnaná nabídka potřeba/poptávka po těchto službách.

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.3 Zajištění kvalitního a sociálně - integrovaného bydlení a životních podmínek	9.3.A Sociální bariéry >> Indikátor sleduje typy sociálních bariér a případnou existenci sociálně vyloučených lokalit a skupin obyvatel v obci >> Jednotka podle sledované veličiny nebo bez jednotky	Data MěÚ, dat Policie ČR a Městské policie. Analýza druhů sociálního vyloučení v obci (chudoba, etnická odlišnost, náboženská odlišnost apod.) a trend počtu obyvatel takto vyloučených. Mapování lokalit s takto vyloučenými obyvateli a počet zásahů policie v těchto lokalitách. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení druhu sociálního vyloučení jako prostředku pro vytvoření programu zmírňování tohoto vyloučení a monitoring trendu v této oblasti jako prostředek pro vytváření preventivních programů. Cílová hodnota – není stanovena (ideálně: neexistence sociálně vyloučených lokalit a osob); obec by měla usilovat o klesající trend v počtu sociálně vyloučených obyvatel.
	9.3.B Spokojenost občanů s místem, ve kterém žijí >> Indikátor sleduje, jaká je spokojenost obyvatel obce s místem, ve kterém žijí např. z hlediska sousedských vztahů, kulturního vyžití, kvality okolního prostředí (čistoty, zeleně, grafity apod.) >> % obyvatel	Data MěÚ z dotazníkových šetření. Analýza spokojenosti obyvatel obce z hlediska subjektivního vnímání bezpečnosti v obci, kvality sousedských vztahů, kvality životního prostředí, kulturního vyžití v obci, struktury nabídky vzdělávání, dostupnosti zdravotních služeb a dalších parametrů. Spokojenost se měří na kvalitativní stupnici (0 – 10), výsledný indikátor jako podíl spokojených a nespokojených osob (viz European Common Indicators – A1: indikátor „Spokojenost s místním společenstvím“). >> Tříletá	Hlavní indikátor Posouzení spokojenosti subjektivní spokojenosti obyvatel v obci jako reflexe vlastní činnosti obce. Cílová hodnota – není stanovena, obec by však měla usilovat o nárůst spokojenosti obyvatel se životem v obci.

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.3 Zajištění kvalitního a sociálně - integrovaného bydlení a životních podmínek	9.3.C Účast občanů na veřejném dění >> Indikátor sleduje, zda obyvatelé obce mají zájem podílet se na veřejném dění v obci >> Počet účastníků (veřejných setkání/slyšení vedoucích k rozhodovacím procesům v obci)	Data MěÚ. Kvantitativní analýza účasti obyvatel obce na veřejných slyšeních, jejich aktivita z hlediska příspěvků k dané problematice související s UR a jejich příspěvek k rozhodovacím procesům zastupitelstva obce. >> Roční	Hlavní indikátor Posouzení míry participace obyvatel na veřejném dění zejména z hlediska různých typů různých rozhodovacích procesů, např. veřejných slyšení. Cílová hodnota – není stanovena, obec by měla usilovat o nárůst počtu účastníků na veřejných setkáních ovlivňujících rozhodovací procesy zastupitelů obce.
	9.3.D Komunikace mezi specifickými skupinami obyvatel >> Indikátor sleduje, jak komunitní politika obce přispívá k odstraňování bariér a k dobré komunikaci mezi specifickými skupinami obyvatel, mezi různými věkovými, národnostními, náboženskými i sociálními skupinami lidí v obci >> Bez jednotky	Data MěÚ. Analýza nabídky prostoru na různých typech akcí a programů pro spojování (síťování) různých skupin obyvatel v obci (např. děti – senioři, zdravá populace – handicapovaní). >> Dvou-tříletá	Doplňkový indikátor Posouzení komunitní politiky obce pro odstraňování bariér mezi různými skupinami obyvatel v obci jako prostředek pro zvýšení sociální soudržnosti. Cílová hodnota – není stanovena.
	9.3.E Stížnosti obyvatel na sociálně nevhodné jevy >> Indikátor sleduje vývoj počtu stížností obyvatel na výskyt sociálně patologických jevů v obci >> Počet (nebo %) stížností	Data MěÚ. Analýza počtu stížností obyvatel obce podle druhu sociálně patologických jevů (bezdomovectví, výtržnosti, graffiti, drogy, gambling / herny, prostituce apod.). >> Roční	Doplňkový indikátor Posuzuje počet stížností obyvatel jako subjektivní reakci na sociálně patologické jevy v obci a přispívá tak k reflexi prevence sociálně patologických jevů iniciované obcí. Cílová hodnota – není stanovena.

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.3 Zajištění kvalitního a sociálně - integrovaného bydlení a životních podmínek	9.3.F Dobrovolnictví >> Indikátor sleduje formu dobrovolnické činnosti v obci >> Počet odpracovaných hodin	Data subjektů zabývajících se dobrovolnickou činností. Analýza struktury a činností dobrovolnických center v obci a počet dobrovolnický odpracovaných hodin. >> Dvou-tříletá	Doplňkový indikátor Posuzuje ochotu občanů obce věnovat se dobrovolnické činnosti ve prospěch komunity a přispívat tak k rozvoji obce. Cílová hodnota – není stanovena, obec by měla usilovat o navýšování počtu hodin dobrovolnické práce v obci.
9.4 Zlepšení jistoty, bezpečnosti a prevence kriminality v obci	9.4.A Kriminalita >> Indikátor sleduje vývoj kriminality na území obce >> Počet trestných činů	Data Policie České republiky. Analýza vývoje počtu trestných činů v obci (v členění podle druhu trestných činů). >> Roční	Hlavní indikátor Posuzuje míru trestné činnosti v obci jako ukazatel bezpečnosti občanů v daném místě. Cílová hodnota – není stanovena, obec by měla usilovat o průběžné snižování trestné činnosti (rovněž možné porovnání výsledků mezi obcemi).
	9.4.B Krizové řízení obce >> Indikátor sleduje schopnost obce rychle a účinně řešit situaci po přírodních katastrofách nebo průmyslových haváriích >> Bez jednotky	Data MěÚ. Analýza krizového plánu obce z hlediska krizového řízení obce po živelních pohromách nebo průmyslových haváriích. >> Dvouletá	Hlavní indikátor Posuzuje kvalitu plánu obce na krizové řízení v nepředvídatelných událostech. Cílová hodnota – existence plánu krizového řízení.

9 – SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
9.4 Zlepšení jistoty, bezpečnosti a prevence kriminality v obci	9.4.C Vnímání kriminality občany >> Indikátor sleduje subjektivní vnímání kriminality v obci občany >> % obyvatel	Viz indikátor 9.3.B. Viz indikátor A1 sady European Common Indicators.	Viz indikátor 9.3.B.
	9.4.D Domácí násilí >> Indikátor sleduje vývoj počtu případů kvalifikovaných jako domácí násilí >> Počet podchycených případů domácího násilí v obci	Policie ČR a krizová centra poskytující pomoc v této oblasti. Analýza vývoje počtu případů kvalifikovaných jako domácí násilí. >> Roční	Doplňkový indikátor Posuzuje míru domácího násilí v obci jako jednoho ze závažných sociálně patologických jevů. Cílová hodnota – není stanovena (žádoucí je pokles při hodnocení trendu; event. možno porovnávat mezi obcemi).
	9.4.E Prevence kriminality >> Indikátor sleduje strukturu akcí, jejich počet a počet účastníků, kteří byli účastni preventivní akce proti kriminalitě >> Počet akcí, počet účastníků	Data subjektů poskytujících tuto službu. Analýza struktury preventivních akcí proti kriminalitě, počet těchto akcí, počet účastníků a oslovení cílových skupin (např. děti, mládež, senioři). Lze analyzovat také poměr nabídky a potřeby/poptávky. >> Dvouletá	Doplňkový indikátor Posuzuje programy prevence proti kriminalitě jako prostředek pro snížení následků kriminality v obci. Cílová hodnota – není stanovena.

10 – GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOST (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
10.1 Mezinárodní spolupráce měst a obcí	10.1.A Etický obchod >> Indikátor sleduje podporu města odpovědnému, resp. etickému obchodu, např. fairtrade >> Bez jednotky	Archiv MěÚ – fotodokumentace, získání statusu Fairtradové město, usnesení RM – schválení Deklarace, pracovní smlouva koordinátorky podpory fairtrade (FT), tisková zpráva. >> Roční	Hlavní indikátor Cílová hodnota - není kvantitativně určena, závisí i na velikosti města (např. počet prodejních míst s fairtrade výrobky).
	10.1.B Globální partnerství >> Indikátor sleduje zapojení nevládních organizací či jiných aktérů na území obce do projektů rozvojové spolupráce a humanitární pomoci >> Bez jednotky	Archiv nevládních organizací věnujících se rozvojové spolupráci a MěÚ – fotodokumentace, tiskové zprávy, darovací smlouvy a např. dopisy od chlapců z Keni - adopce dětí. >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Cílová hodnota - alespoň jedna organizace na území města věnující se rozvojové spolupráci (resp. s tím spojenému globálnímu vzdělávání).
	10.1.C Partnerské město v rozvojovém světě >> Indikátor sleduje, má-li obec (město) partnerské město v rozvojové zemi (včetně vybraných evropských zemí přijímajících rozvojovou pomoc – např. Moldavsko, Ukrajina, Srbsko, Bosna a Černá Hora) >> Bez jednotky	Archiv MěÚ >> Roční	Doplňkový indikátor Cílová hodnota - alespoň jedno partnerské město z rozvojového regionu.

10 – GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOST (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
10.1 <i>Mezinárodní spolupráce měst a obcí</i>	10.1.D Příspěvek na humanitární nebo rozvojovou pomoc >> Indikátor sleduje, jestli město poskytuje příspěvek na rozvojovou spolupráci či humanitární pomoc >> Kč (Finanční částka)	>> Roční	Doplňkový indikátor Cílová hodnota - město (obec) vyčleňuje každoročně příspěvek na rozvojovou spolupráci a humanitární pomoci, např. ve výši 3 Kč/obyvatele (konkrétní doporučenou hodnotu zatím nelze stanovit).
	10.1.E Zastoupení města v mezinárodní organizaci zabývající se udržitelným rozvojem >> Indikátor sleduje zastoupení města v mezinárodní organizaci zabývající se udržitelným rozvojem >> Bez jednotky	>> Roční	Doplňkový indikátor Cílová hodnota - zastoupení města v alespoň jedné mezinárodní organizaci zabývající se udržitelným rozvojem, jde však o indikátor dobrovolný a pro většinu obcí nejspíše nebude příliš relevantní.
10.2 <i>Zvyšování povědomí o globálních souvislostech (včetně klimatických změn)</i>	10.2.A Osvětové akce v oblasti změny klimatu >> Indikátor sleduje výčet osvětových akcí v oblasti změny klimatu >> Bez jednotky	Archiv MěÚ – dotace na pořízení solárního ohřevu TUV, fotodokumentace z jednotlivých akcí, tiskové zprávy. >> Roční	Hlavní indikátor Sleduje se počet osvětových a vzdělávacích akcí v oblasti změny klimatu, konkrétní hodnota není stanovena.

10 – GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOST (indikátory)

Oblast (dílčí oblast v rámci tématu)	Číslo a název indikátoru, stručný popis, doporučené jednotky měření	Doporučená metoda a možné zdroje dat, frekvence zjišťování	Význam indikátoru a komentář (hlavní indikátory jsou zvýrazněny)
10.2 Zvyšování povědomí o globálních souvislostech (včetně klimatických změn)	10.2.B Spolupráce se střediskem ekologické výchovy nebo jinou organizací v oblasti environmentálního a globálního vzdělávání >> Indikátor sleduje, existuje-li dlouhodobá a systematická spolupráce města (obce) s nevládní organizací zabývající se environmentálním a/nebo globálním vzděláváním >> Bez jednotky	Archiv MěÚ – fotodokumentace, tiskové zprávy z akcí organizovaných obvykle ve spolupráci s nevládní organizací. >> Roční	Hlavní indikátor Cílová hodnota - systematická spolupráce s alespoň jednou nevládní organizací věnující se environmentálnímu a globálnímu rozvojovému vzdělávání.
10.3 Přístup města ke zmírnění klimatických změn	10.3.A Orientační ekologická stopa >> Indikátor sleduje tzv. ekologickou stopu, tedy množství zdrojů, které spotřebováváme a odpadů, které produkuje, přepočítané na plochu potřebnou k zajištění daných aktivit >> Tzv. globální ha/os	Sdělení MěÚ – komunikace ke sledování ekologické stopy města s organizací zabývající se výpočtem ekologické stopy apod. >> Dvou-tříletá	Hlavní indikátor Cílová hodnota - konkrétní hodnota ekologické stopy nepřesahující biologickou kapacitu území ČR, tedy 2,7 ha na obyvatele. Kromě orientačního výpočtu je doporučeno i provedení podrobného výpočtu ekologické stopy.

6

Technické
přílohy

Příloha 3:

DOPORUČENÁ DOKUMENTACE

Níže uvedené dokumenty napomáhají vymezit obsah oblastí udržitelného rozvoje, které jsou popisovány Auditem UR. Pro zpracovatele Auditů (realizátory MA21) slouží výčet strategických a plánovacích dokumentů ke kontrole, zda a do jaké míry jsou témata UR na strategické úrovni zohledňována a jak je s nimi reálně pracováno. Uvedené dokumenty mohou být podkladem pro konzultace s oponenty Auditů a jedním ze zdrojů informací pro zpracování popisu trendů vývoje a současného stavu v jednotlivých oblastech v rámci Auditů UR. Výčet dokumentů je nutné považovat za orientační. Seznam dokumentů není spojen s žádnými podmínkami či indikátory UR ve smyslu hodnocení podmínek nutných pro splnění kategorie A MA21, jde především o pomůcku usnadňující koncepční přístup k sebehodnocení a diskuzi s oponenty v rámci Auditů UR.

Pro město aspirující na vyšší kategorie hodnocení MA21 by neměla být problémem správa jakéhokoli množství dokumentů. Pro smysluplné hodnocení a efektivní komunikaci s oponenty je potřeba, aby město mělo ve věcech pořádek, tak jak je to ostatně předmětem hodnocení v rámci tématu 1, například v případě strategického plánu a hodnocení akčního plánu ke strategickému plánu. Obdobně by měly být systematicky dostupné dokumenty k dalším tématům tj. vždy na jednom místě dohledatelné aktuální informace. A to v rámci vnitřního systému oběhu dokumentů a dalších vnitřních směrnic. To vše by mělo být pro obec pracující v rámci MA21 samozřejmostí.

Přehled dokumentů, k nimž je v rámci Auditů UR přihlíženo:

- Platné územně plánovací dokumentace (zásady územního rozvoje, územní plány a regulační plány), pořízené, projednané a vydané v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, vč. vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (tzv. „VVURÚ“)
- Aktuální (nejvýše 4 roky staré) Územně-analytické podklady („ÚAP“) pro celé správní území obce / města nebo kraje, s přesvědčivým rozbořem podmínek pro udržitelný rozvoj (tzv. „RUR“),
- Regulační plány, jejichž vydání je podmínkou pro rozhodování o změnách v území v plochách nebo koridorech vymezených v územních plánech, pokud tuto podmínku územní plány obsahují;
- Územní studie, jejichž zpracování je podmínkou pro rozhodování o změnách v území v plochách nebo koridorech vymezených v územních plánech, pokud tuto podmínku územní plány obsahují;
- Strategický plán obce / města nebo kraje, zpracovaný dle mezinárodních standardů co do formy i obsahu, řádně projednaný s dotčenými správními úřady i veřejností a schválený zastupitelstvem,
- Akční (realizační) programy, navazující na strategický plán a provázané s rozpočtem na příští rok a s rozpočtovým výhledem na další 2 roky.
- Doklady o řádném projednání předešlých dokumentů s dotčenými správními úřady, s veřejností a se všemi dotčenými subjekty z podnikatelské i nevládní sféry před jejich předložením ke schválení.

- Dílčí odvětvové nebo oborové koncepce pro problémové oblasti vývoje obce / města nebo kraje v jejich kompetenci (dopravní, energetická, zeleně, zdravotnictví, sociálních služeb, hospodaření s odpady, cestovní ruch ap.), pokud vyplýne jejich potřeba ze strategického plánu, nebo takovou potřebu vyjádří pracovníci s kompetencí pro jejich řešení, nebo veřejnost, provázané se strategickým i územním plánem a schválené zastupitelstvem. Např.:
 - Plán odpadového hospodářství a zprávy o jeho plnění
 - Povodňové plány a zprávy o jejich plnění
 - Akční plán ochrany ovzduší a zprávy o jeho plnění
 - Plán snižování emisí a zprávy o jeho plnění
 - Generel dopravy, vč. vyhodnocení vlivů na ŽP
 - Plán udržitelné městské mobility
 - Strategie dopravy v klidu
 - Strategie rozvoje cyklistické dopravy
 - a další.
- Periodické zprávy o plnění plánů a oborových koncepcí.
- Průběžně aktualizovaný přehled a generel možného nového využití „brownfields“.
- Cenová mapa města.
- Systematicky vedené a v rámci intranetu dostupné informace, mj.
 - Evidence vnitřních předpisů
 - Evidence a aktualizace přehledu indikátorů na jednom místě
 - Přehled spotřeby všech druhů energie u všech budov (s významnou spotřebou) a veřejného osvětlení (VO) dostupný v každém okamžiku – dle rozhodnutí města v měsíční či roční podrobnosti

- Evidence faktur za energii na jednom místě – možno v rámci účetního systému vytvořit samostatný report
- Evidence (statistika) odpadů
- Evidence PHM

Další zásady práce s dokumenty:

- Vyhlašovat řádné architektonické soutěže na řešení důležitých urbanistických prostorů, důležité veřejné stavby, parkové, sadové a krajinné úpravy a objemové a zastavovací studie na správním území obce / města či kraje, vyhlášené ve spolupráci a s respektováním podmínek České komory architektů.
- Pokud obec vytváří ad hoc orgán (např. komisi pro určitou tematiku), měly by být standardně dostupné na webu informace o činnosti této komise - její složení s uvedením odbornosti jednotlivých členů / institucí, které zastupují apod.; hlavní smysl komise (statut); průběh její dosavadní činnosti a zápisy z jednání.
- Pokud obec provedla vlastní šetření k určité tematice, měly by být známy výsledky takového šetření, včetně informací o metodice, zejména upřesnění podílu respondentů na celkovém vzorku (reprezentativnost).

Poznámky

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Poznámky

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

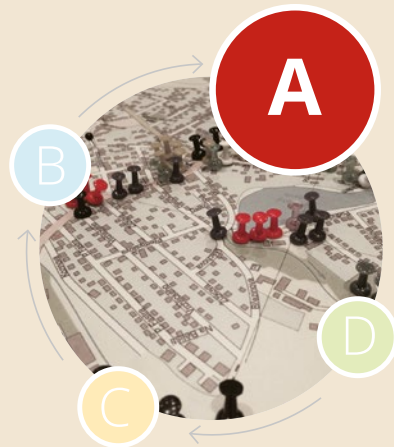
.....

.....

.....

.....

.....

Materiál je podpořen finančními prostředky ESF, které byly poskytnuty z OP Zaměstnanost.

Tištěno na recyklovaném papíru.

ZAJÍMÁ VÁS...

- jak systémově přistupovat k udržitelnému rozvoji ve Vašem městě?
- jak hodnotit postup Vašeho města a kde nalézt vhodné indikátory?
- porovnání Vašich výsledků s dalšími městy?

Tato a další témata jsou zahrnuta v publikaci, kterou právě držíte v ruce.

Metodika je podrobným **MANUÁLEM** pro všechny, kteří chtějí kvalifikovaně měřit svůj postup směrem ke kvalitě života a udržitelnosti. Nástrojem tohoto hodnocení je tzv. **Audit udržitelného rozvoje**, který mapuje 10 základních oblastí rozvoje města. Postup zpracování Auditů za využití sady expertně ověřených indikátorů je součástí této publikace.

ISBN: 978-80-906033-2-5

zdravamesta.cz

ma21.cz

mistniagenda21.cz/audit-ur-porovnani

info@nszm.cz